

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

13. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 30. ČERVNA 2024

Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil.

VOTIVNÍ SVÍCE U HROBU SV. CYRILA V KRYPTĚ BAZILIKY SV. KLEMENTA.

Peregrination in Honorem Apostolorum Gentium Slavorum, Řím, Itálie, 9.7.2019.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, s pokorou prosme Boha, který je shovívavý a plný lásky, váhavý k hněvu a bohatý na milosrdenství: **L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.**

- Za papeže Františka, aby jeho slova i osobní svědectví byly světu výzvou k naději, kterou světu přinesl Ježíš Kristus.
- Na přímluvu sv. Cyrila a Metoděje, Patronů Evropy, prosme za zmučenou Ukrajinu, ať zbavena ruského barbarství může opět žít, a Palestina, Izrael a Myanmar pozná čas míru.
- Modleme se, aby ti, kdo prchají před válkou nebo hladem a jsou nuceni podnikat cesty plné nebezpečí a násilí, našli v hostitelských zemích laskavé přijetí a nové životní příležitosti.
- Modleme se, aby poslanci zvolení do Evropského parlamentu respektovali přirozený řád vepsaný Bohem do stvoření a usilovali o opravdovou spravedlnost.
- Za děti a mládež, aby se jim prázdniny staly nejen časem odpočinku, cestou k poznávání a obdivu krás stvořeného světa, ale i prostorem pro modlitbu a vděčnost Bohu za každý dar.
- Za ty, kdo tě zde na zemi upřímně prosili za odpuštění a utíkali se k tvému milosrdenství, ať mají účast na novosti života, kterou jsi otevřel svým zmrtvýchvstáním.

K: Všemohoucí věčný Bože, měj s námi slitování, odpusť nám hříchy a doved' nás do života věčného. Skrze Krista našeho Pána. **L: Amen.**

POUTNÍCI U RELIKVIÍ SV. TOMÁŠE APOŠTOLA V KRYPTĚ KATEDRÁLY V ORTONĚ.

Iter ad christianae religionis divitias in Italia quae ad fidem amoremque Christi nos promovent, Ortona, Itálie, 4. 7. 2016.

EUCHARISTIE U HROBU SV. JAKUBA V KATEDRÁLE V COMPOSTELE.

Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem, Compostela, Španělsko, 12. 7. 2008.

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

14. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 7. ČERVENCE 2024

Naše oči hledí na Hospodina, dokud se nad námi nesmiluje.

„GRATIA BENEDICTUS ET NOMINE .. NATUS IN PROUINCIA NURSIAE“ - 'Muž Požehnaný milostí i jménem, narozený v Nursii' (sv. Řehoř Veliký). Poutníci v rodišti sv. Benedikta. Norcia, Itálie, *Anni Paulini peregrinatio*, 26.6.2009.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, obraťme se v modlitbě k Bohu Otci, který zná naše lidství a prosme:

L: BOŽE, POSPĚŠ NÁM NA POMOC.

- Za Svatého Otce Františka, aby jeho slova i osobní svědectví byly světu výzvou k naději.
- Za Boží Církev, aby svědectvím evangelium Ježíše Krista obvažovala rány světa, a tak shromažďovala rozptýlené v jediné společenství Božího lidu.
- Na přimluvu sv. Benedikta – Posla míru, prosme za zmučenou Ukrajinu, ať zbavena ruského barbarství může opět žít, a Palestině, Izraeli a Myanmaru vzejde jitřenka pokoje.
- Modleme se, aby svátost pomazání nemocných dávala sílu samotného Pána těm, kdo ji přijímají, i jejich blízkým a aby se stále více stávala viditelným znamením milosrdenství a naděje pro všechny.
- Za putující Boží lid našeho národa, aby s vděčností Bohu a na přimluvu soluňských bratří neustále vážil moudrost nebes ze zlaté studnice Písma svatého a tak rostl ve víře Otců.
- Za děti a mládež, aby se jim prázdniny staly nejen časem odpočinku, cestou k poznávání a obdivu krás stvořeného světa, ale i prostorem pro modlitbu a vděčnost Bohu za každý dar.
- Za věrné zemřelé, ať mají účast na slávě tvého Zmrtvýchvstalého Syna.

K: Milosrdný Bože, ty stále posíláš své proroky, i když jim lid nepoprává sluchu: ved' nás, abychom neuhášeli oheň Ducha. Neboť Ty žiješ a kraluješ na věky věků. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY 13. NEDELE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – MDR 1,13-15; 2,23-24

Čtení z knihy Moudrosti.

Bůh neudělal smrt a nelibuje si, když hynou živí. Ale všechno stvořil, aby to bylo; stvořené věci na světě přinášejí prospěch, jed zhouby v nich není; ani smrt na zemi nevládne. Spravedlnost smrti nepodléhá. Vždyť Bůh stvořil člověka k nesmrtelnosti, udělal ho jak obraz vlastní přirozenosti, ale d'áblovou závistí přišla smrt na svět, zakusí ji ti, kdo jsou v jeho moci.

ŽALM 30

Chci tě oslavovat, Hospodine, neboť jsi mě vysvobodil, – nedopřál jsi, aby se nade mnou radovali moji nepřátelé. – Hospodine, z podsvětí jsi vyvedl mou duši, – zachovals mi život mezi těmi, kteří do hrobu klesli. Zpívejte Hospodinu, jeho zbožní, – a vzdávejte díky jeho svatému jménu! – Vždyť jeho hněv trvá chvíli, – ale jeho laskavost po celý život, – zvečera se uhostí pláč, – zítřka však jásot. Slyš, Hospodine, a smiluj se nade mnou, – pomoz mi, Hospodine! – Můj nárek jsi obrátil v tanec, – Hospodine, můj Bože, chci tě chválit navěky!

2. ČTENÍ – 2KOR 8,7.9.13-15

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

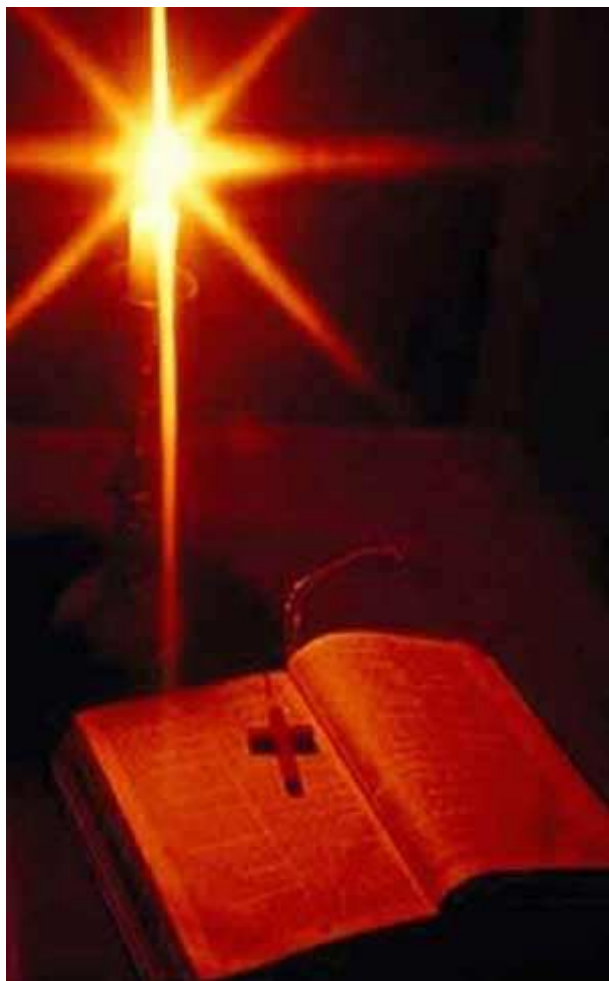
Bratři! Jako vynikáte po každé stránce: ve víře i ve slově, v poznání, ve vši horlivosti a lásce, kterou jste od nás přijali, tak se vyznamenejte i v tomto díle lásky. Znáte přece milost našeho Pána Ježíše Krista: on, ačkoliv bohatý, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli z jeho chudoby. Nebylo by totiž dobré, že byste jiným v tísní ulehčili, a sami do ní upadli. Spíše má nastat jakési vyrovnání: za nynějších okolností to, co vám přebývá, jim přispěje v nedostatku, aby zase jejich přebytek doplnil to, co potřebujete vy. Tak se to vyrovná, jak stojí v Písmu: „Kdo (nasbíral) mnoho, tomu nepřebývalo, a kdo málo, neměl nedostatek.“

EVANGELIUM – MK 5, 21-43

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš se vrátil lodí na druhý břeh a už se kolem něho shromáždil velký zástup. Když byl ještě na břehu moře, přišel k němu jeden z představených synagógy, jmenoval se Jairos. Jak ho uviděl, padl mu k nohám a snažně ho prosil: „Moje dceruška umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila.“ Ježíš s ním odešel. Velký zástup šel za ním a tlačili se na něj. Byla tam jedna žena, která dvanáct let trpěla krvácením, mnoho zkusila u mnoha lékařů a celý svůj majetek vynaložila na léčení, ale nic jí nepomohlo, spíše jí bylo čím dál hůř. Když slyšela o Ježíšovi, šla v zástupu lidí a zezadu se dotkla jeho šatu. Řekla si totiž: „Jestli se dotknu třeba jen jeho šatů, budu uzdravena.“ A hned jí přestalo krvácení a pocítila na těle, že je ze svého neduhu vyléčena. Ježíš ihned v sobě poznal, že z něho vyšla (záračná) moc. Obrátil se proto v zástupu a zeptal se: „Kdo se to dotkl mých šatů?“ Jeho učedníci mu odpověděli: „Vidíš přece, jak se lidé na tebe tlačí, a ptáš se: Kdo se mě to dotkl!“ Ale Ježíš se rozhlížel, aby uviděl tu, která to udělala. Tu přišla ta žena, celá ustrašená a rozechvěná – věděla dobře, co se s ní stalo – padla před ním na zem a pověděla mu celou pravdu. On jí na to řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva, (zbavena) svého neduhu!“ Zatímco ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagógy se zprávou: „Tvá dcera umřela. Proč ještě Mistra obtěžuješ?“ Ježíš zaslechl, co se tu mluvilo, a řekl představenému synagógy: „Neboj se, jen věř!“ Nedovolil nikomu, aby šel s ním, jenom Petrovi, Jakubovi a jeho bratru Janovi. Přišli k domu představeného synagógy a viděli tam rozruch, lidí, jak pláčou a velmi nařikají. Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč jste tak rozrušení a pláčete? Dítě neumřelo, ale spí.“ Posmívali se mu. On však všechny vykázal ven, vzal s sebou otce dítěte i matku a své společníky a šel (do světnice), kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum!“, to znamená: „Děvče, říkám ti, vstaň!“ Děvče hned vstalo a chodilo, bylo jí totiž dvanáct let. (Lidé) byli úžasem jako bez sebe. Ježíš jim přísně přikázal, že se to nikdo nesmí dovědět, a řekl, aby jí dali jíst.

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI SV. CYRILA A METODĚJE

1. ČTENÍ – Iz 61,1-3

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Duch Páně, duch Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto a den pomsty našeho Boha, potěšit všechny soužené, zarmoucené na Siónu obveselit, dát jim věnce místo popela, olej radosti místo smutku, šat jásotu místo malomyslnosti.

**Jděte do celého světa
a hlásejte evangelium.**

ŽALM 116

Chvalte Hospodina, všichni lidé, – oslavujte ho, všechny národy. Neboť mocně vládne nad námi jeho milosrdenství – a Hospodinova věrnost trvá navěky.

2. ČTENÍ – 2 KOR 4,1-2.5-7

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

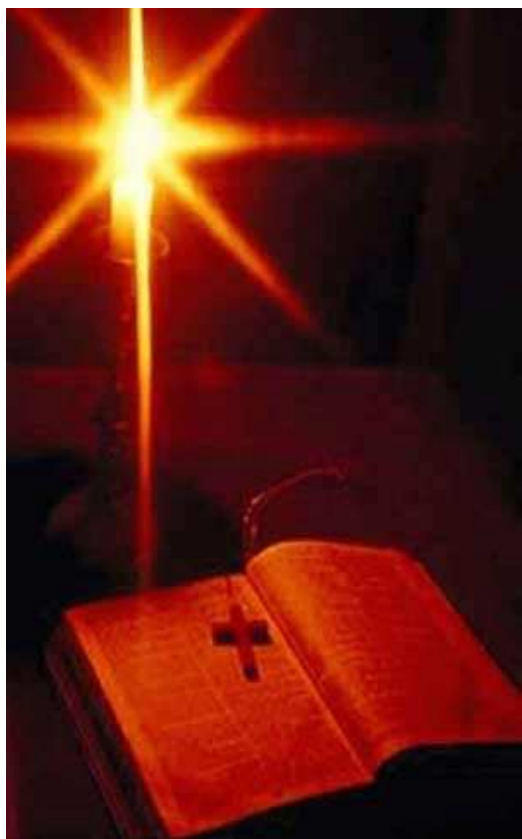
Bratři! Když jsme pověřeni službou, nenecháváme se ovládnout malomyslností, protože nám Bůh milosrdně pomáhá. Nepoužíváme nečestných úskoků, nepočínáme si chytrácky ani nefalšujeme Boží slovo. Ale hlásáme pravdu naprosto otevřeně, a tak se doporučujeme lidskému úsudku před Bohem. Vždyť přece nehlásáme sebe, ale kážeme, že Ježíš Kristus je Pán, my však že jsme vaši služebníci kvůli Ježíši. Neboť Bůh, který řekl: „Ať ze tmy zazáří světlo!“, zazářil i v našem srdci, aby osvětlil lidi poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři. Poklad víry máme v nádobě hliněné. To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám.

EVANGELIUM – LK 10,1-9

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec ani mošnu ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejдете do domu, napřed řekněte: ‘Pokoj tomuto domu!’ Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijдете do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: ‘Přiblížilo se k vám Boží království!’

LITURGICKÉ TEXTY 14. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Ez 2,2-5

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Vešla do mě síla a postavila mě na nohy. Slyšel jsem, jak (Bůh) mluví ke mně a praví: „Synu člověka! Já tě posílám k synům Izraele, k odpadlému národu, který ode mě odstoupil; oni i jejich otcové byli mi nevěrní až do dneška. Jsou to lidé drzé tváře a zatvrzelého srdce, k nimž tě posílám. Řekneš jim: Tak praví Pán, Hospodin! A oni – ať už poslechnou, nebo ne – je to vskutku vzpurné plemeno – musí poznat, že byl mezi nimi prorok!“

ŽALM 123

Zvedám své oči k tobě, – který trůníš na nebi. – Hle, jako oči služebníků hledí – na ruce svých pánů. Jako oči služebnice hledí – na ruce své paní, – tak hledí naše oči na Hospodina, našeho Boha, – dokud se nad námi nesmiluje. Smiluj se nad námi, Hospodine, smiluj se nad námi, – neboť jsme přesyceni pohanou.

– Přesycena je naše duše – výsměchem boháčů, pohanou pyšných.

2. ČTENÍ – 2KOR 12,7-10

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři! Abych se pro vznešenost zjevení nepyšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmocňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projeví ve slabosti.“ Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula Kristova moc. Proto s radostí přijímám slabosti, příkoří, nouzi, pronásledování a úzkosti a snáším to pro Krista. Neboť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.“

EVANGELIUM – Mk 6,1-6

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš šel do svého domova. Učedníci ho doprovázeli. Příští sobotu začal učit v synagóze. Mnoho lidí ho poslouchalo a říkali celí užaslí: „Kde se to u něho vzalo? Jaká moudrost mu byla dána! A takové zázraky se dějí jeho rukama! Copak to není ten tesař, syn Mariin a příbuzný Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?“ A pohoršovali se nad ním. Ježíš jim řekl: „Nikde prorok neznamená tak málo jako ve své vlasti, u svých příbuzných a ve své rodině.“ A nemohl tam udělat žádný zázrak; jenom na několik málo nemocných lidí vložil ruce a uzdravil je. A divil se jejich nevěře. Obcházel pak okolní vesnice a učil.

LITURGICKÉ TEXTY 15. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – AM 7,12-15

Čtení z knihy proroka Ámosa.

Amasjáh, kněz v Betelu, řekl Amosovi: „Vidoucí, seber se a uteč do judské země, tam se živ a tam prorokuj! v Betelu už prorokovat nesmíš, neboť zde je králova svatyně a říšský chrám.“ Amos odpověděl Amasjáhovi: „Nebyl jsem prorok ani prorocký učedník, byl jsem pastýř a pěstitel smokvoní. Hospodin mě vzal od stáda a řekl mi: Jdi a prorokuj mému izraelskému lidu!“

Pane, ukaž nám své milosrdenství a uděl nám svou spásu.

ŽALM 85

Kéž mohu slyšet, co mluví Hospodin, Bůh: – jistě mluví o pokoji pro svůj lid a pro své svaté. – Jistě je blízko jeho spása těm, kteří se ho bojí, – aby sídlila jeho velebnost v naší zemi. Milosrdenství a věrnost se potkají, – políbí se spravedlnost a pokoj. – Věrnost vypučí ze země, – spravedlnost shlédne z nebe. Hospodin též popřeje dobro – a naše země vydá plody. – Spravedlnost bude ho předcházet – a spása mu půjde v patách.

2. ČTENÍ – EF 1,3-14

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Efezanům.

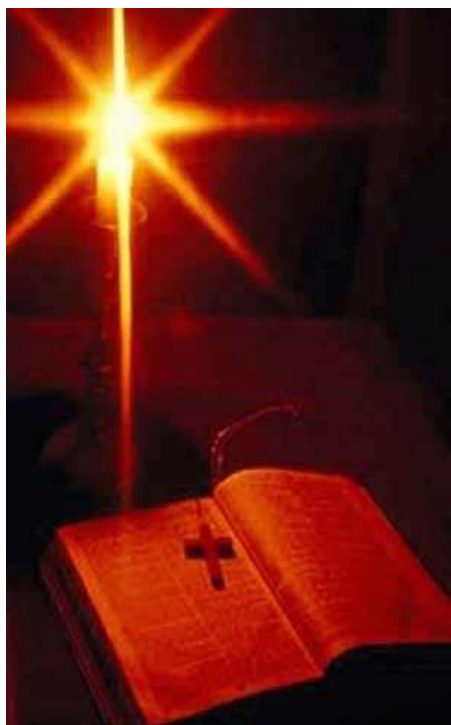
Bud' pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spojeni s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění; v lásce nás ze svého svobodného rozhodnutí předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdařil milostí pro zásluhy svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění hříchů pro jeho nesmírnou milost, kterou nám tak bohatě projevil s veškerou moudrostí a rozumností: seznámil nás totiž s tajemstvím své vůle, jak se mu to líbilo a jak si to napřed sám u sebe ustanovil, až se naplní čas pro dílo spásy: že sjednotí v Kristu vše, co je na nebi i na zemi. A skrze něho jsme se stali Božím majetkem, jak jsme k tomu byli předem určeni úradkem toho, který všechno působí podle rozhodnutí své vůle. Tak máme sloužit k tomu, aby se šířila chvála o jeho božské velebnosti, my, kteří jsme už dříve kladli své naděje do Mesiáše. Skrze něho se dostalo i vám potvrzení od slíbeného Ducha svatého, když jste přijali slovo pravdy, radostnou zvěst o své spase, a když jste v něho uvěřili. Duch je zárukou, že nám jednou připadne dědictví. Tak se dovrší naše vykoupení, protože si nás Bůh získal jako svůj majetek, abychom sloužili ke chvále jeho božské velebnosti.

EVANGELIUM – MK 6, 7-13

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš zavolal svých Dvanáct, začal je posílat po dvou a dával jim moc nad nečistými duchy. Nařídil jim, aby si na cestu nic nebrali, jen hůl: ani chléb, ani mošnu, ani peníze do opasku, jen opánky na nohy, ani aby si neoblékali dvoje šaty. Řekl jim: „Když přijdete někam do domu, zůstávejte tam, dokud se odtamtud nevydáte zase dál. Když vás však na některém místě nepřijmou a nebudou vás chtít slyšet, při odchodu odtamtud si vytřeste prach ze svých nohou na svědectví proti nim.“ Vydali se tedy na cesty a hlásali, že je třeba se obrátit. Vyháněli mnoho zlých duchů, pomazávali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.

LITURGICKÉ TEXTY 16. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – JER 23,1-6

Čtení z knihy proroka Jeremiáše.

„Běda pastýřům, kteří ničí a rozptylují stádo, které pasu“ – praví Hospodin. Proto praví Hospodin, Bůh Izraele, o pastýřích, kteří pasou můj lid: „Vy jste rozptýlili mé stádo a rozehnali jste ho, nestarali jste se o ně; proto já se postarám o vás pro špatnost vašich skutků“ – praví Hospodin. „Já sám shromáždím zbytky svého stáda ze všech zemí, kam jsem ho vyhnal, a přivedu je nazpět na jejich luhy, porostou a rozmnoží se. Vzbudím nad nimi pastýře, kteří je budou pást, nebudou se již bát ani strachovat, už se neztratí“ – praví Hospodin. „Hle, blíží se dni“ – praví Hospodin – „kdy vzbudím Davidovi zákonitý výhonek, krále, který bude panovat moudře a konat právo a spravedlnost na zemi. Za jeho dnů dojde Juda spásy a Izrael bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budou nazývat: „Hospodin je naše spravedlnost“.“

ŽALM 23

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám.

Hospodin je můj pastýř, nic nepostrádám, – dává mi prodlévat na svěžích pastvinách, – vodí mě k vodám, kde si mohu odpočinout, – občerstvuje mou duši. Vede mě po správných cestách – pro svoje jméno. – I kdybych šel temnotou rokle, – nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou. – Tvůj kyj a tvá hůl, – ty jsou má útěcha. Prostíráš pro mě stůl – před zraky mých nepřátel, – hlavu mi mažeš olejem, – má číše přetéká. Štěstí a přízeň mě provázejí – po všechny dny mého života, – přebývat smím v Hospodinově domě – na dlouhé, předlouhé časy.

2. ČTENÍ – EF 2,13-18

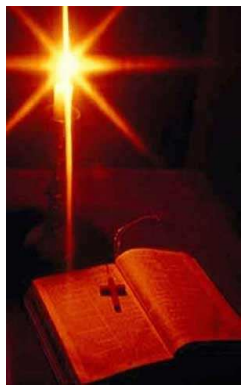
Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Efezanům.

Bratři! Protože jste nyní spojeni s Kristem Ježíšem, vy, kteří jste kdysi byli vzdáleni, stali jste se blízkými Kristovou krví. Jen on je náš pokoj: obě dvě části (židy i pohany) spojil vjedno a zboural přehradu, která je dělila – když na svém těle zrušil příčinu nepřátelství, která ležela v Zákoně s jeho příkazy a ustanoveními. Tak vytvořil ve své osobě z těchto dvou částí jediného nového člověka a tím zjednal pokoj a křížem usmířil obě strany s Bohem v jednom těle, aby tak sám na sobě udělal konec onomu nepřátelství. A pak přišel a zvěstoval pokoj vám, kteří jste byli daleko, i těm, kteří byli blízko, neboť skrze něho máme my i vy přístup k Otci v jednom Duchu.

EVANGELIUM – MK 6,30-34

Slova svatého evangelia podle Marka.

Apoštolové se shromáždili u Ježíše a vypravovali mu všechno, co dělali a učili. Řekl jim: „Pojďte i vy někam na opuštěné místo a trochu si odpočíte.“ Pořád totiž přicházelo a odcházelo tolik lidí, že neměli čas ani se najíst. Odjeli tedy lodí na opuštěné místo, aby tam byli sami. Mnozí je viděli odjíždět a poznali jejich úmysl. Ze všech měst se tam pěšky sběhli a byli tam před nimi. Když (Ježíš) vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře; a začal je poučovat o mnoha věcech.

LITURGICKÉ TEXTY 17. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – 2KRÁL 4,42-44

Čtení z druhé knihy královské.

Nějaký člověk přišel z Bál Šališa a přinesl v chlebníku Božimu muži Elizeovi chléb z prvotin, dvacet ječných chlebů a jídlo z rozdrcených čerstvých zrn. Elizeus řekl svému služebníku: „Dej to lidem, ať se najedí!“ Služebník mu odpověděl: „Jak mám tohle dát stovce lidí?“ Elizeus řekl: „Dej to lidem, ať se najedí, neboť tak praví Hospodin:

Budou jíst, a ještě zbude.“ Dal jim to tedy, najedli se, a ještě zbylo podle Hospodinova slova.

Otvíráš svou ruku a sytíš nás, Hospodine.

ŽALM 145

Ať tě chválí, Hospodine, všechna tvá díla – a tvoji zbožní ať tě velebí! – Ať vypravují o slávě tvého království, – ať mluví o tvé síle. Oči všech doufají v tebe – a ty jim dáváš pokrm v pravý čas. – Otvíráš svou ruku – a sytíš vše živé s laskavostí. Spravedlivý je Hospodin ve všech svých cestách – a svatý ve všech svých činech. – Blízko je Hospodin všem, kdo ho vzývají, – všem, kdo ho vzývají upřímně.

2. ČTENÍ – EF 4,1-6

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Povzbuzuji vás já, vězněný pro Pána: Žijte způsobem hodným toho povolání, které jste dostali: buďte přitom všestranně pokorní, mírní a trpěliví; snásejte se navzájem v lásce a horlivě se snažte zachovávat jednotu ve smýšlení, spojení poutem pokoje. Jen jedno je ono tajemné tělo, jen jeden Duch a stejně tak jen jedno vytoužené dobro, ke kterému jste byli povoláni. Jeden Pán, jedna víra, jeden křest. Jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, proniká všechny a je ve všech.

EVANGELIUM – JAN 6,1-5

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš odešel na druhou stranu Galilejského neboli Tiberiadského moře. Šel za ním velký zástup, protože viděli znamení, která konal na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Bylo krátce před židovskými velikonočními svátky. Když Ježíš pozdvihl oči a uviděl, jak k němu přichází velký zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se ti lidé najedli?“ To však řekl, aby ho zkoušel, protože sám dobře věděl, co chce udělat. Filip mu odpověděl: „Za dvě stě denárů chleba jim nestačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“ Jeden z jeho učedníků – Ondřej, bratr Šimona Petra – mu řekl: „Je tu jeden chlapec, ten má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co je to pro tolik lidí?“ Ježíš řekl: „Postarejte se, ať se lidé posadí!“ Bylo pak na tom místě mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Potom Ježíš vzal chleby, vzdal díky a rozdělil je sedícím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se najedli, řekl učedníkům: „Seberte zbylé kousky, aby nepřišlo nic nazmar!“ Sebrali je tedy a bylo to plných dvanáct košů kousků, které po jídle zbyly z pěti ječných chlebů. Když lidé viděli znamení, které udělal, říkali: „To je jistě ten Prorok, který má přijít na svět!“ Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho prohlásili za krále. Proto se zase odebral na horu, úplně sám.

"Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu."
(Mk 16,15)

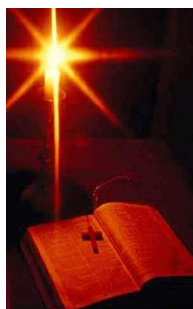
LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 1. ČERVENCE 2024

Když Ježíš uviděl kolem sebe velké zástupy, rozkázal odplout na druhý břeh. Tu přišel jeden učitel Zákona a řekl mu: „Mistře, půjdu za tebou všude, kam půjdeš!“ Ježíš mu (však) odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kam by hlavu položil.“ A jiný, jeden z jeho učedníků, mu řekl: „Pane, dovol mi, abych napřed šel a pochoval svého otce.“ Ale Ježíš mu odpověděl: „Pojď za mnou a nech, ať mrtví pochovávají své mrtvé.“

(Matouš 8,18-22)

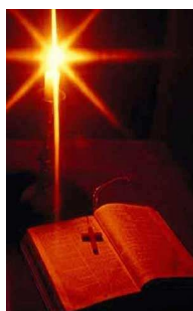
Budu tě následovat. Direktorium, návod k těm, kteří kážou ignaciánské exercicie, upozorňuje, že se nemá hned věřit těm, kteří se v době duchovních cvičení nadchnou a chtějí by vstoupit do řádu, slíbit celibát apod. Nadšení vnuká vznešené myšlenky, ale jsou dost pevné, aby obstály v potížích života? Takové bylo asi i předsevzetí učitele zákona, který viděl Ježíšovy divy a slyšel jeho kázání. Kristus jej neodhání, ale prostě mu poukáže na skutečnost v celistvosti, upozorní ho, že nemá kde bydlet. Při rozhodování ke změně života se můžeme dopustit dvou opačných chyb. Buď si představíme všechny možné potíže, které nás mohou potkat, nebo nemyslíme na nic budoucího a rozhodujeme se podle přítomného

nadšení. První případ je nerozumný, protože nikdo z nás doopravdy neví, co bude zítra. Nač se tedy strachovat zbytečně. Ale druhý případ je známka lehkomyšlnosti. Musí se rozumně předpokládat, že každá volba zavazuje k oběti, tím víc rozhodnutí následovat Krista.

Lišky mají doupata, Syn člověka nemá kde složit hlavu. Zvířata mají skutečně jakási bydliště: doupě, hnízdo, skrýši. Je tedy přirozené, že i lidé chtějí mít svůj vlastní domek, byt, chatu. Je v tom pocit jistoty, bez které by bylo těžké žít. Za jistých okolností je však přece jen možné žít bez domova. Vydáme se na prázdninovou cestu do kraje, kde jsou dobré hotely, a máme dost peněz, abychom si je mohli zaplatit, nebo tam všude máme příbuzné a přátele, kteří nás rádi přijmou. Život křesťana se podobá cestě, pouti do nebeské vlasti: Syn člověka, tj. Kristus, neměl kde hlavu složit. Ale zato měl jistotu, že je celý jeho život v rukách Otce, který se stará o polní lilie a ptactvo (srv. Mt 6,28), tím spíše o něho. V zásadě by měli mít tuto víru všichni, kdo se modlí Otčenáš. Ale tato víra má

mnoho stupňů. U některých svatých byla tak silná, že působila zázraky. Sv. Ignác z Loyoly se chtěl vydat na loď z Benátek do Palestiny. Řekli mu, že je absolutně nutné, aby vzal s sebou všecek proviant a peníze. Neměl je. Ale dostal je od dobrodince. Pak mu však přišlo líto, že by se měl spoléhat na peníze v zemi Kristově. Cestou do přístavu je tedy všecky rozdal. A přece se nakonec na loď dostal. Není ovšem rozumné, aby lidé „malověrní“ napodobovali mechanicky skutky těch, kdo žili z velké víry.

Nech mrtvé pochovat své mrtvé! Není vhodné při tomto verši evangelia uvažovat o tom, má-li se člověk účastnit pohřbu svých blízkých nebo ne. Někteří staří mniši to brali doslova. Oznámili jednomu, že mu zemřel otec. Odpověděl stručně: „Přestaň se rouhat! Můj otec (a tím myslel nebeského Otce) je nesmrtelný.“ Výraz však má velký dosah v obrazném slova smyslu. Ke všemu, co jsme prožili, nás vážou vzpomínky. Je to pěkné. Dává to souvislost životu. Bez svazku s minulostí by se naše osoba rozpadla, stala by se snůškou náhodných vlivů. Ale i tyto vzpomínky musejí mít míru. Jsou-li příliš živé, otupují zájem o přítomnost, paralyzují činnost. Lidé, kteří opustili vlast a žijí v cizí zemi, myslí na domov často a sentimentálně. Následek je, že se nikdy nepřizpůsobí kraji, do kterého se dostali. Ale pro všechny lidi je zítřek cesta do neznámé krajiny, kde se může všechno změnit. Kdo se s tím neumí smířit, předčasně zestárnul. Život v Kristu pak vyžaduje stálou novotu, stálé opouštění starých zvyků a myšlenek. Je tedy potřeba umět si říci: Ať mrtví pochovávají své mrtvé! Mě už nesmějí vázat, chci-li jít za Kristem.

ÚTERÝ 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 2. ČERVENCE 2024

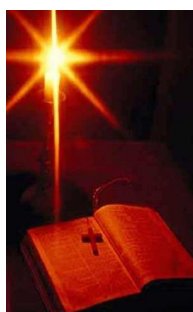
Když Ježíš vstoupil na loď, jeho učedníci ho následovali. Na moři se najednou strhla velká bouře, takže se vlny převalovaly přes loď. On však spal. Přišli tedy k němu, budili ho a volali: „Pane, zachraň nás! Hyneme!“ On jim odpověděl: „Proč se bojíte, malověrní?“ A vstal, pohrozil vichřici i moři, a nastalo úplné ticho. Lidé žasli a říkali: „Kdo to jenom je, že ho poslouchá i vichřice a moře?“ (Matouš 8,23-27)

Velká bouře se zvedla náhle. Na Genezaretském jezeře se zdvihne vichr prudce. Ale nebývá to úplně bez předvídání. Zkušeni místní lidé rozpoznají příznaky blížící se bouře a nevydávají se na jezero. Proč poslal Ježíš učedníky v této situaci na vodu? Órigenés odpovídá: „Aby dokázal, že je Pán moře a ne na moři závislý.“ „Aby naučil učedníky snášet pronásledování,“ píše sv. Jan Zlatoústý. „Protože je loďka obrazem církve,“ míní Chrysologus. Kdosi se ptal zvědavě: „Byly bouře v ráji?“ Otcové církve totiž učí, že všechny přírodní katastrofy jsou následkem hříchu. Daleko horší jsou bouře ve smyslu obrazném. V církvi se střídají periody klidného vývoje a pronásledování. Ve společnosti států jsou doby míru a válek. V životě jednotlivce dobu shody a porozumění často znenadání vystřídají rozpory a protivenství. Někdy se dají předvídat, jindy ne, ale je rozumné s nimi vždycky počítat a neukolébat se marnou iluzí klidu. „Neslibuj si, co ti neslibuje Kristus!“ píše se v knize Následování Krista.

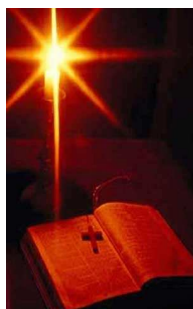
Proč se bojíte, malověrní? Říká se, že primitivní národy proto tolik obdivují nebojácné hrdiny, protože přírodní člověk je velmi ustrašený. Stále mu něco hrozí, proto se rád schová do skrýše. O strachu z mravního hlediska pojednávali stoíční filosofové. Považovali ho za zhoubný, protože člověk bázlivý nedokončí svá díla a ze strachu dokonce zapomene na všechny zásady, podle kterých má jednat. Jsou ovšem někteří lidé bázliví od přirozenosti. Ty však utěšuje sv. Jan Klimak: „Není tak zlé, když se strachem třesou nohy, hlavní je, aby se netřásla duše!“ Předpokládá, že se dá přirozená bázlivost přemoci. Bojí se např. někdo osamělých míst? Klimak mu doporučuje, aby tam šel sám v noci a ozbrojil se jménem Kristovým. Bázlivost totiž ubývá a mizí vědomím, že nejsme sami, že je někdo s námi. Závěrem těchto úvah je pak příslovečná věta: „Boj se Boha a nemusíš se bát ničeho jiného na světě!“

Nastalo velké utišení. Tento verš cituje např. církevní historik Eusebius, když mluví o smrti Áriově. Tak obyčejně končí všechna velká pronásledování církve. Ale často zažijeme něco podobného i ve vlastním životě. Nastanou rozpory v manželském soužití. Zdá se, že už to naprosto nepůjde dál. Je-li však trpělivost dvoustranná, zažijí vzápětí krásný okamžik, kdy se rozpory urovnají a znovu zasvitne pohoda. Tak tomu bývá i při velkých pokušeních osobních. Zdá se, že jim podlehne, že už nedokážeme vzdorovat. A za nějaký čas to všechno zůstane jenom vzpomínka na přestálé boje. „Jak se máme zachovat v neútěše?“, ptá se sv. Ignác v exerciciích. Odpovídá: „Kdo je v neútěše, ať uvažuje, jak ho Pán ponechal na zkoušku s jeho přirozenými schopnostmi za tím účelem, aby odporoval různým znepokojováním a útokům nepřitele... Ať se snaží vytrvat v trpělivosti, která je lékem proti trápením, která na něho doléhají. Ať uváží, že se mu brzy dostane opět útěchy.“

STŘEDA - 3. ČERVENCE 2024 - SV. TOMÁŠ, APOŠTOL

Tomáš, jeden ze Dvanácti, zvaný Blíženec, nebyl s nimi, když Ježíš přišel. Ostatní učedníci mu říkali: „Viděli jsme Pána!“ On jim však odpověděl: „Dokud neuvidím na jeho ruku jizvy po hřebech a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím.“ Za týden byli jeho učedníci zase uvnitř a Tomáš s nimi. Ježíš přišel zavřenými dveřmi, stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!“ Potom vyzval Tomáše: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ Tomáš mu odpověděl: „Pán můj a Bůh můj.“ Ježíš mu řekl: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a přesto uvěřili!“ (Jan 20,24-29)

ČTVRTEK 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 4. ČERVENCE 2021

Ježíš vstoupil na loď, přeplavil se na druhou stranu a přišel do svého města. A hle – přinášeli mu ochrnu, ležícího na lůžku. Když Ježíš viděl jejich víru, řekl ochrnu: „Buď dobré mysli, synu, odpouštějí se ti hříchy.“ Někteří z učitelů Zákona si však pomyslili: „Ten člověk se rouhá!“ Protože

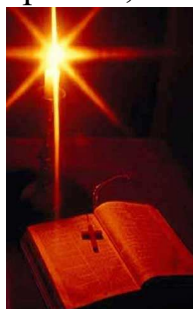
Ježíš poznal jejich myšlenky, řekl: „Proč smýšlíte špatně ve svém srdci? Vždyť co je snadnější – říci: ‘Odpouštějí se ti hříchy’, nebo říci: ‘Vstaň a chod’? Abyste však věděli, že Syn člověka má moc odpouštět na zemi hříchy“ – řekl ochrnutému: „Vstaň, vezmi své lůžko a jdi domů!“ A on vstal a odešel domů. Když to zástupy viděly, zmocnila se jich bázeň a velebily Boha, že dal takovou moc lidem. (Matouš 9,1-8)

Přinesli ochrnutého. Ochrnutý je zbaven možnosti pohybu, který nutně patří k životu. Je odsouzen k nehybnosti, zatímco by chtěl chodit, pracovat, měnit místo. Tou nemožností pohybu ochrnutí trpí víc než skutečnými bolestmi. V přeneseném slova smyslu existují i různé typy ochrnutosti duševní a duchovní. Jeden z nich je mistrovsky vyličen v Gončarovově románu Oblomov. Od té doby se říká „oblomovština“ duševní neschopnosti, která se projevuje spoustou plánů a úmyslů v hlavě, ty však nikdy nedojdou ke skutkům. Oblomovovo myšlení může vypadat geniálně, ale zůstává jalovým. Na podobnou nectnost v duchovním životě myslí sv. Terezie Veliká, když říká, že je cesta do pekla vydlážděna dobrými předsevzetími, tj. úmysly, které nikdy neuskutečníme. Jsme však toho schopni? Jen s milostí Boží, protože hříchem jsme všichni ochrnuli k dobrému. Ale prosbou o milost můžeme vstát, chodit a uskutečňovat dobro.

Doufej synu, odpouštějí se ti hříchy. Lidé si přáli uzdravení tělesné, Ježíš slibuje uzdravení duchovní, odpuštění hříchů. Zdá se proto okolostojícím, že tu jde o nedorozumění. Totéž nedorozumění však převládá v obecném mínění dodnes. Dobře děláme, když rozlišujeme dvojí zlo. Jednomu říkáme fyzické. Jde o nemoci, bolesti, katastrofy i samu smrt. Druhé zlo je morální, tj. hřích. Mezi obojím však je souvislost. Bible učí jasně, že je hřích příčina všeho zla, tedy i fyzického. Jsme vděční lékařům, kteří bojují proti nemocem a bolestem. Jsou dobrodinci lidstva. Ale jejich práci podporují tajemným nadpřirozeným způsobem všichni ti, kteří očišťují sebe a svět od hříchů. A právě oni dostali příslib, že se jim to jednou podaří úplně, že bude nakonec přemožena všechna lidská bolest i sama smrt.

Vstaň a chod’. Očití svědkové popsali podobný zázrak. Stal se v Lurdech. Nemocného, který se při eucharistickém požehnání náhle postavil na nohy, přinutili, aby si znovu lehl. Pořadatelé se báli, aby nevznikl zmatek, protože se okolostojících zmocnilo velké nadšení. I dnes se tedy dějí zázraky podobné těm, které dělal Ježíš. Jaký mají smysl? Nemůže to být senzace. Nestačí ani opravdový údiv nad Boží mocí. Je-li nemoc následek hříchu, zázračné uzdravení tělesné je symbol uzdravení duchovního, které je tak časté a tak na dosah ruky, že je ani za zázrak nepovažujeme. Ježíšova slova „Vstaň a chod’!“ se slyší v každé zpovědi, která hojí všechny druhy duchovní ochrnutosti. Máme se tedy i my podívat, podobně jako Židé, že „dal Bůh takovou moc lidem“ (Mt 9,8).

PÁTEK - 5. ČERVENCE 2024 - SV. CYRIL A METODĚJ

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát (učedníků), poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice

hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!'

(Lukáš 10,1-9)

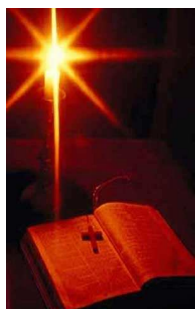

Málo dělníků ke žni. K lepšímu pochopení podobenství se musíme vžít do tehdejšího rolnictví. Nesešlo se obilí, ale sbíraly se jenom klasy. Ostatně pole nebyla pěkně obdělána. Obilní stébla stála řídce mezi bodláčím a jiným plevelem. Sběr klasů se mohl dělat jenom ručně. Kristus sám aplikuje podobenství na získávání lidí do Božího království. Proto se i v církvi čte tento text při příležitostech, kdy se mluví o kněžském a misijním povolání. Poukazuje se na to, jaké jsou na světě miliardy dobrých lidí, kteří neznají Krista. Spasí se? Dnes o ně nemáme tolik obav, jako měli dříve. Jisté je, že Bůh chce spasit všechny lidi (1 Tim 2,4), najde si tedy cestu, aby k nim v nějakém tajemném způsobu přišel. Proč je tedy potřeba misionářů v úzkém nebo širším slova smyslu? Sv. Jan Zlatoústý to vysvětluje trochu jinak, než bychom si to představovali my. To, že Bůh dává někomu milost být apoštolem druhých, je privilegium především pro něho samého. Spasit spolu s Kristem alespoň jednu duši bližního je největší skutek našeho života. Stáváme se obrazem Spasitele světa a tato podoba Boží spasí na prvním místě nás samotné. Každý křesťan má tedy na svém místě apoštolské a misijní poslání.

Proste tedy Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. I když apoštolské poslání patří všem křesťanům, zvláštním způsobem je uskutečňují ti, kteří si je zvolili jako osobní povolání: kněží, kazatelé, misionáři. Často slyšíme náрек, že jich je málo a že jich stále ubývá. Proto je aktuální výzva Kristova: „Proste Pána žně!“ V církvi se konají zvláštní pobožnosti za kněžská povolání. Ale i tyto modlitby nesmíme chápat tuze úzce a představovat si je tímto zjednodušeným způsobem: My se modlíme za kněze, kněží pak působí apoštolsky ke spáse duší. Ve skutečnosti i modlitba sama už je apoštolská. Spása světa se i dnes děje tak, jak nám ji ukázal sám Ježíš. On dvě nebo tři léta kázal, ale předtím se třicet let modlil a pracoval. I těch třicet let bylo apoštolských. Tedy i ti křesťané, kteří pracují a modlí se, jsou v pravém slova smyslu misionáři. A modlí-li se za kněze, mohou si být jisti, že v kněžských slovech je i síla jejich modlitby k Pánu žní.

Lány se bělají ke žni. Podobenství Kristovo se vztahuje na lidi, kteří se mají spasit. Ale zvláštní vysvětlení textu podává Origenes. Rozšiřuje parabolou do kosmické šířky. Do Božího království je potřeba posbírat celý svět. I ten se má stát duchovním, aby byl Bůh všechno a ve všem (1 Kor 15,28). Stane se to skrze člověka, který posbírání ve světě všechno to, co je tu stvořeno k Boží slávě. Lány se bělají ke žni. Ve všech věcech, které vidíme kolem sebe, je skryto Boží slovo, kterým svět vznikl, Boží moudrost, která se tu zjevuje. Objevit tento skrytý smysl světa je umění, kterému říkali Otcové církve „kontemplace přírody“, řecky *theória fysiké*, duchovní fyzika. Fyzikové, přírodopisci objevují, že je svět

krásný, protože je harmonické dílo jednoty, účelnosti, přírodních zákonů, jakýsi obrovský orloj. Duchovní lidé jdou dál. Za tou harmonií světa slyší hlas komponisty, který ji složil a hraje, obrovské hodiny světa jim ukazují čas určený k setkání. Přírodovědcům, jak prohlásil jeden z nich, a to světoznámý – Linné, nebesa vypravují slávu Boží (Žl 19,1). Duše, která rozjímá, vidí samého Boha, který tu kraluje, oděný slávou (Žl 93,1).

SOBOTA 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 6. ČERVENCE 2024

K Ježíšovi přišli Janovi učedníci a ptali se: „Proč se my a farizeové postíme – ale tvoji učedníci se nepostí?“ Ježíš jim odpověděl: „Mohou hosté na svatbě truchlit, dokud je ženich s nimi? Přijdou však dny, kdy jim ženicha vezmou, a potom se budou postit. Nikdo přece nevsadí záplatu z neseprané látky na staré šaty, jinak se ten přišitý kus ze šatů vytrhne a díra se ještě zvětší. Ani se nenalévá mladé víno do starých měchů, jinak se měchy roztrhnou, víno vyteče a měchy přijdou nazmar. Ale mladé víno se nalévá do nových měchů, a tak se uchová obojí.“ (Matouš 9,14-17)

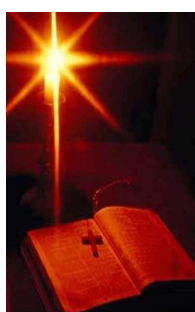

Učedníci Janovi se postí. Většina světových náboženství ustanovuje jisté druhy postů, někdy i velmi přísné, rázu fakírského. Všeobecně je známý muslimský měsíc ramadán. Postní předpisy a zvyky jsou velice staré. Dnes si už dobře nedovedeme představit motivy, které k ustanovením vedly. Zdá se, že první z nich byl smutek, zážitek pomíjejícího života. Rodina, které umřel otec nebo matka, dodnes v jižní Itálii několik dní nevaří a nepřipravuje jídlo. Dávají tím symbolicky najevo, že už pro ně přestal mít život smysl. Kdo nejí, jako by ukončoval život. Ale to ukončení nemusí být definitivní. Rozloučení se starým životem bývá i začátek života nového. Proto se připravovaly nevěsty na vstup do manželství postem. Postili se proroci před zahájením svého poslání. Postil se tedy i sv. Jan Křtitel a jeho učedníci, protože očekávali brzký příchod Božího království. Postí se proto i křesťané při přípravě na velikonoční radost a před přijetím velkých Božích darů.

Půst a modlitba. Často se cituje výrok Tobiášův: „Dával jsem svůj chléb hladovějícím a oděv nahým, a když jsem se dozvěděl, že někdo z mého národa zemřel a byl pohozen, pohřbil jsem ho“ (Tob 1,17). Mnoho autorů vysvětluje tuto „základní trojici“ křesťanské asketiky. Ale její vnitřní souvislosti rozuměli Otcové církve trochu jinak, než se podává dnes. Ve zkušenosti s lidmi posilujeme prosbu tím, že přineseme dar tomu, koho o něco žádáme. Tak si představujeme, že i naše modlitba k Bohu bude účinnější, když k ní přidáme půst a almužnu. Staří autoři uvažovali jinak. Milost od Boha dostáváme proto, že ho prosíme. Ale je potřeba, aby byla naše prosba čistá. Půst a almužna nás očisťují, abychom mohli upřímněji říci Otče náš. Syrský autor opat Izaiáš přirovnává lidskou mysl k píрку, které se při modlitbě vznáší dechem Ducha svatého. Ale musí být čisté a suché, zbavené toho, co tíží, co nás váže k zemi.

Půst - modlitba těla. Modlitba se definuje jako „povznesení mysli a srdce k Bohu“. Je především vnitřní. Ptají se však autoři, nakolik je užitečné, aby tu mělo účast i tělo.

Odpovídají ve smyslu pozitivním. Jak ve vztahu k člověku, tak i k Bohu se má projevit celý člověk. Tělo pak je s duší tak úzce spojeno, že jeho stav působí na vnitřní soustředěnost. Kromě toho tělesná gesta vyjadřují symbolicky to, co cítíme a myslíme. Cíl modlitby je podřídit duši Bohu, a to svobodně. Postem proniká tento projev svobody i do těla. Člověk, který si z lásky k Bohu odepře jídlo, pití, kouření a cokoliv jiného, dává i v těle najevo, že láska k Bohu je pro něj vyšší hodnota než živočišné pudy. Modlí se tedy tělem. Hmota není svobodná. Podléhá zákonům přírody, nutnosti. Tělo, které se postí, ukazuje, že je zduchovnělé, svoboda pronikla do jeho přirozených sklonů a ono se stalo nástrojem srdce k vyjádření lásky.

PONDĚLÍ 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 8. ČERVENCE 2024

Když Ježíš mluvil, přišel jeden představený synagogy, padl mu k nohám a řekl: "Právě mi umřela dcera. Ale pojd', vlož na ni ruku, a bude žít!" Ježíš vstal a šel za ním, on i jeho učedníci. Vtom k němu přistoupila zezadu jedna žena, která trpěla krvácením dvanáct let, a dotkla se šatů jeho šatů. Řekla si totiž: "Jestli se dotknu jen jeho šatů, budu uzdravena." Ježíš se obrátil, a když ji uviděl, řekl: "Bud' dobré mysli, dcero. Tvá víra tě zachránila." A od té chvíle byla ta žena zdravá. Když Ježíš přišel do domu (toho) představeného a uviděl pištce a hlučící dav, řekl: "Odejděte! Vždyť to děvče neumřelo, jenom spí." Posmívali se mu. Když vykázali zástup ven, vstoupil, vzal ji za ruku, a děvče vstalo. Zpráva o tom se roznesla po celé té krajině. (Mt 9,18-26)

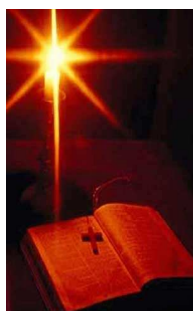

Krvotoká žena. Setkání s osobami se uskutečňuje v různých stupních, od jednoduchého podání ruky až k dlouhým důvěrným rozhovorům. Nemocná žena uvěřila, že má moc i pouhý dotyk s Ježíšem. Origenes v tom vidí symbol našich prvních setkání s Kristem, který k nám mluví v Písmu svatém. Čteme-li texty, zpočátku jim nerozumíme, alespoň ne duchovně. Vnímáme jenom vnější smysl slov, povrchně. Je to, jako bychom se dotýkali jen Kristova šatu. Ale už v tom prvním dotyku se projeví Boží síla. Četba nás začíná posvěcovat, i když nám je utajen hluboký smysl slov Božích. Do toho pronikáme pomalu, pozvolna. Pouhý vnější dotyk se přemění v důvěrný rozhovor s Ježíšem. Tento postup, který se uskutečňuje při četbě Písma, se projeví i v ostatních zbožnostech v církevním životě. Na počátku jsou to gesta vnější, ale pomalu dostávají vnitřní smysl a důvěrnost styku s Bohem.

Jairova dcera. Krvotoká žena šla a dotkla se Ježíše. K Jairově dceři přichází On sám a dotýká se jí, aby ji vzkřísil. Dá se pokračovat v symbolickém výkladu Órigenově. Ke čtení Písma přistupujeme my, abychom se dotkli Krista skrytého pod „způsobou slova“. V druhé části liturgie slavíme eucharistii, kde Kristus přistupuje k nám „pod způsobou chleba a vína“. Jeho dotyk i nás křísí z mrtvých, zajišťuje nám nesmrtelnost, věčný život.

Aplikuje se tu na nás všechno to, co Ježíš řekl v jednom okamžiku: „Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa“ (Jan 6,51). Už u sv. Ignáce z Antiochie se vyskytuje výraz „lék proti smrti“, aplikovaný na eucharistii. Z tohoto syrského prostředí totiž pocházeli pověstní lékaři, kteří sbírali léčivé byliny proti všem nemocem. Jejich snem bylo najít nějaký lék proti smrti. Sv. Ignác, který prý byl podle tradice to dítě, které dal Ježíš za příklad apoštolům, jistě však byl učedník sv. Jana Evangelisty, odpovídá lékařům své země: My, křesťané, už lék proti smrti máme. Je to eucharistie, Kristovo tělo, které přichází k nám na oltář.

Neumřela, ale spí. Dotyk Ježíšův přemění samu smrt, takže se stává spánkem. O Jairově dceři a později o Lazarovi (Jan 11,11) řekl Ježíš, že spí. V prvním případě se mu smáli, ve druhém mu nerozuměli. Nebyli ještě zvyklí na nápisy na hrobech, jaké se začnou vyskytovat v době křesťanské. „Spí spánkem pokoje.“ Co se vlastně s člověkem ve spánku děje? Žije, ale ztrácí styk s vnějším světem. Nevidí, neslyší, neví, co se děje okolo. Ale doznívá v duši minulý život, probouzejí se skryté touhy a ty se často projeví jako sny. Snad tu působí i cizí, tajemné vlivy. Bible mluví o snech, ve kterých se zjevuje Bůh. Není divu, že se tento stav podobá smrti, jak jí rozumějí křesťané. Neničí život, ale přerušuje styky s vnějším světem. Zato doznívá celý minulý život. Co jiného je soud Boží po smrti než promítnutí celé minulosti a její srovnání s tím, co je základní touhou člověka: spása duše. A tajemné vlivy? Smrt je opravdový sen, ve kterém mluví a zjevuje se Bůh. A jako se ze snu probouzíme do nového dne, tak i nás Kristus probudí k věčnému životu, až přijde naposledy, aby se nás dotknul svou mocí.

ÚTERÝ 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 9. ČERVENCE 2024

K Ježíšovi přivedli němého člověka, posedlého zlým duchem. Jakmile byl zlý duch vyhnán, němý začal mluvit. Lidé nad tím žasli a říkali: „Něco takového se dosud v izraelském národě nestalo!“ Ale farizeové tvrdili: „Zlé duchy vyhání s pomocí vládce zlých duchů.“ Ježíš pak obcházel všechna města i vesnice, učil v jejich synagogách, hlásal radostnou zvěst o (Božím) království a uzdravoval každou nemoc a každou chorobu. Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. Tu řekl svým učedníkům: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň.“ (Mt 9,32-38)

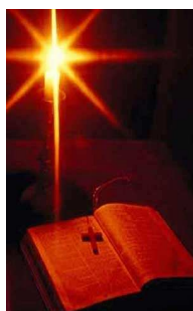

Ve spojení s knížetem zlých duchů vymítá zlé duchy. Říká se, že posuzujeme lidi podle jejich skutků. Ale to je jen zčásti pravda. I skutky totiž hodnotíme podle toho, jaký máme postoj k osobě, která jedná. Náš úsudek o skutečích člověka je určen předsudkem o něm samém. Farizeové, kteří nechtěli uznat Kristovo Božství, se nedají přesvědčit ani božskými skutky, zázraky. Přičítali je tedy vlivu zlého ducha. Čestní lidé naopak chtějí posuzovat činy bližního bez předsudků. Není to však snadné. Čisté „objektivní“ poznání je možné v matematice, v chemii, v tzv. exaktních vědách. V historii i

v literatuře už se úsudky liší podle toho, mluví-li někdo o dějinách národa vlastního nebo nepřátelského. Cenit osobu není prakticky možné, kdybychom se k ní postavili, jak se říká, naprosto objektivně. Přestala by být osobou, stala by se předmětem, číslem. Existuje však jedna zaujatost, jeden předsudek, máme-li to tak nazvat, který správnost úsudku o lidech nekazí, ale naopak umožňuje: čistá láska. Kdo miluje lidi tak, jak je má v lásce Bůh, ten soudí správně jak o nich samých, tak o jejich skutcích.

Vymítat d'ábla Belzebubem. Výraz se stal příslovečným pro všechny případy, kdy se jedno zlo nahradí jiným, horším. Duchovní autoři však užívají tohoto rčení hlavně tam, kde jde o špatné myšlenky a nálady, které nám zatěžují mysl. Říkají žertovně, že se všichni d'áblové shodují v jedné věci: v boji proti Duchu svatému. Ve všech ostatních věcech se sváří a jeden druhého vyhání. Tak zloduch obžerství zahání pokušení ke smutku, d'ábel lakomství vyhání obžerství, marná sláva přemůže sklon k lakomství atd. Lidé rádi využívají této taktiky: melancholii plaší alkoholem, z ješitnosti se tváří ukázněnými v jídle. Ale tato metoda má velkou nevýhodu. Jako v karetní hře je potřeba vynášet větší čísla a trumfy. Kdo plaší smutek skleničkou alkoholu, časem jich potřebuje víc a snadno skončí drogováním. Kdo chránil své jmění lakomstvím, nakonec jmění pozbyl, protože mu nesloužilo k životu. Proto napomínají duchovní autoři, abychom se naučili vymítat d'ábla Duchem Božím, tj. špatnou myšlenku nahrazovat myšlenkou dobrou: smutek přemýšlením o budoucí radosti, ztrátu jmění myšlenkou na věčnou odměnu a všeobecně řečeno: království světa královstvím Božím.

Člověk posedlý zlým duchem byl němý. Němým se člověk může stát pro nějaký defekt ústního a krčního ústrojí. Ale to je méně časté. Nejčastěji známe hluchoněmé. Ti nemohou mluvit, protože neslyší hlas druhých. Ale i hluchost má dvojí kořen: buď je v uchu, nebo v srdci. Protože hříchem se člověk nepřírozeně soustředí na sebe, stává se psychologicky hluchým pro potřeby druhých. Přestává mít o ně zájem, nemá tedy, o čem by s nimi mluvil. Egoismus se podobá příbytku v zamčené věži. Jenom láska může otevřít její dveře a vyprovodí vězně ven mezi lidi. Jak mnoho si mohou povídat zamilovaní, neznají čas. Tragické je naopak manželství, kde si muž a žena nemají co říci. Totéž platí o velké rodině Božích dětí. Člověk, který miluje, není nikde sám a opuštěný, jeho slova jsou vždycky mostem mezi dušemi. Má-li myšlenky, rád je sdílí, protože jsou krásné. Zlý člověk se musí naopak svými úmysly tajit. Psychoanalytici často povzbuzují uzavřené lidi, aby se otevřeli. Ten, kdo miluje bližního, se otevírá sám od sebe, na každém kroku. Dobro, jak říkali antičtí filosofové, se samo rozlévá do okolí.

STŘEDA - 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 10. ČERVENCE 2024

Ježíš si zavolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vyháněli a uzdravovali každou nemoc a každou chorobu. Jména těch dvanácti apoštolů jsou tato: první Šimon, zvaný Petr, a jeho bratr Ondřej, Jakub, (syn) Zebedeův, a jeho bratr Jan, Filip a Bartoloměj, Tomáš a celník Matouš, Jakub, (syn) Alfeův, a Tadeáš, Šimon Kananejský a Jidáš Iškariotský, který ho pak zradil. Těchto dvanáct Ježíš poslal a přikázal jim: „Mezi pohany nechodte a do žádného samaršského města nevcházejte. Raději jděte k ztraceným ovcím z domu izraelského. Jděte a hlásejte: 'Přiblížilo se nebeské království.'“ (Matouš 10,1-7)

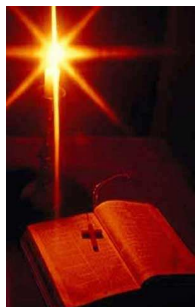

Ježíš povolal dvanáct a dal jim moc. Všichni velcí lidé se starají o to, aby měli spolupracovníky a následovníky svého díla. Snaží se o to, aby jim dali dobré instrukce a zaučili je do práce. Nemohou jim však dát moc, která by přetrvala věky. Známý vědec Pasteur trávil prázdniny ve francouzské vesničce a večer hrával šachy s místním farářem. Ale v sobotu jej duchovní odmítal, protože musel připravit kázání. Optal se samého Pasteura: „Jak byste vyložil našim lidem, že církev je Božího původu?“ Vědec se zamyslel a pak vyložil svůj návrh: „Řekl bych lidem: Vezměte z naší vesnice dvanáct mladíků! Dáte jim dvouroční všeobecný kurz o věcech, které se dají těžko pochopit. Pak pošlete jednoho do New Yorku, druhého do Londýna, třetího do Sydney, čtvrtého do Jižní Afriky atd. Za dva tisíce let se přijdeme podívat, jestli o nich někdo ve světě něco ví.“ Lidsky řečeno, nebylo dvanáct apoštolů v lepší situaci než mladíci z francouzské vesnice. Jejich jména však vyslovujeme s úctou, stali se sloupy církve, protože s nimi byla Kristova moc. Slíbil jim výslovně: „Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa“ (Mt 28,20).

Neschopnost k poslání. Sv. Ignác z Loyoly doporučuje, abychom se nad touto okolností dobře zamysleli. V profánním životě se volí povolání výběrem, hledáním, zkouškami. Musíme najít, k čemu se kdo hodí, co dokáže. Bůh, když volá, dává existenci, schopnosti a moc vykonat to, k čemu posílá. A protože dává, nepředpokládá. Jeho dar je čistý, nezištný. První povolání je stvoření světa z ničeho. Člověka sice stvořil z hlíny země, ale nesmrtelnou duši mu vdechl On sám (Gn 2,7). Něco podobného se opakuje v každém povolání k Boží službě. To, co člověk může nabídnout jemu, není víc než hlína země. Duše apoštolátu je z Božího vdechnutí, z inspirace Ducha svatého. „Boží milostí jsem to, co jsem“, píše sv. Pavel (1 Kor 15,10). Proto i velcí apoštolové lidstva, kteří obrátili národy a změnili tok dějin, neměli potíže zachovat si pokoru. Považovali se upřímně za největší hříšníky. Báli se totiž, že neodpovídají dostatečně hlasu povolání a že nosí, jak zase píše sv. Pavel, vzácnou Boží milost v hliněných nádobách, které se mohou snadno rozbít (srv. 2 Kor 4,7).

Velikost úřadu. Křesťanská pokora je podle sv. Augustina jako strom. Čím víc zapouští kořeny do hloubky, tím víc roste do výše. Když připočítávám zásluhy za práci druhému člověku, sám sebe umenšuji, znehodnocuji. Když je připočítám Bohu, zvětšuji se tím umenšením. Přiznávám, že jedná Bůh, ale ne mimo mne, nýbrž ve mně. Stávám se tedy mužem Božím. To ostatně vyjadřuje samo slovo „apoštol“. Je to řecký výraz, který znamená vyslanec. Nesníží své postavení ve společnosti ten, kdo je vyslancem velkého národa. A čím věrněji jedná podle směrnic své vlasti, tím víc ho považují za důležitého. Daleko více jsou si vědomi své důstojnosti pokorní služebníci Boží. „Sloužit Bohu znamená kralovat,“ praví staré křesťanské rčení. O dalším osudu prvních dvanácti apoštolů víme z historie celkem málo. A přece jejich podobu malovali na sloupech kostelů. Stali se totiž sloupy církve, které drží stavbu, aby se vzepjala do výše. A takoví jsou i jejich následovníci.

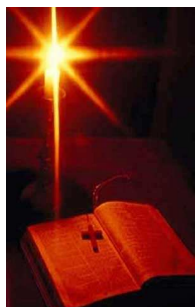
ČTVRTEK - 11. ČERVENCE 2024 - SV. BENEDIKT, PATRON EVROPY

Petr řekl Ježíšovi: „My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou. Co tedy budeme mít?“ Ježíš jim odpověděl: „Amen, pravím vám: Až Syn člověka zasedne na svůj slavný trůn při obnovení (světa), usednete také vy, kteří jste mě následovali, na dvanáct trůnů jako soudci dvanácti izraelských kmenů. A každý, kdo opustil domy nebo bratry nebo sestry nebo otce nebo matku nebo děti nebo pole kvůli mně, dostane stokrát víc a za podíl bude mít život věčný.“ (Matouš 19,27-29)

"Ač zemřel, ještě mluví" - tato věta platí o dnešním světcí, zakladateli západního mnišství, patronu Evropy - sv. Benediktovi. Jeho mottem bylo "modli se pracuj". Sv. Benedikt se narodil v r. 480 v Nursii v Itálii. Studoval v Římě, ovšem nemravný život studentů ho odvedl do samoty Subiaca, kde se věnoval modlitbě, práci, sebeovládání. Je známo, že když měl tělesná pokušení neváhal skočit do trní či do kopřiv, aby v sobě žádostivost utlumil. Po třech letech ho začali vyhledávat muži, kteří chtěli žít pod jeho vedením. Benedikt se stal jejich opatem, ale mnichům se jeho požadavky a disciplína, kterou vyžadoval, nelíbila, a tak se rozhodli, že ho otráví. Večer mu dali číši s otráveným vínem. Benedikt víno požehnal a číše

praskla. Tu opat poznal záměr mnichů a vzápětí jim odpustil. Poté odešel opět do samoty, založil 12 malých klášterů. Sám se pak uchýlil na Montecassino, kde uvedl v život svá řeholní pravidla. Svatý Benedikt nebyl velkým učencem, ani knězem, byl jen jáhnem, ale především moudrým mužem. Bůh ho obdaroval třeba tím, že dokázal číst myšlenky druhých, předpovídat budoucí věci, nakonec i den své smrti. To všechno pomohlo mnohým lidem, kteří se s ním setkali (třeba gótský král Totila). Zemřel ve stoje, podpírán svými žáky a je pochován pod hlavním oltářem baziliky na Montecassinu. Svatí jsou důkazem toho, že evangelium se dá žít, a že Kristova nauka se dá uskutečnit, že není nic nemožného. Světcí nejsou osoby, které bychom měli napodobovat, ale měli bychom žít z jejich ducha. Odkaz svatého Benedikta spočívá v propojení práce a modlitby. V tom spatřoval náplň svého života. Nešlo zde však o nějaké rozdělení časové - tolik práce a tolik modlitby, nýbrž o prožívání práce jako modlitby, zkrátka, aby celý náš život byl modlitbou - jak říká Písmo. Modlete se bez přestání. Jak to dělat prakticky - nejlépe každou práci posvětit dobrým úmyslem: "všechno pro tebe Nejsvětější Srdce Ježíšovo". Pro svaté nebyl nikdy velký rozdíl mezi prací a modlitbou. Svatý Ignác z Loyoly dává takovou radu: pracujte, jako by všechno záleželo jen na vás. Ale modlete se současně, jako by všechen úspěch záležel jen na Bohu.

PÁTEK 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 12. ČERVENCE 2024

Ježíš řekl svým apoštolům: „Já vás posílám jako ovce mezi vlky! Buďte tedy opatrní jako hadi a bezelstní jako holubice. Mějte se na pozoru před lidmi! Budou vás totiž vydávat soudům a bičovat v synagogách, budou vás vodit

před vladaře a krále kvůli mně, abyste vydali svědectví jim a také pohanům. Až vás vydají soudu, nedělejte si starosti, jak nebo co máte mluvit, protože v tu chvíli vám bude dáno, co máte mluvit. Neboť to už pak nemluvíte vy, ale mluví skrze vás Duch vašeho Otce. Bratr vydá na smrt bratra a otec syna, děti povstanou proti rodičům a způsobí jim smrt. Budete ode všech nenáviděni pro mé jméno. Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. Když vás budou pronásledovat v jednom městě, utečte do jiného. Amen, pravím vám: Nebudete hotovi s izraelskými městy, než přijde Syn člověka.“ (Matouš 10,16-23)

Posílám vás jako ovce mezi vlky. Za války vytýkali jednomu americkému generálovi, že při postupu za nepřítelem bombarduje zbytečně města. Hájil se: „Jsem za své vojáky odpovědný a nemohu je poslat tam, kde by se mohl ještě skrývat nepřítel.“ I rodiče si ověří místo a společnost, kam pouštějí děti, aby neutrpěly škodu. Však docela jinak mluví Kristus, když posílá apoštoly jako ovce mezi vlky, to je do prostředí zcela nepřátelského a bez ochrany. Starozákonním předobrazem tohoto poslání je mladičkový David, který se vydává na souboj s Goliášem. A přece se nebojí, protože jde proti němu „ve jménu Páně“ (1 Sam 17,45). Novozákonním příkladem je pak sám Ježíš před římským prokurátorem Pilátem, který zdůrazňuje, že má nad ním všecku moc, buď jej osvobodit, nebo usmrtit. Dostává však jasnou odpověď: „Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora“ (Jan 19,11). Víra v Boží prozřetelnost se neopírá o příznivé nebo nepříznivé podmínky, ale o to, je-li s námi Bůh. Když sv. Sábu varovali, aby se nevracel pouští do kláštera, že se tam potuluje lev, odbyl je vtípem: „Bud’ existuje Bůh, a co mně pak může lev udělat! Anebo Bůh neexistuje, a pak by bylo lepší, aby mě lev zadávil!“ Sv. Jan Klimak pak píše, že všechny strachy zahání jeden jediný: bázeň Boží.

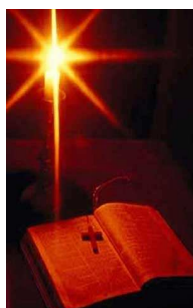
Bud’te opatrní jako hadi. Had nemá dobré jméno v našem slovníku, neměl je v Bibli ani u mnoha starých národů. Proto našel tento text mnoho umělých výkladů, proč mají být apoštolové jako hadi. Podle Rabana Maura had svléká kůži, my máme svléci starého člověka. Remigius říká, že had svou chytrostí člověka v ráji oklamal, my máme být stejně chytrí, abychom ho přivedli k pravdě. Sv. Beda si vzpomněl na to, že se had nedá přemoci zaříkadlem. Přitlačí ucho k zemi a druhé zakryje ocasem („jedno ucho k zemi stulí a druhé chvostem zatulí“ – Dalimilova Česká kronika). Tak i my máme být hluší k mámení světa. Podle sv. Jeronýma chrání hadi celým tělem hlavu. I my máme všichni chránit naši hlavu, tj. Krista. Všecky tyto interpretace jsou ovšem vyumělkované. Zůstaňme u jednoduchosti přirovnání. Had je jistě zvíře velmi opatrné. Ale je opatrnost ctnost? Neceníme si toho, kdo je příliš opatrný jenom na sebe. Ale je velmi pěkné, když je někdo opatrný ve prospěch druhých, když s nimi jedná taktně, když za ně cítí odpovědnost. Takový ovšem má být pravý apoštol Kristův a každý křesťan vůči druhým.

Bud’te prostí jako holubice. Má-li had špatné jméno, holubice naopak má dobrou pověst. Když řekneme, že má někdo holubičí povahu, pochválíme ho. Sv. Jeroným tedy myslí, že Kristus schválně užil tohoto přirovnání, aby opravil to, co bylo negativního v přirovnání s hadem. Zase se pokoušeli někteří uměle vysvětlit, čím to je, že je holubice mírná. Ale tu toho není zapotřebí. Pohled na holoubky uklidňuje, řekl prý Antonín Dvořák, který je měl rád. Holubů se nikdo nebojí. Nejsou jedovatí a nenapadají jiné. I to má být krásnou vlastností apoštolů a křesťanů vůbec. Naučení se přijímá jen od toho, z

koho nemáme strach, u koho se cítíme bezpečně. Ptali se jedné řeholní představené, čím to je, že mají tolik povolání, tolik řeholních sester: „Jak to děláte?“ Odpověděla prostě, jak holubice: „Neděláme nic, ale děvčata se u nás cítí dobře, nacházejí tu klid.“ Kristus chce být apoštolem pokoje.

Ježíš posílá apoštoly do světa a připravuje je na nepřízeň ze strany lidí. jeho radostná zvěst nebude vždy přijata s ohlasem, ale spíše je třeba se připravit na odpor, nezájem, nenávist, pronásledování i ze strany těch nejbližších z rodiny. Posílá je jako ovce mezi vlky, to je do prostředí zcela nepřátelského a bez ochrany. jejich silou má být jen on sám.

SOBOTA 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 13. ČERVENCE 2024

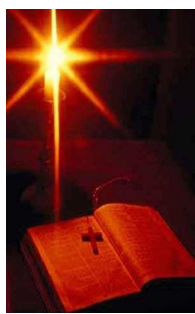
Ježíš řekl svým apoštolům: „Není žák nad učitele ani služebník nad svého pána. Stačí, aby žák byl jako jeho učitel a služebník jako jeho pán. Když nazvali Belzebubem hospodáře, čím spíše jeho lidi! Proto se jich nebojte! Nic není tak tajného, že by to nebylo odhaleno, a nic skrytého, že by to nebylo poznáno. Co vám říkám ve tmě, povězte na světle, a co se vám šeptá do ucha, hlásejte ze střech! A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo duši zabít nemohou. Spíše se bojte toho, který může zahubit v pekle duši i tělo. Copak se neprodávají dva vrabci za halír? A ani jeden z nich nespadne na zem bez vědomí vašeho Otce. U vás však jsou spočítány i všechny vlasy na hlavě. Nebojte se tedy: Máte větší cenu než všichni vrabci. Ke každému, kdo se ke mně přizná před lidmi, i já se přiznám před svým Otcem v nebi; ale každého, kdo mě před lidmi zapře, zapru i já před svým Otcem v nebi.“ (Matouš 10,24-33)

Není učedník nad mistra. Diskutují o tom, mohlo-li by ještě jednou na svět přijít zjevení Boží, vyšší než to, které je v Ježíši Kristu. Odpověď je negativní. Není to možné. Plnost Božství se zjevila v osobě Ježíše z Nazareta (srv. Kol 2,9) a ze stránky lidské byla plnost lidské odpovědi na kříži. Božství Kristovo bylo totiž lidstvím svobodně přijato. Vůle Boží a vůle člověka se setkaly v jednom. Tak tomu bylo po celý život Ježíšův, ale na kříži se to projevilo v takové vrcholné symfonii, že si už nedovedeme nic dokonalejšího představit. Z jedné strany Bůh vydává na smrt vlastního Syna. Láska Otce k lidem tu kulminuje. Syn, který nedělal nic, než co vidí u Otce (srv. Jan 5,19), tuto oběť přijímá jako Bůh, ale i jako člověk. Uprostřed neuvěřitelného násilí, nerozumnosti a lidské vzpoury lidskými ústy vyslovuje plný souhlas: „Otče, do Tvých rukou poroučím svého Ducha“ (Lk 23,46). I život křesťana tedy musí být ve znamení této vrcholné symfonie kříže. Bude ovšem vždycky daleko od svého prvního vzoru, který se musí naučit nejdřív obdivovat, a pak teprve se odhodlá jej napodobit.

Copak neprodávají vrabce za peníze! Vykoupení kříže není v utrpení, ale v síle ducha, který i uprostřed utrpení a neúspěchu si zachová pevnou víru, že všechno pochází od Boha a že mu přes všechny nesnáze důvěřujeme. To se v Ježíšově řeči zdůrazňuje poukazem na vrabce. V našich krajích se malí ptáčci neloví, na Jihu ještě často. Smaží se pak v oleji. Pěnkavky považují za pochoutku, vrabec má málo ceny. Kolik stojí? Latinský text říká jeden as, řecky tu je assarion, zdrobnělina, tedy malý penízek. Jaké měně by to odpovídalo dnes? Kdosi se to pokusil odhadnout podle množství chleba, kolik se ho za as dostalo. Nebylo to mnoho a prý by to odpovídalo ceně vrabců, kteří se kupovali na italském trhu. Samozřejmě je to matematika problematická. Ale naučení je z příkladu velmi jasné. Sv. Basil to shrnuje jednou větou: „Není ve světě nic, co by se vymklo Boží prozřetelnosti.“ Dokážeme-li tuto víru vyznat, pokud se týká přírody, tím silnější musí být v případě člověka, a to i kdyby trpěl a byl pronásledován.

Ani jeden nespadne bez vůle nebeského Otce. Je stará teologická otázka: Nepřipouštíme-li žádnou výjimku z Boží prozřetelnosti, odkud se bere na světě zlo? Je-li Bůh stvořitel nebe a země a jejich podivuhodného pořádku, proč se vyskytují katastrofy, zemětřesení, povodně? Tu a tam se vyskytnou někteří, kterým se zdálo, že Bůh sám jistě zla přivádí na svět, aby z nich vzešlo větší dobro. V tom smyslu vykládá např. Órigenés větu Písma, že Bůh zatvrdil srdce faraónovo. V nové době Berd'ajev myslí, že by bez zla nebyla možná pravá svoboda a volba pro dobro. Tyto teorie jsou ovšem nebezpečné. Opačné mínění je vyjádřeno ve větě, kterou čteme u Otců často: „Bůh není nikdy příčina zlého.“ Jediný důvod, proč je na světě zlo morální i fyzické, je vědomý a dobrovolný hřích. Je tedy proti Boží prozřetelnosti? Je. Ale stane se tato podivuhodná věc, lidsky nevysvětlitelná: Bůh dokáže i toho zla, i té vzpoury proti sobě využít k dobrému. Podle sázavské legendy sv. Prokop přinutil Ďábla, aby mu zoral pole. Je to symbol Boží moci ve světě, že i pády a smrt musejí nakonec posloužit k povstání a k životu.

PONDĚLÍ 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 15. ČERVENCE 2024

Ježíš řekl svým apoštolům: „Nemyslete si, že jsem přišel uvést na zem pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč. Neboť jsem přišel rozdvojit `syna s otcem, dceru s matkou a snachu s tchyní: lidé z vlastní rodiny se s člověkem znepřáteli'. Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mě hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mě hoden. A kdo nebere svůj kříž a nenásleduje mě, není mě hoden. Kdo nalezne svůj život, ztratí ho, kdo však ztratí svůj život pro mě, nalezne ho. Kdo vás přijímá, mne přijímá, a kdo mne přijímá, přijímá toho, který mě poslal. Kdo přijme proroka, že je to prorok, dostane odměnu jako prorok; kdo se ujme spravedlivého, že je to spravedlivý, dostane odměnu jako spravedlivý; kdo podá třeba jen číši studené vody jednomu z těchto nepatrných, protože je to můj učedník, amen, pravím vám: nepřijde o svou odměnu.“ Když Ježíš skončil toto poučování svých dvanácti učedníků, šel odtamtud dál, aby učil a kázal po tamějších městech. (Mt 10,34-11,1)

Nepřinesl jsem mír, ale meč. Tento text pochopitelně v souvislosti evangelia připadá divný. Vždyť v proroctvích Starého zákona se označuje Mesiáš jako „Kníže míru“ (Iz 9,6). Když se Kristus narodil, doprovázel ho andělský zpěv: „A na zemi pokoj lidem dobré vůle“ (Lk 2,14). Apoštoly posílá do světa, aby zdravili lidi: „Pokoj vám!“ (Mt 10,12). A před svým odchodem ze světa je ujišťuje: „Pokoj vám zanechávám“ (Jan 14,27). Ale přidává k tomu něco, co nám pomůže pochopit větu o meči: „Ne jako dává svět.“ Jako u jiných pojmů Bible, tak i zde musíme rozlišovat dvojí úroveň: přirozenou a nadpřirozenou, lidskou a Boží. Mír, máme-li to říci všeobecně, znamená harmonii všech prvků. Palestrinovský kontrapunkt je klasický příklad souzpěvu čtyř hlasů. A přece jej velcí skladatelé nedodržují mechanicky. Vědí, že disharmonie tónů dává pravou hodnotu sladění, které následuje. Čím větší umělec kdo je, tím lépe umí využít těchto disharmonií. Bůh pak je umělec nejvyšší. V jeho kolosální harmonii dějin spásy má harmonické místo i meč, který vzat izolovaně, by rozhodně mír rušil.

Kdo miluje otce nebo matku víc než mne, není mě hoden. V historii staré mnišské literatury je mnoho příkladů, které ukazují, jak doslova a stroze asketi tento příklad brali. Svatý Teodosij Kyjevský nepřipustil k sobě matku, která ho nakonec vypátrala, když utekl z domu do kláštera. Podle tradice Otců pouště se vzkazovalo rodičům těmito slovy: „Chceš mě raději vidět v tomto životě než po smrti?“ Jednomu egyptskému poustevníku řekli, že mu zemřel otec. Dodal suše: „Přestaň se rouhat, můj (pravý) otec je nesmrtelný!“ To je ovšem ve stylu tehdejších životopisů. Pravda, aby vynikla, se podtrhuje příkladem co nejvíce bizarním. Pravda pak je, že všechno pozemské je obrazem nebeského, že tělesné musí dorůstat do duchovního. To platí i v rodinných vztazích. Byzantský autor N. Kabasilas říká, že nám Bůh dal na zemi tak dobré matky, abychom v nich, jako v obraze, snáze pochopili nebeskou matku Marii. Co by nám pak prospěl otec tělesný, kdybychom se neuměli pomodlit: Otče náš, jenž jsi na nebesích? Přirozená láska k rodičům není normálně proti lásce k Bohu. Ale v případě konfliktu dvojí povinnosti má vyšší přednost.

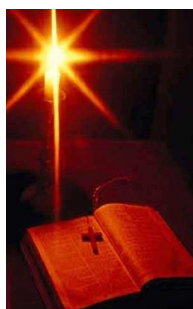
Přišel jsem rozdělit otce a syna, matku a dceru. Nepřátelé člověka jsou jeho domácí. Je tu narážka na proroctví Micheáše (Mich 7,6), který vidí, jak se v posledních dnech Jeruzaléma rozdělí všichni proti všem. Je to ovšem krajní disharmonie, ve které s napětím čekáme, obrátí-li se ještě v soulad. Ale Bůh to jistě dokáže. Kromě toho udávají duchovní autoři i jisté psychologické důvody, proč nám na cestě Boží mohou být největší překážkou právě příbuzní a známí. Duchovnímu vzletu brání to, co nás váže a zbavuje svobodného rozhodnutí. Těžko je rodičům připustit, že se syn chce stát misionářem v dalekých zemích, že nechce založit rodinu, ale stát se řeholníkem. Muž, který má manželku, nemůže následovat sv. Františka z Assisi a zřici se všeho jmění. Je-li Boží povolání pravé, pak se zřídka uskutečnění vyšší dokonalosti obejde bez neporozumění v rodině, ve vlastním prostředí. Ale stává se často, že harmonie v těchto případech se dostaví i brzy. Ti, kteří bránili, se nakonec smíří a podle svých možností i napodobí to, čemu z počátku překáželi.

Jít za Kristem, znamená někdy rozchod s rodinou. Stalo se to i v jedné farnosti, kterou jsem dobře znal. Dvě mladé dívky se rozhodly zasvětit svůj život Bohu. V prvním případě šlo o dívku, která pocházela z katolicky založené rodiny, kde všichni její členové chodili pravidelně na bohoslužby i ve všední den. Rozhodnutí dcery stát se řeholnicí neunesla

ovšem matka a svou nevoli dávala veřejně najevo tím, že přestala chodit do kostela úplně. Ve druhém případě šlo o to, že rodina víru nepraktikovala téměř vůbec. Dívka se rozhodla pro přísnou kontemplativní řeholi. Rodiče se jí takřka zřekli a když skládala po letech v klášteře věčné sliby, přijelo hodně věřících z farnosti, ale rodiče pochopitelně chyběli. No a do třetice příběh jednoho bohoslovce, dnes už několik let kněze, kterého rodiče doslova vyhodili z domu, když jim sdělil, že odchází studovat teologii. Doma měl dveře zavřené, proto v době volna, kdy ostatní seminaristi jeli domů, do svých farností, on musel zůstat v semináři, protože neměl střechu nad hlavou. Řeknete si: to je neuvěřitelné!, ale bohužel je to

realita života, potvrzení slov, která jsme slyšeli. Neklesejme na mysli pokud kvůli víře máme problémy doma v rodině. Ježíš nás na to připravuje a chce nám říci, že služba Bohu je víc, než rodinné a příbuzenské vztahy. Nižší musí ustoupit vyššímu.

ÚTERÝ 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 16. ČERVENCE 2024

Ježíš začal vytykat městům, ve kterých se stalo nejvíc jeho zázraků, že se neobrátily: „Běda tobě, Chorazine, běda tobě, Betsaido! Kdyby se staly v Tyru a Sidónu takové zázraky jako u vás, už dávno by dělali pokání v zínici a v popelu. Ale to vám říkám: Tyru a Sidónu bude v soudný den lehčeji než vám. A ty, Kafarnaum, budeš snad vyvýšeno až do nebe? Až do pekla klesneš! Kdyby se v Sodomě staly ty zázraky, které se staly v tobě, zůstala by až do dneška. Ale říkám vám: Sodomské zemi bude v soudný den lehčeji než tobě.“ (Mt 11,20-24)

Otázka vyvolení a zavržení. Obsahem náboženství jsou tajemství, mystéria, pravdy nepochopitelné lidským rozumem. Taková je pravda o Nejsvětější Trojici, o vtělení Krista atd. Ale sv. Pavel žasne daleko víc nad tajemstvím vyvolení izraelského národa. Lid, který byl první, má být poslední? Proč? I galilejská městečka Kafarnaum, Betsaida, Chorazin viděla první zjevení Mesiáše, jeho divy, slyšela jeho první slova. A přece tam dnes nejsou křesťané, dokonce je tu i slabé osídlení, turisté a poutníci si ukazují zříceniny. Když o tom uvažovali teologové, bylo dost těch, kteří si vypomáhali rozlišením mezi vyvolenými a předurčenými (predestinovanými) ke spáse. Kristus si tedy, jak říkají, vyvolil Galilejce, aby jim hlásal víru, ale nepředurčil je k tomu, aby si ji zachovali. Toto rozlišení je ovšem velmi nebezpečné, snadno vede k bludným závěrům. Ve skutečnosti Bůh předurčuje ke spáse všechny, které si vyvolil. Je to tajemství týkající se Boha. Ale jemu odpovídá mystérium týkající se člověka. On totiž může svou zlobou zmařit Boží vyvolení, odepře-li mu dát svou odpověď. Proč? I lidský hřích je velké tajemství.

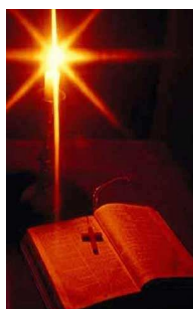
Problém jistoty spásy. Nestačí-li samo Boží vyvolení k tomu, aby měl člověk jistotu spásy, oč se tedy může ještě opřít? Je to otázka, kterou si kladla i na sklonku života sv.

Terezie Veliká. Ani po mnoha letech v klášteře, po postech a modlitbách se nevyklučuje možnost těžkého hříchu, i Adam v ráji i Satan v nebi odpadli. „Jak nebezpečný to vedeme život!“ povzdechla si ve svém vlastním Životopise. A přece se o její spásu nebojíme. Od Boha se neodloučí ani tak ten, kdo je slabý, ale spíš ten, kdo v něj nemá dostatečnou důvěru. Tím, že si nás Bůh vyvolil, projevil k nám důvěru. Tu žádá i od nás. Ty dvě důvěry spojeny v jedno nezklamou. Pěkně to vyjadřuje modlitba sv. Claudia de la Colombière k Srdci Ježíšovu: „Lidé mě mohou zbavit všech statků i cti, nemoci mě mohou připravit o sílu, hříchem mohu dokonce ztratit tvou milost, ale nikdy neztratím důvěru v tebe. Jsou ti, kteří hledají štěstí v bohatství, ve svém nadání. Jiní spoléhají na nevinnost svého života, na množství svých dobrých skutků, na horlivost svých modliteb. Má jediná důvěra je právě v tom, že mám důvěru, tu důvěru, která nikdy nikoho neoklamala.“

Cena dobrých skutků. O tuto důvěru v Boha opřel své učení i Martin Luther. V tom byl jistě pozitivní přínos jeho vystoupení. Ale současně popřel cenu svátostí a zapochyboval o hodnotě dobrých skutků. Zapomněl, že svátosti jsou činy Boží k naší spáse. Důvěřujeme-li Kristu, musíme tu důvěru projevit i v jeho dary svěřené církvi. A pokud jde o naše vlastní dobré skutky, kdyby to byly jenom naše lidské činy, sotva bychom o nich mohli říci, že jsou „záslužné“, že nám je Bůh na věčnosti odplatí. My však víme, že člověk sám ze sebe nemůže nic opravdu dobrého a dokonalého vykonat, jen s pomocí Boží milosti. Jsou tedy dobré skutky křesťana dílo jeho a dílo Ducha svatého současně. Jsou proto znamením, že je v nás Boží milost a ta nám posiluje důvěru, že je Bůh s námi. Pevně tedy věříme, že se spasí ti, které vidíme konat dobro.

Pán Ježíš vytýká městům, v nichž se událo nejvíce jeho zázraků, jejich neustálou zatvrzelost. Tato výtky by spíše měla být chápána jako velká škoda pro tato města, neboť se mohla stát středisky, ze kterých by se evangelium šířilo do celého světa, zatímco ony pohrdly Boží milostí. Srovnává dále tato města s jinými pohanskými městy Tyrem a Sidonem, která byla známá svým nemravným životem, ovšem jak říká náš Pán, kdyby to, co se událo v těch dvou městech, se událo i zde, pak by se jistě obrátila. Nám se, bratři a sestry, dostává často hodně Božích milostí. Mnozí chodíváte každý den na mši svatou. Z toho však plyne také určitá odpovědnost. Komu bylo více dáno, od toho se bude i více požadovat. Milost - to je projev Boží lásky k nám. A každá láska, má-li být pevná, pak vyžaduje opětování. To platí v přátelství, manželství i ve vztahu k Bohu. Láska roste, když se rozdává. Kéž i dnes naše láska k Bohu opět naroste díky tomu, že budeme čerpat z milostí této eucharistie.

STŘEDA 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 17. ČERVENCE 2024

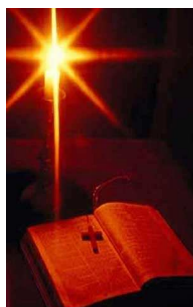
Ježíš se ujal slova a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otce nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit.“ (Mt 11,25-27)

Co je skryté před moudrými a opatrnými? V životopise sv. Sergeje Radoněžského se vypravuje, že se jako chlapec toužil naučit číst Písmo svaté. Ale nešlo mu to. Učitelé nad ním zoufali. Nemohl si zapamatovat písmenka. Až jednoho dne potkal anděla v podobě tajemného stařečka a čtení mu najednou šlo výborně. Ten zázrak se stal, dodává životopisec, aby bylo zřejmé, že pochopení Písma nepochází od lidí, ale od Ducha Svatého. Rozlišujeme totiž tři druhy poznání. První je skrze smysly: vidíme, slyšíme, ohmatáváme. Ale tak poznáváme jenom povrch věcí. Druhé poznání je rozumem. Tím odkrýváme principy, zákony přírody, vytváříme definice, formulujeme přesné ideje, uvažujeme. Takoví jsou filosofové, tvůrci metafyziky. Ale křesťan ví, že Bůh a jeho tajemství jsou ještě za tím vším hlouběji skryté. Pronikají tam jenom ti, kdo jsou čistého srdce, jenom ti vidí Boha (Mt 5,8), a to zrakem duchovním. Materialisté neuznávají jinou skutečnost než to, co změří a zváží, racionalisté (moudří a opatrní) tvrdí, že je pravda jenom to, čemu rozumí. Ty však, kdo mají čisté srdce, Bůh sám uvede do ráje, kde kvetou růže Božích tajemství.

Nikdo nezná Otce než Syn. Problém náboženství není jenom poznání Boha, ale i styk s ním, rozhovor, modlitba. Jako nemůžeme Boha poznat jen rozumem, potřebujeme osvětlení duchovní, tak také nemůžeme vejít s ním v rozhovor, nebude-li to on sám, který vysloví první slovo. To první a základní a jediné slovo, kterým se Bůh k lidstvu obrací, je to Slovo, které se v plnosti času stalo tělem, Syn Boží. On je jediná brána, která vede k Otci (Jan 10,7). Ale co ti, kteří Krista neznají? Mohou poznat Boha a dojít spásy? V dnešní době užíváme výrazu „anonymní křesťané“ pro ty, kteří Krista znají jenom pod všeobecnými symboly dobra a pravdy nebo pod maskou jiných božstev. Hledají-li upřímně pravdu, buď už zde, nebo na věčnosti objeví, že hledali toho, kdo o sobě řekl: „Já jsem pravda“ (Jan 14,6).

Nikdo nezná Syna než Otec. Když uvažujeme o dogmatu, že je Kristus Bůh a člověk, je nám jasné, že první termín, Bůh, je nám neznámý. Předpokládáme však jako samozřejmé, že víme, co je člověk. Ale víme to skutečně? Studium člověka, antropologie, má mnoho odvětví. Už židovský filosof Filón z Alexandrie rozlišuje dvojí poznání sebe sama. Jedno je psychologické, které studuje složení našeho těla i schopnosti duše. Druhé pak je morální. Člověk si snaží uvědomit, čeho je schopen, jaké dílo může vytvořit, čím se může stát. Už i to první je nedokonalé. To druhé pak nám docela uniká, protože milostí Božího povolání přerůstáme sami sebe. V Ježíši Kristu se člověk stal Bohem a skrze něho se i my stáváme Božími syny. Kdo nás tedy může opravdu znát než Otec, který zná Syna? K poznání člověka nestačí cesta odspodu, od toho, co vidíme. Musíme začít shůry, od poznání Boha. Proto světci, kteří pronikali do tajemství Božích, měli i kardiognózi, četli to, co je skryté v srdcích lidí.

ČTVRTEK 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 18. ČERVENCE 2024

Ježíš se ujal slova a řekl: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží. (Mt 12,1-18)

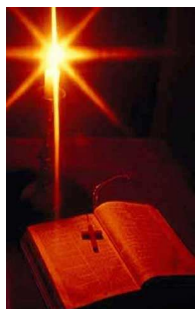

Tíha života. Dnes už neznáme z denní zkušenosti jho v původním smyslu. Neznali je ani naši sedláci v tomto století. Jejich volci orali zapřažení chomoutem. Ten umožňuje zvířeti táhnout, ale netlačí hlavu k zemi jako dřevěné jho. Než i to bylo účelné. Volci se skloněnou hlavou byli krotcí, poddajní. Obrazně se ukládalo jho i pracujícímu lidu, aby nezvedal hlavu. Dřevěná jha, tížící tažný dobytek, dnes už neexistují. Přáli bychom si, aby neexistovala ani jha ve smyslu obrazném, aby tu nebylo nic, co tíží, co tlačí k zemi, pod čím se věší hlava. Je to přání uskutečnitelné. Jako tíhu nesou lidé sám život. Říká se, že je to příznak stáří. Mladí jsou naopak šťastní, že žijí. Ale není to tak docela pravda... Mají totiž stále naspěch: Až vyrostu..., až skončím..., až dostanu místo... atd. Příznakem mládí je, že má před sebou budoucnost. Ale právě ta budoucnost ho odvádí od přítomnosti, nedá mu užívat toho krásného, co se mu naskytuje. Kdosi řekl: „Mládí je nádherný dar. Škoda jenom, že ho dostávají tak nerozumní lidé, jako jsou mladí! Neumějí toho daru využít. Ale nejsou to jenom mladí, kteří žijí stále pro budoucnost. Většina lidí nedovede ani jinak myslet. Jeden z valaamských starců řekl mnichovi, který k němu přišel na duchovní poradu: „Ty nebudeš nikdy spokojen. V zimě myslíš na jaro. Na jaře se těšíš na léto. V létě přemýšlíš o tom, že se brzo zkrátí dny. Dnešek ti je vždycky tíhou.“ Ale tak myslí, bohužel, většina lidí. Žijí jen pro něco dalšího, a když už nic dalšího nevidí, jsou zoufalí.

Duchovní příčina tíhy života: hřích. V duchovní literatuře je ustálený výraz: hříchy tíží. Nedovedeme si to však dobře představit. Myslíme tu jenom na výčitky svědomí. Ale Origenes tomu rozumí v daleko širším smyslu. Jde tu o celkový pohled na svět. Adam, tj. člověk, jak jej Bůh stvořil, se díval vzhůru. Ve všem pozemském viděl obraz věcí nebeských. Příroda mu byla školou ducha. Hřích, jak píše týž autor, ho přinutil, že se dívá dolů. Vidí jenom věci samy, nepovznášejí mysl, proto tíží. Stávají se slovy, která nemají význam a jednotu. Svět nám připadá zmatený. Nemůžeme ovšem upřít, že mnoho z toho, co vidíme, je krásné: čistá příroda, mladí lidé, umění. Ale nakonec nejvíc unaví právě ty krásné věci a zážitky. „Jak jsem unaven díváním se na krásné věci!“ povzdechne si hrdina Tarkovského filmu *Nostalgie*. Je to exulant, ztratil kořeny, a proto ho pohled na všechny umělecké památky v Itálii neuvěřitelně tíží. I my jsme hříchem ztratili kořeny, stali jsme se ve světě exulanty, a proto nám je život těžký.

Tíhy života se nezabýváme únikem, ale prožíváním Boží blízkosti. Exulant je typický obraz člověka, který chce uniknout břemenu dnů. Je potřeba naopak je vzít s Kristem, a břemeno se stane lehkým. Duchovní autoři uvádějí čtyři důvody, pro které tíha netíží: 1. Vědomí vlastní síly, důvěra, že tíhu snesu. Kristus nás ujišťuje, že nás nikdy nebude zkoušet nad naše síly. 2. Vědomí, že musíme nést jen kousek. Život ve srovnání s věčností je skutečně krátký. 3. Dobrovolné přijetí břemene z lásky. Jak rádi nesou lidé těžká zavazadla pro ty, které mají rádi! 4. Kde nesou břemeno dva, tíží jen napůl. My neseme své jho spolu s Kristem. Kdybychom o těchto důvodech uvažovali jen abstraktně, nikdy by nás plně nepřesvědčily. Mají sílu pro toho, kdo se o nich přesvědčil zkušeností. Sv. Lidvína nedokázala snášet svou těžkou nemoc a chtěla si ukřátit život. Ale když se přesvědčila, že trpí spolu s Kristem, pronesla památnou větu: „Kdybych věděla, že si jedním Zdrávasem vyprosím zdraví, myslím, že bych se ten Zdrávas nepomodlila.

PÁTEK 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 19. ČERVENCE 2024

V ten čas šel Ježíš v sobotu obilím. Jeho učedníci měli hlad, a proto začali trhat klasy a jíst. Farizeové to uviděli a řekli mu: „Hle, tvoji učedníci dělají, co se v sobotu dělat nesmí!“ On však jim odpověděl: „Nečetli jste, co udělal David, když měl hlad on i jeho družina? Jak vešel do Božího domu a jedl posvátné chleby, které nesměl jíst ani on, ani jeho družina, ale jen kněží? Nebo nečetli jste v Zákoně, že v sobotu kněží v chrámě porušují sobotu, a (přece) jsou bez viny? Říkám vám, že zde je (někdo) víc než chrám! Kdybyste věděli, co znamená: 'Milosrdenství chci, a ne oběť', neodsuzovali byste nevinné. Neboť Syn člověka je pánem nad sobotou.“ (Mt 12,1-8)

Zachovávání přikázání. Židovští historikové tvrdí, že jsou farizeové v evangeliích vylíčení neobjektivně, a že proto dostalo slovo farizej hanlivý zvuk. Je to zřejmě proto, že se dostali do sporu s Ježíšem. My se ovšem také ptáme, jak ten konflikt vznikl a proč měl takové tragické následky. Vždyť na první pohled se zdá farizejské hnutí přímým pokračováním proroků. V době všeobecného náboženského úpadku, kdy lidé nezachovávali Boží zákon a ani ho dobře neznali, se vyskytli horlivci, kteří se rozhodli zachovávat až do podrobností všechny předpisy Bible a podání pověstných rabínů. Usilovali tedy o reformu. Není pochyb, že v tomto bodě s nimi Ježíš souhlasil. Vždyť výslovně prohlásil, že nepomine z Božího zákona ani jedno písmenko (srv. Mt 5,18). A o Novém zákoně prohlásil: „Jestliže mě milujete, budete zachovávat má přikázání“ (Jan 14,15). I v církvi vzešla reformní hnutí vždy ze snahy vzít znovu doslova požadavky Písma. Boží přikázání, píše sv. Basil, jsou jako hvězdy, podle kterých plavci řídí v noci svou cestu.

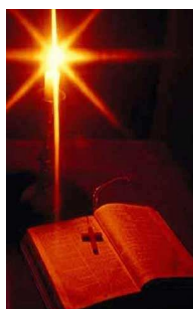
Slova smlouvy s Bohem. Kdo se rozhodl zachovávat přikázání, nevyhne se otázce: Je zákon absolutní? Antičtí filosofové byli většinou toho názoru. Pro stoiky byl zákon světa Bůh. Seneca to říká otevřeně. Celá krása světa, řecky kosmos, vyzařuje tento první a základní princip. Je to Bůh a je to současně „osud“ (fatum), protože je nezměnitelný, poslouchají ho hvězdy a podřídít se mu musí bez výhrady i bohové, tím víc lidé. Jak docela jinak chápe zákon Bible. Není to princip nad vším, ale je to smlouva mezi Bohem a lidmi, jsou to Boží slova, která lid přijal a slíbil, že je zachová, aby byl Bůh s nimi. Zachovávat zákon znamená hledat na prvním místě to, co nám Bůh říká a co od nás chce. Proto Bible klade jako jediný absolutní princip, jak Starého, tak i Nového zákona, lásku k Bohu, kterého musíme milovat celým srdcem (srv. Mt 22,37). Na to farizeové zapomněli. Bohem se jim stal zákon sám. Stal se modlou a odvoláním na tuto modlu předpisů odsoudili na smrt toho, kdo byl jejich smyslem: vtělená Boží láska, Ježíš Kristus.

Zákon a láska k bližnímu. Ve státní správě se považuje za počátek korupce, když se přestupují předpisy s ohledem na známé a přátele. Poctiví úředníci mají zásadu: „Padni, komu padni. Ať žije spravedlnost, i kdyby měl zaniknout svět!“ Problém je v Bibli složitější. Cílem zákona je láska k Bohu, ta pak je neoddělitelná od lásky k bližnímu. Smíme tedy z lásky k bližnímu porušovat zákony Boží? Někteří by chtěli odpovědět zásadně pozitivně a zevšeobecnit princip: Láska je víc než přikázání. Tvrdí, že jenom tak je možné se vyhnout farizeismu. V konkrétních aplikacích se však touto cestou dojde i

k nemorálním závěrům. Jak tedy řešit tento problém? Je v základě celkem prostý. Lásky k bližnímu je neoddělitelná od lásky k Bohu. Budeme-li milovat bližního tak, jak ho miluje Bůh, a přát mu jenom to, co na něm žádá Bůh, pak ovšem platí, že je tato láska víc než všechny přikázání. Jen tak pochopíme, kdy nižší předpis musí ustoupit vyššímu, méně důležité důležitému. Ale to důležité je třeba vidět očima Božíma, ne zvyklostmi světa.

‘Milosrdenství chci, a ne obět’, řečeno dnešním jazykem: láska je víc, než přikázání, ‘miluj a dělej, co chceš’, jak píše svatý Augustin. To je všechno pravda, ale výklad musí být jasný, jinak bychom mohli dojít v konkrétních situacích i k nemorálním závěrům, a to je jistě špatně. V křesťanství láska rozhoduje všechno. Má dvě podoby - lásky k Bohu a lásky k bližnímu. Jedna bez druhé nemůže existovat. Jsou to jako dvě strany jedné mince. Když jednu znehodnotím, pak mince nemá žádnou hodnotu. Láska k Bohu neexistuje bez lásky k bližnímu. Láska k Bohu a k bližnímu je vyjádřena v Desateru a ještě konkrétněji v Ježíšových radách. Čím více je naplňujeme, tím lépe a více milujeme.

SOBOTA 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 20. ČERVENCE 2024

Farizeové se radili, jak by Ježíše zahubili. Protože to Ježíš věděl, odebral se odtamtud. Mnoho jich šlo za ním a všechny uzdravil. Ale nařídil jim, aby ho nerozhlašovali. Tak se mělo naplnit, co řekl prorok Izaiáš: ‘Hle, můj služebník, kterého jsem si vyvolil, můj milovaný, v němž jsem našel zalíbení! Vložím na něho svého Ducha, aby hlásal právo národům. Nebude se hádat ani křičet, na ulici nikdo neuslyší jeho hlas. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasí, až dopomůže právu k vítězství. A v jeho jménu budou národy doufat.’ (Mt 12,14-21)

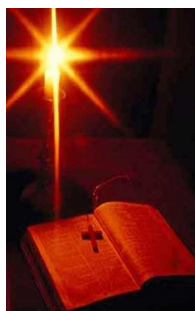

Mesiášovo vyvolení. Báseň o služebníkovi Jahvově, kterou čteme ve sbírce Izaiášových proroctví (Iz 42n), je jedním z nejvýraznějších proroctví o Kristu, jeho poslání a utrpení, které čteme ve Starém zákoně. Protestantský exegeta Dietrich o tom píše, že mu to připadá, jako by prorok, který báseň napsal, stál na Kalvárii při smrti Ježíšově. Ostatně i sv. Augustin se rétoricky ptá: „Je to ještě proroctví, nebo už je to evangelium?“ Sv. Matouš z dlouhého textu cituje jenom část. Na prvním místě jsou to verše, které ohlašují velikost poslání Mesiášova: „Hle, můj Služebník, kterého podporuji, můj vyvolený, v němž jsem si zalíbil. Vložil jsem na něj svého ducha, národům přinese právo.“ Slovo soud má v dnešní mluvě trochu hanlivý zvuk. Spojuje se s odsouzením a trestem. Staří Židé hledali soudce, aby se dovolali spravedlnosti, osvobození od utlačitelů. Proto často volají v Žalmech k Bohu: „Povstaň, Pane, suď nás...“ (Žl 7,9). Náboženství se často rodí v této atmosféře: lidé touží po spravedlnosti a stále zjišťují, že na tomto světě není. Musí být tedy jiná, vyšší,

nadzemská. Totéž učí Starý zákon. Ale přesto je tu i jiný přístup. Boží spravedlnost v Mesiáši sestoupí i na tuto zemi, a ta se obnoví v míru.

Zosobněné Boží milosrdenství. Druhá pasáž, kterou Matouš cituje, se týká povahy, způsobu vystupování Mesiáše: „Nebude křičet, nebude hlučet, nedá se slyšet na ulici. Nalomenou třtinu nedolomí, doutnající knot neuhasí“ (Iz 42,2-3). Lidské společnosti, chtějí-li být alespoň v jistém stupni spravedlivé, musí užívat násilí, trestů, vězení. Proto se normálně staví proti sobě dvě ctnosti, které se nesnášejí: spravedlnost a milosrdenství. O rozumných lidech říkáme, že najdou zlatou střední cestu mezi oběma. Jen Bůh dokáže spojit obojí a neumenšit ani jedno ani druhé. Je svrchovaně spravedlivý, trestá však zlo, a přitom jeho milosrdenství je nekonečné. Takový bude i poslední soud, až přijde Mesiáš soudit živé i mrtvé. Není divu, že si to nedovedeme představit v lidských pojmech. Ale i pro nás zůstává mravním ideálem jeho způsob: hledět dosáhnout spravedlnosti bez násilí.

Vítězství Kristovy pravdy. Třetí text ohlašuje poslední triumf Mesiáše: „Nezeslábne, nezmalátní, dokud nezaloží na zemi právo.“ Symfonický orchestr nezní čistě, i když je tam jen jeden hudebník, který hraje falešně. Tak také spravedlnost není pravá, je-li jenom částečná. Proto i vítězství Mesiáše musí být úplné, až v něho „všechny národy světa vloží svou naději“. Víme, že jsou hmotné zájmy příčinou neustálých bojů o existenci a blahobyt. Zajímavé nebo vlastně tragické je však i to, že proti sobě povstávají i tzv. idealisté a jejich boje jdou často až do fanatismu. Jako spravedlnost, tak i každý ideál, pokud je částečný, není pravý. Řecké slovo *hairesis* znamená původně vzít něco stranou, hájit něco částečného. Proto „heretici“ všech odrůd, i když jsou idealisté, způsobí rozbroje a rozdělení. Jenom osoba Ježíše Krista v sobě obsahuje plnost pravdy a synem míru bude jenom ten, kdo ji pochopí v jeho plnosti.

PONDĚLÍ - 22. ČERVENCE 2024 - SV. MARIE MAGDALÉNA

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Marie stála venku u hrobky a plakala. Když tak plakala, naklonila se do hrobky a viděla tam sedět dva anděly v bílém rouchu, jednoho v hlavách a druhého v nohách toho místa, kde dříve leželo Ježíšovo tělo. Řekli jí: „Ženo, proč pláčeš?“ Odpověděla jim: „Vzali mého Pána a nevím, kam ho položili.“ Po těch slovech se obrátila a viděla za sebou stát Ježíše, ale nevěděla, že je to on. Ježíš jí řekl: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Ona myslela, že je to zahradník, a proto mu řekla: „Pane, jestliže tys ho odnesl, pověz mi, kam jsi ho položil, a já ho přenesu.“ Ježíš jí řekl: „Marie!“ Ona se k němu obrátila a zvolala hebrejsky: „Rabbuni!“ – to znamená „Mistře“. Ježíš jí řekl: „Nezadržuj mě! Neboť ještě jsem nevystoupil k Otci. Ale jdi k mým bratřím a oznam jim: 'Vystupuji k svému Otci a k vašemu Otci, k svému Bohu a k vašemu Bohu.'“ Marie Magdalská tedy šla a zvěštovala učedníkům: „Viděla jsem Pána!“ – a toto že jí řekl.

(Jan 20,1.11-18)

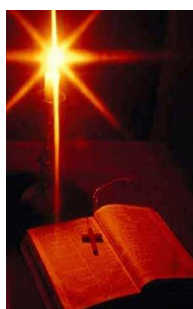

Ženo, proč pláčeš? Kdo by neplakal nad hrobem někoho, koho měl rád? I když je to projev smutku, je ten pláč současně známkou života. Člověk, který leží v hrobě, už nežije, ale současně jsou ještě živé naše vztahy k němu, je živý v našich vzpomínkách. Smrt je nejenom nezničí, ale naopak živí. Nad hrobem matky si syn najednou připomene, co pro něho udělala, co řekla. Chceme tedy mrtvého zadržet tím, že ho pochováme nablízku a že chodíme k hrobu. Mrtví jsou pro nás ve zvláštní situaci: nežijí a žijí současně. K životu však patří styk, dialog. Proto se pokoušejí spiritisté s mrtvými mluvit, ale marně. K útěše nad hrobem není jiné řešení, než zmrtvýchvstání. Pak už se nedivíme otázce: "Proč pláčeš?" Není

důvodu. Při pohřbu belgického krále Balduina si královna Fabiola oblékla bílé šaty jako při svatbě, aby byly symbolem víry.

Oznam mým bratřím: „Vystupuji k svému Otci a k vašemu Otci“. Patří-li k životu styk s lidmi, s bratřími, s rodiči, nemůže být věčný život bez živého styku s nebeským Otcem. Je zajímavé pozorovat dobrého člověka, který umírá pomalu, zdlouhavě. Vidíme, jak se pozvolna přerušuje jeho styk s okolím. Obvykle nejdéle funguje sluch. Umírající slyší, co se u něho říká, ale nemůže už odpovídat. A přesto i v těch posledních okamžicích se oči někdy podivně zalesknou, někteří umírají s krásným úsměvem na rtech. Jsou to slabé náznaky skutečnosti, v kterou věříme. Smrt přerušuje načas styk se světem viditelným, ale otvírá oči do neviditelného. Bývají na hrobě nápisy: „Zde spí spánkem věčným ...“ Otcové církve mluvili opačně. Život zde na zemi je jenom sen, smrtí se probudíme. A po probuzení i vstaneme, ale to až na konci věků. To však je pro mrtvé tak blízko, jako třetí den.

Nedotýkej se mne! Starší exegeti se pokoušeli najít důvod, proč se Marie Magdalská neměla dotýkat Ježíše. Vždyť naopak Tomáš byl vyzván, aby vložil prst do jeho ran (Jan 20,27). Vysvětlují to tak, že její city byly ještě příliš bouřlivé, málo zduchovnělé. Nové překlady se tomuto problému vyhnou. Řecké sloveso, které je tu v textu (haptomai), znamená spíš držet tak, že se zadržuje. Kristus tedy spíš napomenul Marii, aby nezdržovala, ale šla rychle oznámit apoštolům, co viděla. Ale i ten starý, řekněme nesprávný, překlad dal příležitost duchovním autorům k pěkné úvaze. Vzkříšený Kristus je skutečnost, ale ne taková, že by se dala fyzicky zjišťovat. Není to zatím otázka denní zkušenosti, ale víry ve slova těch, kteří dostali privilegium vidět. Protože ta slova jsou obsažena v Písmu, jsou psána z inspirace Ducha svatého, jsou to slova Boží. Božím slovem pak je lepší přístup k poznání skutečnosti než očima, hmatem a smysly všeobecně.

ÚTERÝ 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 23. ČERVENCE 2024

Když mluvil Ježíš k zástupům, jeho matka a příbuzní stáli venku a chtěli s ním mluvit. Někdo mu řekl: „Hle, tvoje matka a tvoji příbuzní stojí venku a chtějí s tebou mluvit.“ On však odpověděl tomu, kdo mu to řekl: „Kdo je moje matka a kdo jsou moji příbuzní?“ A ukázal rukou na své učedníky a řekl: „To je moje matka a to jsou moji příbuzní! Každý totiž, kdo plní vůli mého nebeského Otce, to je můj bratr i sestra i matka.“ (Mt 12,46-50)

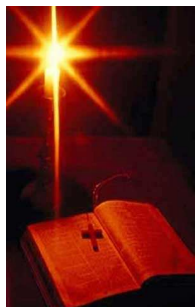

Syn Boha Otce. Slova otec a syn známe z denního života. Můžeme tedy naše pojmy do Božího života přenášet jen obrazně. Prvá božská osoba je Otec, ale je i mateřský princip, „rodí“ druhou božskou osobu – Syna. Toto zrození ovšem není tělesné, hmotné, ale duchovní. Syn přijímá od Otce ne podobu obličeje, ale spíše bychom řekli dokonalou podobu srdce (i tomu rozumíme ve smyslu duchovním“: celou jeho vůli, celé jeho poznání. Myslí tak, jak myslí Otec, a nedělá nic než to, co vidí u Otce (srv. Jan 5,19). Toto myšlení a vůli Otce pak vtělený Boží Syn, Ježíš Kristus, zjevil nám, lidem. Vykonáváme-li tedy Boží vůli a myslíme-li tak, jak nám to Bůh zjevil, máme podíl na synovství Božím, vstupujeme do života Nejsvětější Trojice. Ježíš však řekl něco zvláštního: „Kdo činí vůli mého Otce, je mně otcem i matkou.“ I tomu rozumíme v plném slova smyslu, i když obrazně. Na zemi se Syn Boží zrodil z Marie v jednom historickém okamžiku, který je středem dějin. Ale jeho „zrození“ se prodlužuje, proniká do světa více a více, až do dne jeho druhého příchodu. Ti, kdo slova Boží slyší a uskutečňují, pokračují ve funkci Matky Boží, aby byl nakonec Bůh ve všem.

Maria - Matka věřících. Staří protestanté užívali tohoto textu evangelia jako důvodu proti mariánské úctě. Říkali, že Ježíš dal zřejmě přednost těm, kteří jsou s ním spojeni příbuzenstvím víry, před tou, která ho zrodila tělesně. Dnes už je ten důvod zastaralý. Maria zrodila Krista tělesně, ale rozhodně ne jenom tělesně, vždyť i ona je „blahoslavená, která uvěřila“ (Lk 1,45). Mariánská encyklika Jana Pavla II. pěkně rozvádí paralelismus mezi Abrahámem, „otcem všech věřících“ ve Starém zákoně (Řím 4,11), a Marií, matkou věřících Nového zákona. Její mateřství mělo počátek ve slovu „Staň se“ k poselství anděla, který jí zvěstoval Boží vůli. Zajímavý je postoj tohoto Božího posla na ikonách. Andělé, jako služebníci Boží, jsou obvykle zobrazováni v pokorné pozici jak vůči Bohu, tak vůči svatým. Na obraze zvěstování se však anděl objevuje v síle a rozhodnosti. Je tu posel nejdůležitějšího Božího zásahu do dějin. Proto Maria, královna andělů, se před ním pokorně skloní, její tělo nabývá podoby harfy, kterou má rozezvučet dotyk Ducha svatého věčnou písni spásy.

Jednota Božího lidu je odlesk jednoty Nejsvětější Trojice. I dnešní doba touží po jednotě lidstva. Máme Organizaci spojených národů, mezinárodní organizace kultury, obchodu aj. Všichni jsou si vědomi, že se musí překonat úzké hranice nacionalismu. Ale jak? Idealisté věří, že se to stane velkými myšlenkami, které jsou všelidské. Je to úsilí ušlechtilé. Vzniká touha po společné kultuře. Ale všechny tyto znaky, i když jsou ušlechtilé, mají jenom omezený úspěch. Víme, že nejpevnější pouta zůstávají v dobré rodině. To však je úzké společenství. Naopak tím, že s vírou konáme vůli Boží, roste v nás příbuzenství s rodinou Boží spolu s Otcem, Synem a Duchem svatým, a tak i se všemi, kteří mají téhož Ducha Božího. Jsme si navzájem otci, matkami, bratřími ve smyslu duchovním, ale tak skutečném, že je společenství v rodině tělesné jenom odstínem věčné reality nadpřirozené.

STŘEDA 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 24. ČERVENCE 2024

K Ježíšovi přistoupila matka Zebedeových synů se svými syny a padla mu k nohám, aby ho o něco požádala. Zeptal se jí: „Co si přeješ?“ Odpověděla mu: „Poruč, aby tito dva moji synové zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici v tvém království.“ Ježíš na to řekl: „Nevíte, oč žádáte. Můžete pít kalich, který já budu pít?“ Odpověděli: „Můžeme.“ Řekl jim: „Můj kalich sice pít budete, ale udělovat místa po mé pravici a levici není má věc, ta místa patří těm, kterým jsou připravena od mého Otce.“ Když to uslyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na ty dva bratry. Ježíš si je však zavolal a řekl: „Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je vaším otrokem. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“ (Mt 13,1-9)

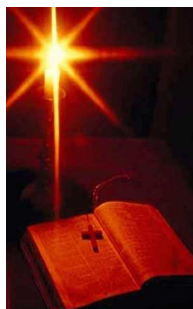

Problém milosti a lidské práce. Je to dobré, co konáme, dílo naše nebo dílo Boží? Práce se řekne řecky energie. Protože v každém skutku pracujeme my sami i Boží milost, mluví se o tzv. synergie, vzájemné spolupráci. Ale jak si to máme představit? Svého času o tom teologové horlivě diskutovali. Rozhodně však souhlasili, že se tu nehodí příklad vozu, který táhnou dva koně, a každý z nich má jakoby polovinu nákladu. Dobrý skutek je celý náš, ale také celý Boží, ovšem z různých hledisek. Podobenství o rozséváči nás osvětluje. Zemědělec háže pšeničná zrna na zorané pole. Pšenice vyrostla ze zrna, růstem rozvinula jenom to, co už bylo v semenu. Ale bez hlíny a všeho toho, co země poskytuje, by zrno nevzklíčilo. Proto zemědělec za dobrou úrodu připočítává zásluhy sobě. Nejkrásnější příklad této spolupráce lidské a Božské je zrození Krista. Je celý z nebe, ale je také pravý syn Marie, kterou proto ruská lidová duchovní poezie nazývá rajskou zemí, z níž vyrostl strom života. Ale podobnou zemí pro Boží semena se máme stát my všichni.

Semeno, které padlo na skálu. Rozorává se hlína, aby byla měkká a přijala zrno. Lidské srdce je takovou ornou půdou. Ale může se stát skálou. Bible i duchovní autoři mluví o tvrdosti srdce. Řecký výraz je charakteristický: sklérocardia, srdce, které se stalo „sklerotickým“. Tak se ovšem stává necitelným pro Boží slova, pro vnuknutí milosti. Ptají se, jak tento stav vznikne, jak se tak vážná duchovní nemoc dá léčit. Bible sama dává na první otázku odpověď. Proroci obviňují Izrael, že dlouho a tvrdošíjně odmítal Boží výzvy, a tím mu srdce zatvrdlo. Ezechiel dodává, že bude muset sám Bůh vyjmout lidem srdce kamenné a dát jim znovu srdce měkké, schopné přijmout Mesiáše (Ez 11,19). Asketická křesťanská literatura dává rady k nápravě. Říkají, že déšť skálu neobměkčí. Ale slzy pokání mají podivuhodnou moc. Rozmělní skálu tvrdého srdce. Proto se v mnišské literatuře tolik doporučuje stálé pokání, častá lítost nad hříchy. Léčí srdce a duchovně „sklerotické“ jako by znovu vzkřísily k životu.

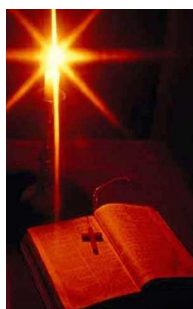
Semeno, které padlo na okraj cesty. Géniové obvykle své myšlenky a díla nezjevují dříve, než uzrají. Velká láska miluje samotu, i v přírodě vznik života a růst zůstávají utajeny. Proto není radno mísit Boží inspirace se záležitostmi a zájmy světa. To, co je pravé, bývá pak pohlceno falešným. Přinejmenším se stává, že se začne Boží pravda a

Boží posláním hodnotit podle idejí a norem světa, a tím se ponenáhlu vyprázdní vnitřní obsah. Co se může zdát svatějším než apoštolát bližních! A přece sv. Basil nedovoloval řeholníkům vyjít z kláštera do města dříve, než vznikla jistota, že to nebude na újmu stále vzpomínky na Boha, že je poklad v jejich srdci tak dobře hlídán, že ho žádný zloděj nezciží. Na cestě je slyšet hřmot toho všeho, co jde kolem nás, Boží hlas v srdci je obyčejně slabý a nesmělý. Kdo ho chce slyšet, hledá samotu a mlčení, matku velkých myšlenek a činů.

ČTVRTEK- 25. ČERVENCE 2022 - SV. JAKUB, APOŠTOL

K Ježíšovi přistoupila matka Zebedeových synů se svými syny a padla mu k nohám, aby ho o něco požádala. Zeptal se jí: „Co si přeješ?“ Odpověděla mu: „Poruč, aby tito dva moji synové zasedli jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici v tvém království.“ Ježíš na to řekl: „Nevíte, oč žádáte. Můžete pít kalich, který já budu pít?“ Odpověděli: „Můžeme.“ Řekl jim: „Můj kalich sice pít budete, ale udělovat místa po mé pravici a levici není má věc, ta místa patří těm, kterým jsou připravena od mého Otce.“ Když to uslyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na ty dva bratry. Ježíš si je však zavolal a řekl: „Víte, že panovníci tvrdě vládnou nad národy a velmoži jim dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vašim služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je vašim otrokem. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“ (Mt 20,20-28)

PÁTEK 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 26. ČERVENCE 2024

Učedníci přistoupili k Ježíšovi a zeptali se: „Proč k nim mluvíš v podobenstvích?“ On odpověděl: „Vám je dáno znát tajemství nebeského království, ale jim to dáno není. Kdo má, tomu bude dáno a bude mít nadbytek. Ale kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. Proto k nim mluvím v podobenstvích, protože vidí, a (přece) nevidí, slyší, a (přece) neslyší ani nerozumějí. Plní se na nich Izaiášovo proroctví: 'Budete stále poslouchat, a neporozumíte, budete se ustavičně dívat, a nic neuvidíte. Otupělo totiž srdce tohoto lidu. Uši mají nedoslýchavé a oči zavírají, takže očima nevidí, ušima neslyší, srdcem nechápou a neobráť se, a já je neuzdravím.' Ale blahoslavené jsou vaše oči, že vidí, a vaše uši, že slyší. Amen, pravím vám: Mnoho proroků a spravedlivých toužilo vidět, co vidíte (vy), ale neviděli, a slyšet, co slyšíte (vy), ale neslyšeli. (Mt 13,10-17)

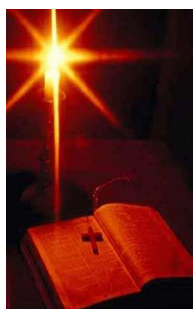
Proč Ježíš mluví v podobenstvích. Podobenství evangelia chápou často lidé jako sbírku příkladů pro kazatele. Lidé těžko sledují abstraktní, rozumový výklad, konkrétní příklad je méně přesný, ale snáze se poslouchá. Slouží tedy k usnadnění porozumění. Proto nás udiví vysvětlení, které dal sám Ježíš: „Aby nerozuměli!“ To, co Ježíš učí, jsou Boží tajemství. Bůh je zjevuje všem lidem, ale jenom velice pozvolna, podle stupně duchovního života,

podle čistoty srdce. K tomu slouží nejlépe obraz a vůbec každé umělecké dílo. Dává každému tolik poznání, jakou hloubku duchovní dispozice najde. I nevzdělaný může poslouchat symfonický koncert a říci, že se mu líbí. Jak jinou hodnotu má tentýž výrok v ústech hudebního kritika nebo jiného komponisty! Proto čteme evangelní podobenství stále a nikdy nebudou překonaná. Na každém stupni našeho vývoje nám dají něco nového pro život a pro pochopení Božího zjevení. A co dají těm, kdo nevěří a věřit nechtějí? Boží tajemství jim zahalí, aby je neznesvětili. Kdosi řekl vtipně: „Snadno mohou zatvrzelí ateisté bojovat proti církvi. Nevědí, co je, a proto ji vlastně ani nepošpiní.“

Lid se stal necitelným, zacpal si uši, zavřel oči. Bůh se zjevuje pozvolně. Nejlepším příkladem jsou dějiny Izraele. Od doby Abraháma k posledním prorokům pozorujeme stálý růst v poznání. To všechno pak bylo jakoby školou, přípravou k poslednímu rozhodnému kroku: přijetí Ježíše Krista jako Mesiáše. A přece v tom rozhodném okamžiku většina národa zklamala. Zůstal jen předpověděný „svatý zbytek“. Koho máme obviňovat? Špatnou přípravu ze strany Boží? Vrcholné okamžiky v dějinách spásy jsou mistrovsky připravené. Ale projeví se v nich proto nejlépe i nejdůležitější podmínka k přijetí milosti: lidská svoboda. I nejjasnější slova ztratí smysl, když si zacpeme uši, i nekrásnější obraz nemá význam pro zavřené oči. Odmítnutí Krista patří k „tajemství Izraele“, ale stále a stále se promítá do našeho vlastního života. I ten je plný „ztracených okamžiků“. Proto se na začátku mešní liturgie vyznáváme z hříchů, mezi kterými má nemalé místo „to, co jsem měl učinit a neučinil“.

Blažení jste: vaše oči vidí a vaše uši slyší. Některé filmy o Ježíši se snaží být realistické. Spolupracují s nimi odborníci pro historické prostředí, šaty, stavby. Volí si herce ze semitského prostředí a natáčejí scény buď přímo ve Svaté zemi, nebo na místech, která jí odpovídají. Můžeme říci, že ten, kdo viděl takový film, viděl Ježíše? Sotva. Ale nebyli bychom v lepších podmínkách, ani kdyby už za doby Kristovy existovaly filmové přístroje a kdybychom si dnes mohli promítnout místo evangelia reportáž na obrazovce. Oči by viděly, ale jen zevnější podobu člověka. Jeho nitro i jeho Božství by zůstalo zase skryto. Pokud jde o slyšení, jsme šťastnější. Jeden americký recitátor přednášel pěkně slova evangelia. Říkali, že slyšet ho, bylo jakoby poslouchat samého Krista. Je to pravda? I tu musíme odpovědět jako dříve: slyšení Krista závisí více na vnitřní dispozici poslouchajícího než na akustickém předmětu. Neslyší hlas matky, kdo tu, která mluví, za svou matku neuznal. Poslouchá jenom jistou ženu. Ježíš blahoslaví apoštoly, že jejich oči viděly a uši slyšely, ale to proto, že mu uvěřili a že ho následovali.

SOBOTA 16. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 27. ČERVENCE 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vy tedy poslyšte, jaký je (smysl) podobenství o rozséváči. Když někdo slyší slovo o (Božím) království a nechápe, přijde ten Zlý a obere ho o to, co bylo v jeho srdci zaseto: to je ten, u kterého bylo zaseto na okraj cesty. Na skalnatou půdu bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší a hned ho s radostí přijímá, ale nemá v sobě kořen a je nestálý. Když pak

pro to slovo nastane soužení nebo pronásledování, hned odpadne. Do trní bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší, ale světské starosti a záliba v bohatství slovo udusí, takže zůstane bez užitku. Do dobré půdy bylo zaseto u toho, kdo slovo slyší a chápe, takže přináší užitek; a vydá jeden stonásobný, druhý šedesátinásobný, jiný třicetinásobný.“ (Mt 13,18-23)

Vytrhejme koukol. Básník V. Ivanov rozlišuje několik druhů mysticismu. První nazývá „anarchistickým“ a vidí jej zobrazen na Michelangelově obrazu posledního soudu v Sixtinské kapli. Svět tu je rozdělen na dvě skupiny, dobrých po pravici a zlých po levici. Od těch zlých Kristus odvrací tvář a titánským gestem je sráží do pekel: „Pryč ode mne, vy zlořečení, do věčného ohně“ (Mt 25,41). Pochybují, je-li to správné vyjádření konce lidských dějin. Ale Ivanov nepochybuje o tom, že je tu věrný obraz duše mladého člověka, který se poprvé setká s opravdovým zlem. Zničit je na místě! Taková je jeho první reakce. To vyjadřuje i věta evangelia: „Vytrhejte koukol!“ Ale odpověď rozumného hospodáře je: „Nechte, ať obojí roste pospolu!“ Dobro a zlo se totiž tak pomísily, že by radikální zákrok proti zlu uškodil i dobru. Trpělivostí nazýváme ctnost, která dokáže snést zlo, když mu nemůže zabránit.

Nechte obojí do žně. Říká se, že trpělivost je ctnost svatých. Lidé aktivní tomu tuze nevěří a podezřívají trpělivé z pasivnosti, z neschopnosti vzdorovat zlobě. A přece i oni uznávají, že je dobré v jistých okamžicích počkat, neunáhlit se. Nač ubíjet to, co brzy už samo umře. Počkejme chvíli. Tomuto postoji říká Ivanov „mysticismus naděje“. Jeho vyjádřením, jak se domnívá, je Raffaelův obraz Proměnění Páně na hoře Tábor. V dolní části jsou farizeové, odhodlaní kamenovat ženu, přistiženou při cizoložství (Jan 8,3). Je to ještě ten první postoj, „anarchický“: zničit zlo, kdekoliv je dopadneme. Ale v horní části jsou tři apoštolové ve vytržení při pohledu na Krista povzneseného nad zemí. Naděje na věčnost, na budoucí krásu nám dává zapomenout na zlo, které je okolo nás, protože má krátké trvání. Teofan Затворник píše, že se zlé impulzy, pokušení poznají nejlépe podle toho, že nás nutí, abychom jednali rychle, okamžitě. Dábel má totiž dny spočteny, Bůh naopak má věčnost. Naděje je umění pozvednout oči k této věčné skutečnosti.

Ať rostou pospolu. Naděje odpovídá postoji dozrávajícího muže, plného rozvahy. Ale sama v sobě vyjadřuje přece jen slabost. Definují trpělivost jako ctnost, která snáší zlo, kterému nyní nemůže zabránit. To je v lidské společnosti nevyhnutelné. Ale platí to i u Boha? Ten přece nemusí nic „snášet“ jako nevyhnutelné! Snáší-li zlo, má pro to jiný, vyšší motiv. Ten odpovídá podle Ivanova „mysticismu souhlasu“. Jeho vyjádřením má být obraz poslední večeře Leonarda da Vinci. Je tu znázorněn okamžik, kdy Kristus prohlašuje: „Jeden z vás mě zradí“ (Jan 13,21). Zlo se objevilo v úzkém kruhu vyvolených ve sboru apoštolů. A Ježíš sklání hlavu, souhlasí, neprotestuje. Není to proto, že by tomu nemohl zabránit, ale že rozumí velkorysému plánu Božímu o spáse, ve kterém i zlo dostává svou pozitivní funkci a musí posloužit ke konečnému vítězství dobra. Hřích zůstane hříchem, ale v rukou Božích se objeví jako „šťastná vina“ (felix culpa).

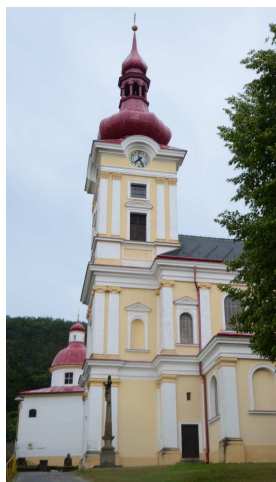
Dobro i zlo je mezi sebou promícháno v putující církvi jako plevel s pšenicí. Objevili se různí reformátoři, kteří chtěli vytvořit čistou, dokonalou církev, sami se za čisté a dokonalé považovali, ale i to se minulo účinkem. Radikální rozdělení dobrých a zlých

podle nějakých principů by rovněž nevedlo k ničemu dobrému. Dobří by byli pokoušeni k pýše, zlí by byli zbaveni působení dobrých a stále víc a více by se propadali do svého neštěstí. Ježíš si přeje, aby obojí šlo spolu až do žní, tedy až do konce světa. Dobří jsou chybami zlých vybízeni k větší vytrvalosti v dobrém, zlí mají díky příkladu dobrých změnit se k lepšímu. Nakonec, kdo z nás se může posuzovat jen jako dobrý? Myslím, že nikdo - obojí je v nás přítomno. Nepohoršujme se proto nad církví. Ona je svatá ve svém zakladateli, ale hříšná ve svých členech. Snažme se být pšenicí a plevel pak zakryjeme.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

SVŮJ DAR MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!

POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL: josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

1. ČERVENEC - SV. ÁRON, bratr Mojžíše

Áron byl bratr Mojžíše, jejich otec byl Amrák a matkou Jókebeda. Byli z lévijského rodu. Áron se oženil s Amínadabovou dcerou Elišebou, a ta mu porodila Nádaba, Abihúu, Eleazara a Ítamara. V určitém čase, když Mojžíš pásal ovce svého tchána Jitra, povolal ho Hospodin z hořícího keře a vyvolil ho k tomu, aby vyvedl Izraelity z Egypta. Protože Mojžíš znal svou slabou výřečnost, tak Hospodinu mimo jiné namítl, že má neobratná ústa a neobratný jazyk. Hospodin se nabídl, že bude mluvit jeho ústy, ale ani to nepomohlo. Mojžíš prohlásil: "Pošli si koho chceš!" Hospodin s ním však nepřestal počítat. Odkázal ho na bratra Árona, kterého mu tím dal za mluvčího. Mojžíše i přes jeho námitky obdařil milostí a povýšil na svého zplnomocněnce a prostředníka. Mojžíš od něj odešel s ujištěním, že jeho i Árona On sám bude vyučovat. V době, kdy se

Mojžíš odhodlával k cestě do Egypta, Hospodin řekl Áronovi: "Jdi na poušť a vyhledej Mojžíše!" Áron vyšel Mojžíšovi vstříc, a když se u Boží hory setkali, objali se a políbili. Potom Mojžíš vyprávěl Áronovi o všem, co mu Hospodin poručil zvěstovat a také o zázračných znameních, která mu nařídil vykonat. Když Mojžíš a Áron dorazili do Egypta, shromáždili všechny představitele a vůdce Izraelců a Áron jim oznámil všechno, co Hospodin řekl Mojžíšovi. Mojžíš pak před jejich očima vykonal zázračná znamení a oni mu uvěřili. - Tak o tom mluví 2. Mojžíšova kniha ve 4. kapitole. Áron pak byl stále po boku Mojžíše, ale bez projevů své vlastní iniciativy. Na Hospodinův pokyn předstupovali před faraóna, oznamovali mu Boží rozhodnutí a podíleli se na vykonání Božího soudu v podobě deseti egyptských ran. Roli hrála Áronova vztažená hůl. S tou také Mojžíš s Áronem potvrzovali své poslání při druhém setkání s faraónem. Áron hodil svou hůl před faraóna a ona se stala drakem či hadem, podle rozdílných překladů. A pohltila oživlé kouzelnické hole egyptských čarodějů. Faraónovo srdce však zůstávalo neoblomné a zatvrzovalo se i po prvních devíti ranách. Bible uvádí, že Áronovi už tehdy bylo 83 let a Mojžíš byl jen o tři roky mladší. Teprve po nejtěžší ráně, smrti prvorozených, jim faraon řekl: "Seberte se a odejděte z mého lidu, vy i Izraelci. Jděte, služte Hospodinu, jak jste žádali..." Můžeme si připomenout, že anděl smrti minul ty domy, jejichž veřeje označili Izraelci krví zabitého beránka. Pak následoval odchod z Egypta a první tábořiště bylo v Étamu. Hospodin šel před nimi v oblakovém sloupu a v noci ve sloupu ohnivém. Faraón, maje zatvrzelé srdce, pronásledoval je se svým vojskem k rákosovému moři. Bůh skrze Mojžíše otevřel Izraelcům cestu mořem. Přšli po suchu, vody jim byly hradbou zprava i zleva. Ale Egypťané, kteří je pronásledovali uprostřed moře zahynuli. Tato znamení Hospodinovy přítomnosti a ochrany Izraelcům nestačila a pro různé potíže reptali. Bůh způsobil, že hořká voda při cestě se jim stala sladkou. Jak slíbil Mojžíšovi, večer jim

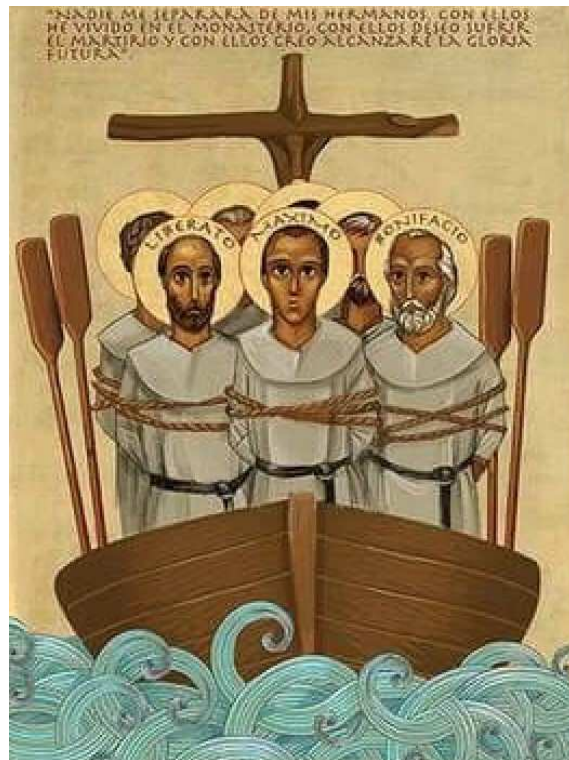
přilétaly křepelky, aby se sytili masem a ráno padala mana, aby jim nechyběl chléb. Když znovu reptali proti žízni, na pokyn Boží udeřil Mojžíš holí do skály a vytryskla z ní voda. V Refidim vytáhl do boje proti Izraeli Amálek. Dokud Mojžíš držel ruce nahoře, vítězil Izrael, jinak se situace obracela. Proto, když mu umdlévaly ruce, Áron a Chúr mu je podpírali. Pak došli k Sinaji, k hoře, na níž byla předána Boží příkázání. Doba, po kterou se Mojžíš kvůli převzetí příkázání na hoře zdržoval, se Izraelcům dole zdála dlouhá. A přestože měli tolik důkazů o pravém Bohu, lid se shromáždil kolem Árona a naléhal na něj: "Vstaň a udělej nám boha, který by šel před námi." A Áron, místo aby jim připomněl Boží skutky a že není jiného Boha než Hospodina, tak jim řekl. "Strhněte zlaté náušnice z uší svých žen, synů a dcer a přineste je ke mně!" Áron zatím připravil formu a pak ze zlata odlil obraz býčka. Místo Hospodina uctívali obraz telete, kolem kterého uspořádali slavnost a klaněli se špatnému dílu svých rukou. Kdo z odpadlých od Hospodina chtěl, mohl se vrátit, byli to především všichni Léviu. Ti vykonali na ostatních trest mečem. Lid pak činil pokání a Mojžíš hovořil s Hospodinem u stanu setkávání. Zde došlo k obnovení smlouvy. Po ní k budování svatyně a poté byla zhotovena kněžská roucha pro Árona a jeho syny, jak Hospodin Mojžíšovi přikázal. Pak byl Áron z příkazu Hospodina i se syny přiveden ke stanu setkávání, obřadně omyt vodou a oblečen do svatých rouch, pomazán a posvěcen pro kněžskou službu. Jako kněz sloužil poctivě Hospodinu a jeho lidu během putování pouští. Ve 12. kap. 4Mojž. se hovoří o slovním provinění Árona kvůli Kúšance, kterou si vzal Mojžíš, uznaný za nejpokornějšího z lidu. Putování pouští se neobešlo bez vícekrát napjatých vztahů. Lid reptal jak proti Mojžíšovi, tak proti Áronovi. Hospodin však potvrdil Áronovo vyvolení. Na pokyn Hospodinův vzal Mojžíš od dvanácti předáků po holi za každý rod. Jméno každého předáka bylo na holi, za rod Lévi jméno Áronovo. Mojžíš hole uložil do stanu a když nazítří do něj vešel, bylo vidět, že Áronova hůl vypučela, rozkvetla a dozrály mandle. Tato hůl pak byla opatrována na znamení pro vzpurné a později uváděna jako Áronův atribut. Při reptání lidu v Kádeši, o němž mluví 20. kap. 4M, na pokyn Hospodinův vyvedl Mojžíš vodu ze skály. Tam ale Hospodin Mojžíšovi a Áronovi řekl: "Protože jste mi neuvěřili, když jste měli před syny Izraele dosvědčit mou svatost, neuvedete toto shromáždění do země, kterou jim dám." Tak se také stalo. Když z Kádeše Izraelci dorazili k hoře Hóru, oznámil Hospodin, že Áron bude připojen ke svému lidu a nevejde do země, pro vzpurné jednání při vodách sváru. Mojžíš dostal za úkol svléknout Áronovi jeho roucho a obléci do něj jeho syna Eleazara. Mojžíš to učinil a Áron na vrcholu hory zemřel. Celý izraelský dům pak oplakával Árona po 30 dnů.

2. ČERVENEC - SV. LIBERÁT, BONIFÁC, SERVUS, RUSTIK, ROGÁT, SEPTIMUS A MAXIM

Žili v kapsaském klášteře, v Byzaciu, v kraji severní Afriky za doby pronásledování katolíků ariánskými Vandaly. Liberát byl opatem, Bonifác jáhnem, Servus a Rustik byli podjáhní, Rogát a Septimus prostí bratři mniši. K této malé řádové komunitě patřil i hoch Maxim. Vandalové byli německého původu. V době největšího rozpětí Římské říše se ve značné míře objevili v Podunaji, na pozdějším území Uher a přijali ariánské učení. Vedeni králem Gundarichem odtáhli r. 406 do Galie a po třech letech vpadli do Španělska, v němž si založili silnou říši. Vandalský král Genserich podnikl v roce 428 tažení do severní

Afriky, kde se zmocnil Mauretánie a Numidie a usídlil se v Karthaginu. V r. 455 se vypravil do Itálie a vyplnil Řím. S krutým pronásledováním katolíků v Africe začal Genserich a nenávisť jeho syna Hunnericha (477-484) byla proti pravověrným katolíkům ještě víc vystupňovaná. Tento dějepisný obraz zároveň ukazuje rozsah ariánského pronásledování ze strany Vandalů, jehož obětí se stalo i sedm dnes připomínaných mnichů v klášteře Kapsa. Ariáni přepadli sedm mnichů v jejich klášteře a jako zajatce je dopravili do Karthaginy, kde je uvězněné v řetězech týrali hladem a žízní. Domluvami a sliby se je přitom snažili přimět k přijetí ariánské víry, která popírala Kristovo božství. Mniši prý prohlásili: "Je jeden Bůh, jedna víra, jeden křest. Čiňte s námi co chcete, raději podstoupíme vaše časné tresty, než abychom snášeli tresty věčné." Katolíci podplatili

žalářníka a v noci mnichům nosili potraviny s nápoji. O situaci se dozvěděl král Hunerich a nařídil všechny mnichy přikovat na nějaké chátrající plavidlo, zaplnit je chrastím a na moři podpálit. Mučedníci vedení k moři chválili písní Boha a s radostí přijímali mučednickou smrt pro Ježíše. Hledělo za nimi více katolíků a odsouzení připomínali Kristovu smrt, kterou podstoupil z lásky k nim a kterou se netřeba bát následovat. Bludaři se snažili ještě na poslední chvíli odvrátit nejmladšího Maxima. On jim však řekl: "Nedám se odloučit od otce Liberáta a od bratří, kteří mne v klášteře vychovali. S nimi jsem žil a s nimi chci dojít věčné slávy." Pak byli přikováni do lodě, která byla po zaplnění chrastím zapálena a odstrčena od břehu. Oheň ale opakovaně zhasínal. Rozezlený Hunerich pak nařídil všem sedmi rozbít lebky veslem a naházet mrtvolu do moře. Vlny vynesly těla mučedníků na břeh a katolíci je pohřbili. Později byly ostatky sv. Liberáta přeneseny do Říma, odkud se později dostala část až k nám. Získala ji v r.1734 velkovévodkyně Toskánská Anna Marie, která je 2. 6. hned předala do chrámu Panny Marie v Kácově, nacházejícím se v okrese Kutná Hora.

3. ČERVENEC – SV. TOMÁŠ

V prvních třech evangeliích je Tomáš kladen vedle Matouše (srv. Mt10,3; Mk 3,18; Lk 6,15), zatímco ve Skutcích se nachází vedle Filipa (srv. Sk 1,13). Jeho jméno je odvozeno z hebrejského kořene ta'am, který znamená „blíženec, dvojče“. Janovo evangelium jej skutečně několikrát nazývá přezdívkou

„Didimos“ (srv. J 11,16; 20,24; 21,2), která v řečtině znamená právě „dvojče“. Důvod tohoto označení není jasný. Zejména čtvrté evangelium nám nabízí zprávy, které nám podávají některé významné rysy jeho osobnosti. První se týká pobídky, s níž se obrací na ostatní apoštoly, když se Ježíš v kritické chvíli svého života rozhodne odejít do Betánie vzkřísit Lazara a nebezpečně se tak přiblíží k Jeruzalému (srv. Mk 10,32). Tomáš při té příležitosti řekne svým spoluúčedníkům: „Pojďme i my, ať zemřeme s ním“ (J 11,16). Tato jeho rozhodnost následovat Mistra je opravdu příkladná a nabízí nám cenné ponaučení: vyjevuje naprostou připravenost přilnout ke Kristu, ba dokonce ztotožnit svůj úděl s tím jeho, a vůli sdílet s Ním nejvyšší zkoušku smrti. Tou nejdůležitější věcí je totiž neodloučit se nikdy od Ježíše. Na druhé straně, když evangelia používají sloveso „následovat“, znamená to, že tam kam se ubírá On, má se odebrat i jeho učedník. Křesťanský život je takto definován jako život s Ježíšem Kristem, život strávený spolu s Ním. Svatý Pavel píše něco podobného, když ubezpečuje křesťany v Korintu: „Jste v našem srdci, spojení s námi na život a na smrt“ (2 Kor 7,3). Co se děje mezi apoštolem a křesťany, musí, samozřejmě, platit především ve vztahu mezi křesťany a Ježíšem samotným. Druhé Tomášovo vystoupení je zaznamenáno při poslední večeři. Ježíš při té příležitosti předpovídá svůj blížící se odchod, oznamuje, že jde připravit místo učedníkům, aby byli i oni tam, kde je on, a říká jim: „Cestu, kam já jdu, znáte“ (J 14,4). A tehdy Tomáš vystoupil a řekl: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak můžeme znát cestu?“ (J 14,5). Tímto vystoupením se ve skutečnosti staví na poněkud nižší úroveň chápání, ale jeho slova poskytnou Ježíšovi příležitost vyslovit proslulou definici: „Já jsem cesta, pravda a život“ (J 14,6). Tomáš je tedy první, kterému je zjevena, ale platí pro nás všechny a navždy. Pokaždé, když slyšíme nebo čteme tato slova, můžeme v myšlenkách stanout po boku Tomášově a představovat si, že Pán mluví i k nám stejně jako k němu. Jeho otázka nám tak zároveň také poskytuje právo, abychom takřikajíc žádali po Ježíšovi vysvětlení. My jej často nechápeme. Mějme odvahu říci: nechápu Tě, Pane, slyš mne, pomoz mi pochopit. Vyjadřujeme tím nedostatečnost naší schopnosti chápat a současně zaujímáme důvěřivý postoj toho, kdo očekává světlo a sílu od toho, kdo je může darovat. Nejznámější, ba dokonce příznačná je scéna s nevěřícím Tomášem, ke které došlo osm dní po Velikonocích. Tomáš nejprve neuvěřil, že se Ježíš zjevil v jeho nepřítomnosti, a řekl: „Dokud neuvidím na jeho ruku jizvy po hřebecích a nevložím svůj prst na místo hřebů a nevložím svou ruku do jeho boku, neuvěřím!“ (J 20,25). Z těchto slov v podstatě plyne přesvědčení, že Ježíš je nyní poznatelný ani ne tak podle vzhledu, ale podle ran. Tomáš se domnívá, že určujícími znaky Ježíšovy totožnosti jsou nyní především rány, v nichž se zjevuje nakolik nás miloval. V tom se apoštol nemýlí. Osm dní poté se – jak víme – Ježíš znovu objeví uprostřed svých učedníků a Tomáš je tentokrát přítomen. A Ježíš jej vyzývá: „Vlož sem prst a podívej se na mé ruce, vztáhni ruku a vlož ji do mého boku; a nebuď nevěřící, ale věřící.“ (J 20,27). Tomáš reaguje vyznáním, které je z celého Nového zákona nejkrásnější: „Pán můj a Bůh můj!“ (J 20,28). Svatý Augustin to komentuje: Tomáš „viděl a dotknul se člověka, ale vyznal svou víru v Boha, kterého ani neviděl, ani se nedotknul. Ale to co viděl a čeho se dotýkal jej přivedlo k tomu, že uvěřil v to, o čem dosud pochyboval“ (In Iohann. 121,5). Evangelista pak pokračuje závěrečnými Ježíšovými slovy určenými Tomášovi: „Protože jsi mě uviděl, uvěřil jsi. Blahoslavení, kdo neviděli, a (přesto) uvěřili!“ (J 20,29). Tuto větu lze dát i do přítomného času: „Blahoslavení kdo nevidí, ale přesto věří“. V každém případě tady Ježíš oznamuje zásadní princip pro křesťany, kteří přijdou po Tomášovi, a tedy pro nás všechny. Je zajímavé povšimnout si,

jak jiný Tomáš, velký středověký teolog z Aquina, klade vedle této formulace blahoslavenství jinou, zdánlivě opačnou z Lukášova evangelia: „Blahoslavené oči, které vidí, co vy vidíte“ (Lk 10,23). Akvinský ji komentuje: „Mnohem větší odměnu si zaslouží ten, kdo věří, aniž by viděl, než ten, kdo věří, protože vidí“ (In Johann. XX.lectio VI § 2566). Už List Židům přece poukazuje na celou řadu starověkých biblických patriarchů a praví, že věřili v Boha, aniž by viděli splnění jeho příslibů, a víru definuje jako „podstatu toho, v co doufáme, a přesvědčení o věcech, které nevidíme“ (11,1). Příběh apoštola Tomáše je pro nás důležitý přinejmenším ze tří důvodů: za prvé, protože nás potěšuje v našich nejistotách; za druhé, protože nám dokazuje, že každá pochybnost může vyústit v jasné řešení, které překračuje veškerou nejistotu; a nakonec, protože slova, kterými se Ježíš na něho obrátil, nám připomínají pravý smysl zralé víry a navzdory těžkostem nás povzbuzují pokračovat na naší cestě přilnutí k Němu. Poslední poznámku k Tomášovi nám uchovalo čtvrté evangelium, které ho představuje jako svědka Vzkříšeného v okamžiku, který následoval po zázračném rybolovu na Tiberiádském jezeře (srv. J 21,2). Při té příležitosti je zmiňován dokonce hned po Šimonu Petrovi: zjevný důkaz značné vážnosti, které se těšil v prostředí prvních křesťanských komunit. Také proto byly jeho jménem potom nazvány spisy Skutků a Tomášovo evangelium. Oba dva jsou apokryfní, ale přesto důležité při studiu počátků křesťanství. Připomeňme nakonec, že podle antické tradice, Tomáš evangelizoval nejprve Sýrii a Persii (jak o tom referuje už Origenes, citovaný Eusebiem z Cesareje, Hist. Eccl. 3,1) a vydává se pak až do západní Indie (srv. Skutky Tomášovy 1-2 a 17s), odkud potom křesťanství dosáhne i do jižní Indie. U této misijní perspektivy naši reflexi skončíme přáním, aby Tomášův příklad stále více utvrzoval naši víru v Ježíše Krista, našeho Pána a našeho Boha. *(Benedikt XVI.)*

4. ČERVENEC – SV. PROKOP

Narodil se v Chotouni mezi Českým Brodem a Kouřimí, na zemanské tvrzi. Datum není spolehlivě známé, mohlo to být kolem r. 985. Vzdělal se ve staroslověnštině asi už u některých kněží a na Vyšehradě. Podle některých zpráv byl určitou dobu někde ve slovanském klášteře v Uhrách, kde se zdokonalil v slovanské liturgii. Životopisy nejsou jednotného názoru. Své životní povolání viděl Prokop v duchovním stavu a přijal kněžské svěcení. Přitom byl i ženatý, protože tehdy nebyly všeobecně platné přísné předpisy o kněžském celibátu. Měl i syna Jimrama. Benediktinským mnichem se pravděpodobně stal v břevnovském klášteře. Po vyvraždění Slavníkovců mniši s rodovými svazky hodně měnili místa. I Prokop měl dovoleno odejít do ústraní, kam ho táhla touha po samotě. Nejdříve se kratší dobu zdržoval v jeskyni v Dalejích u Jinonic a pak asi kolem r. 1009 přešel do lesů v Posázaví. Kronikář sázavského kláštera o

něm později napsal: "Pohrdl marností světa, zřekl se domu, manželky, polností, příbuzných a přátel, dokonce i sebe samého, dal výhost lsti plnému světu a jeho bídne nádheře." Na Sázavě žil v modlitbě a práci podle benediktinského hesla: "ora et labora". Začal s kácením stromů a obděláváním půdy, přičemž žil jako poustevník. Časem se k němu připojil syn Jimram, synovec Vít a několik dalších osob a vznikla poustevnická osada. Uprostřed prostých chatrčí měli postavenou kapli zasvěcenou Panně Marii a sv. Janu Křtiteli. Osmkrát za den se v ní scházeli k modlitbám, zpěvům, slavení liturgie, v níž se spojoval římský obřad s liturgickou staroslověnštinou. Za Prokopem přicházeli lidé hledat radu i tělesnou a duševní pomoc. Velkým Prokopovým obdivovatelem se stal kníže Oldřich, z jehož přispěním byl vystavěn sázavský klášter. S nemensí úctou k Prokopovi vzhlížel Oldřichův syn Břetislav, jehož touhou bylo vidět Prokopa jako prvního sázavského opata. Za Prokopova vedení se klášter stal významným střediskem náboženského života a křesťanské kultury. Prokopovou zásadou bylo: Vše pro Boha! Pro sebe nic. Když se přiblížil okamžik jeho smrti, pobýval v klášteře jeden nemocný host. Tomu Prokop řekl, aby počkal do druhého dne a po jeho smrti si odnesl plášť, kterým byl přikryt. U Prokopa nemoc vyvolala záchvat, rozloučil se s bratřími, které naposled napomínal i těšil a pak svatě zesnul. Nemocný host po oblečení světcova pláště dosáhl úplného uzdravení. Před oficiálním svatořečením se zkoumaly Prokopovy zázraky a mluví se o devíti. Tehdy se prý přihlásili i lidé z okolí s tvrzením, že viděli Prokopa orat s pluhem, do nějž byl zapráhnut čert a světec že měl v ruce kříž. Druhá verze tohoto obrazu, kterou uvádí Jar. Kadlec je, že vznikl díky neporozumění větě z nejstarší legendy, v níž se uvádí, že "srdce svých posluchačů svlažoval slovy svatých kázání a rádem poučování napravoval jejich mysl." A poslední vysvětlení uváděné Jar. Němcem říká, že legendární vyobrazení s čertem "značí vítězství nad zlobou pekelné moci, která stále zasahuje do lidských osudů." Ať to bylo jak bylo, podstatným zůstane, že chce-li člověk konat vše pro Boha, klade-li ho na první místo, může ve službách Bohu, v jeho síle, dokonale přemoci i ďábla. To snad má obraz dosvědčovat v každém případě. Sv. Prokop zemřel 25. 3. a v tento den jej také uvádí martyrologium. Jelikož toho dne má přednost slavnost Zvěstování Páně, jedná se o postní dobu a nám jde o slavení národního světce, bylo v naší zemi dovoleno jeho slavení v dnešní letní den. Pohřeb Prokopa se uskutečnil v sázavském klášteře, ale jeho ostatky byly v roce 1588 přeneseny slavnostně do pražského kostela Všetech svatých. Svatořečen však byl mnohem dříve, v roce 1204, papežem Inocencem III. v Římě.

5. ČERVENEC – SV. CYRIL A METODĚJ

Cyril se narodil v Soluni úředníkovi císaře Lva roku 826/7. Byl nejmladším ze sedmi dětí. V dětství se naučil slovanskému jazyku. Ve svých čtrnácti letech byl poslán do Konstantinopole, aby studoval, a stal se tam druhem mladého císaře Michaela III. Dosáhl tehdy znalosti různých univerzitních předmětů, z nichž dialektiku ho učil Fótios. Po té co se zřekl slibného manželství, rozhodl se přijmout svěcení a stal se knihovníkem Patriarchátu. Krátce na to, v touze po samotě, vstoupil potají do kláštera, ale brzy byl odhalen a byla mu svěřena výuka posvátných i profánních věd. Tohoto úkolu se ujal tak dobře, že si vysloužil přídomek „Filosof“. Mezitím jeho bratr Michael, narozený roku 815,

po úřední kariéře v Makedonii roku 850 opustil svět, aby začal mnišský život na hoře Olymp v Bitýnii, kde přijal jméno Metoděj (mnišské jméno mělo začínat stejným písmenem jako křestní) a stal se igumenem kláštera v *Polychron*. Také Cyril, přitahován bratrovým příkladem, se rozhodl zanechat vyučování a vydal se na horu Olymp medítovat a modlit se. Několik let poté - kolem roku 861 - jej však císařská vláda pověřila misíí mezi Chazary u Azovského moře, kteří žádali, aby k nim byl poslán literát, který by uměl diskutovat s židy a saracény. Cyril se za doprovodu bratra Metoděje zdržel delší dobu na Krymu, kde se naučil hebrejsky. Tady také našel tělo papeže Klementa I., který tam byl poslán do vyhnanství. Našel jeho hrob, a když se spolu s bratrem vydali na zpáteční cestu, odnesli si s sebou jeho cenné relikvie. Když došli do Konstantinopole, byli oba bratři posláni na Moravu císařem Michaellem III., na kterého se moravský kníže Rostislav obrátil s touto přesnou žádostí: „Náš lid se odřekl pohanství a drží se křesťanského zákona, ale nemáme takového učitele, který by nám vyložil v našem jazyku pravou křesťanskou víru“ (*Život sv. Konstantina-Cyrila*, XIV). Misie měla záhy neobvyklý úspěch. Oba bratři přeložili liturgii do slovanského jazyka a získali si mezi lidem velké sympatie. Vzbudilo to však proti nim nevraživost u franckého kléru, který přišel na Moravu před nimi, a toto území chápal jako součást vlastní církevní jurisdikce. Oba bratři se tedy roku 867 vydali do Říma, aby dosáhli spravedlivého řešení. Cestou se zastavili v Benátkách, kde probíhala živá diskuse se stoupenci takzvaných „trojjazyčníků“, kteří tvrdili, že existují pouze tři jazyky, v nichž je dovoleno chválit Boha: hebrejšтина, řečtina a latina. Proti tomu se oba bratři pochopitelně ostře postavili. V Římě byli Cyril spolu s Metodějem přijati papežem Hadriánem II., který jim vyšel vstříc ve slavnostním procesí, aby důstojně přijal relikvie svatého Klementa. Papež také pochopil velkou důležitost jejich výjimečné misie. Od poloviny prvního tisíciletí se totiž Slované ve velkém počtu usadili na územích mezi dvěma částmi římského císařství, východní a západní, mezi nimiž panovalo napětí. Papež vytyčil, že slovanské národy by mohly mít roli prostředníka a přispět tak k zachování jednoty mezi křesťany v obou částech císařství. Neváhal proto a schválil misii dvou bratří na Velké Moravě. Přijal a schválil užití slovanského jazyka v liturgii. Slovanské knihy byly položeny na oltář Santa Maria z Pathmé (Santa Maria Maggiore) a slovanská liturgie byla slavena v bazilikách svatého Petra, svatého Ondřeje a svatého Pavla. V Římě však Cyril, bohužel, těžce onemocněl. Pociťoval blízkost smrti, chtěl se zcela zasvětit Bohu jako mnich v jednom z řeckých klášterů ve městě (pravděpodobně poblíž svatých Praxedy) a přijal mnišské jméno Cyril (jeho křestní jméno bylo Konstantin). Naléhavě pak prosil bratra Metoděje, který byl mezitím vysvěcen na biskupa, aby neopouštěl misii na Moravě a vrátil se k tamějšímu lidu. Obrátil se k Bohu touto modlitbou: „Pane Bože, ... vyslyš mou modlitbu a ochraň své stádo, k němuž jsi mne poslal... vysvobod' je z trojjazyčného bludu, shromáždí všechny v jednotě a učiní je lidem vyvoleným, stejně smýšlejícím v pravé víře a správném vyznání“ (*Život sv. Konstantina-Cyrila*, XVIII). Zemřel 14. února 869.

Metoděj - věrný závazku, který přijal spolu s bratrem - vrátil se následujícího roku (870) zpět na Moravu. V Panonii (dnešní Maďarsko) však znovu narazil na násilný odpor franckých misionářů, kteří jej uvěznili. Neklesl na mysli a když byl roku 873 osvobozen, začal aktivně organizovat církev tím, že zformoval skupinu svých učedníků. Jejich zásluhou pak mohla být překonána krize, která nastala po smrti Metoděje 6. dubna 885. Někteří z těchto učedníků byli uvězněni, někteří byli prodáni do otroctví a odvezeni do Benátek, kde byli vykoupeni konstantinopolským hodnostářem, který jim umožnil vrátit se

do zemí balkánských Slovanů. Byli přijati v Bulharsku a mohli pokračovat v misi, kterou začal Metoděj, přičemž rozšířili evangelium až „na území Rusí“. Bůh si ve své tajemné prozřetelnosti posloužil pronásledováním, aby zachránil dílo svatých bratří. Je to také literárně zdokumentováno. Stačí zmínit díla jako *Evangeliiář* (liturgické perikopy Nového zákona), *Žaltář* a různé *liturgické texty* ve slovanském jazyce, na nichž oba bratři pracovali. Po smrti Cyrila vznikly zásluhou Metoděje a jeho učedníků - mimo jiné - překlady celého *Písma svatého*, *Nomokánon* a *Kniha Otců*. Máme-li nyní krátce shrnout duchovní profil obou bratří, je třeba se povšimnout především nadchnutí, s nímž Cyril přistupoval ke spisům svatého Řehoře Naziánského, u něhož se naučil chápat význam jazyka při předávání Zjevení. Svatý Řehoř vyjádřil touhu, aby Kristus mluvil jeho prostřednictvím: „Jsem služebník Slova, kterému se proto se dávám do služeb“. Cyril chtěl v této službě Řehoře napodobit a prosil tedy Krista, aby mluvil slovansky jeho prostřednictvím. Svě překladatelské dílo uvádí touto slavnostní invokací: „Proto slyšte Slované: Slovo, od Boha přišlo, slovo, jež krmí lidské duše, slovo, jež sílí srdce i rozum, slovo to, jež vede k poznání Boha.“

Zdá se, že skutečně ještě několik let před tím, než kníže Rostislav požádal císaře Michaela III. o vyslání misionářů do své vlasti, začali Cyril a Metoděj spolu se skupinou učedníků vypracovávat plán, jak shrnout křesťanskou nauku víry do spisů ve slovanském jazyce. Vystala tehdy zřejmá potřeba nových liter, které by odpovídaly mluvenému jazyku. Tak vznikla hlaholská abeceda, která byla později upravena a dostala jméno cyrilice na počest svého inspirátora. Byla to rozhodující událost pro rozvoj slovanské civilizace jako takové. Cyril a Metoděj byli přesvědčeni, že jednotlivé národy nemohou pokládat Zjevení za plně přijaté, dokud je neuslyší ve svém jazyce a nebudou je číst v písmu své vlastní abecedy. Metodějovi patří zásluha za to, že dílo, kterého se spolu s bratrem ujali, nebylo vzápětí přerušeno. Zatímco Cyril, Filosof, tíhnul ke kontemplaci, Metoděj byl veden spíše k činnému životu. Díky tomu tak mohly být později položeny základy toho, co bychom mohli nazvat „cyrilometodějskou ideou“, která v různých historických obdobích provázela slovanské národy a inspirovala jejich kulturní, národní a náboženský rozvoj. Uznal to již papež Pius XI. v apoštolském listu *Quod Sanctum Cyrillum*, ve kterém nazývá oba bratry: „syny Východu, kteří jsou svou vlastní Byzantinci, rodem Řekové, posláním Římané a svými apoštolskými plody Slované“ (AAS 19 [1927] 93-96). Dějinná role, kterou plnili, byla pak slavnostně potvrzena papežem Janem Pavlem II., který je apoštolským listem *Egregiae virtutis viri*, prohlásil vedle svatého Benedikta za spolupatrony Evropy (obr., AAS 73 [1981] 258-262). Cyril a Metoděj vskutku představují klasický příklad toho, co je dnes označováno výrazem „inkulturace“. Každý lid musí vpustit do své kultury zjevené poselství a vyjádřit jeho spásonosnou pravdu jazykem, který je mu vlastní. To předpokládá

velmi náročnou „překladatelskou“ práci, protože k tomu je zapotřebí nalézt výrazy, které vhodně předloží a neznehodnotí bohatství zjeveného Slova. Tito svatí bratři o tom zanechali svědectví natolik významné, že k němu církev ještě dnes přihlíží, aby odtud čerpala inspiraci a orientaci.

(Benedikt XVI.)

6. ČERVENCE – SV. MARIE GORETTI

Assunta a Luigi Goretti slavili svatbu 25. února 1886 po čtyřměsíčních zasnubách. Jejich manželství Assunta popsala jako „... *jedno z nejprostších na světě*“. Luigimu bylo pětadvacet. Narodil se 25. prosince 1859 v Corinaldu v rolnické rodině. V patnácti letech mu zemřela matka, a po smrti otce v roce 1883 začal pracovat jako čeledín na statku nedaleko usedlosti, kde žila Assunta. Je to muž houževnatý, přímý, oddaný práci a rodině, který svou víru prožívá v každodennosti svého života. Den co den se ujímá odpovědnosti za svá rozhodnutí, vždy však v neochvějné důvěře v Boží milosrdenství. Byl to on, kdo se jako první rozhodl emigrovat nejprve do Paliana a poté do Le Ferriere, kde 6. května 1900 umírá na malárii. Byl pohřben na maličkém hřbitově v Conca a jeho hrob nebyl nikdy nalezen. Jeho přítomnost připomíná jen prostý kámen, který tu s vděčností zanechal americký voják na poděkování za milost, které se mu na jeho přimluvu dostalo.

Assunta se vdávala mladá, bylo jí devatenáct. Její „odýsea“ na této zemi začíná v den slavnost Nanebevzaté, roku 1866. Opuštěna rodiči, je přijata do „Domu odložených dětí“ v Senigallii, útulku pro „děti nikoho“, kde stráví prvních šest let svého života. Adopce jedné chudé rodiny však pro ni znamená dětství plné nouze a práce. Manželství s Luigim bylo poutem hluboké lásky a klidu spřízněných duší. I za nepříznivých okolností si rodina Gorettiových vždy uchovávala svou důstojnost, jejímž základem jsou pravé a hluboké hodnoty a zdravý houževnatý realizmus, vlastní lidem na vesnici. Když ve čtyřiatřiceti letech ovdověla, po prvních krutých dnech, neváhala zakrátko zaujmout manželovo místo v pracích na poli. I přesto, že jí práce brala mnoho času i sil, dokázala dát svým dětem zdravou výchovu a být pro ně po celý svůj život stálým odkazem a oporou. Necelý rok po smrti manžela musí osobně prožít drama, které se odehrálo v Cascina Antica. Pán jí však dopřál milost, když 24. června 1950 byla přítomna na náměstí sv. Petra v Římě u příležitosti svatořečení své dcerušky. Ona je prvním autorem Mariettina životopisu, a stejně jako dcera, i ona najde sílu odpustit Alessandru Serenellimu: bylo to o vánocích roku 1934, kdy po 30 letech nucených prací, k nimž byl odsouzen a během nichž měl příležitost k hluboké lítosti, předstoupil před „maminku Assuntu“, aby ji prosil za odpuštění. Assunta zemřela v 88 letech, 8. října 1954 v Corinaldu, kam se vrátila po smrti Marietty. Luigi a Assunta žili rodinným životem typickým pro tehdejší Itálii, kdy se děti vnímali jako Boží požehnání a pracovní síla pro práce na poli. Prvorozený byl Tonino,

který umřel v osmi měsících (v Itálii té doby umíralo každé páté dítě před dovršením pátého roku věku). 18. srpna 1888 se narodil Angelo, který spolu s Mariettou přijal biřmování (4. 10. 1896) i první svaté přijímání (16. 6. 1902). V roce 1910 emigroval do Ameriky, odkud se vrací v roce 1914, aby se oženil, a v roce 1950 přijíždí na kanonizaci sestry. Umírá v roce 1964 v Janově za dramatických okolností. Pohřben však byl v USA, kde žijí jeho děti. Mariano se narodil 27. ledna 1893. V sedmadvaceti letech se oženil a potom nějaký čas pobýval v Americe, odkud se přestěhoval do Licola nedaleko Pozzuoli, kde zemřel v roce 1975. Jeho život je příkladem skromnosti a radosti ze života, byť se prožívá v chudobě. V roce 1895, 30. července, se narodil Alessandro, který v roce 1910 umírá v Americe na zápal plic. Během pobytu v Colle Gianturco se Gorettiovým narodila dcera Ersilia (foto), 22. února 1898. Po smrti Marietty a návratu matky do Corinalda byla ve dvaceti letech přijata do dvou řeholních institutů. Po návratu do Corinalda se dva roky nato provdala. Zemřela v roce 1981. Posledním dítětem Gorettiových byla Teresa, která spatřila světlo světa v Le Ferriere di Conca, 2. února 1900. Marietta se o ni starala jako o vlastní dceru. Teresa vstoupila v roce 1920 do řeholního institutu Františkánských sester Misionárek Mariiných. Byla to ona, kdo tehdy spala na v příkrývce podestě v den vražedného napadení sestry a její pláč upoutal pozornost nejprve Giovanni Serenelliho a poté i ostatních včetně matky Assunty. Měla tu čest setkat se nejprve s Pavlem VI (14.9.1969) a následně s Janem Pavlem II. při jeho návštěvě Nettuna. Zemřela 25. února 1981 v Orvietu, kde očekává své vzkříšení na malém hřbitově konventu. Jitro 12. prosince 1896 zastihne Angela, Mariettu, Mariana i Alessandra rozrušené po bezesné noci. Nelze zamhouřit oko s pomyšlením na první cestu jejich života. Matka Assunta už všechno připravila: zavazadla, krabice, vše, co se dalo odvézt, protože to měla být cesta bez návratu. Stejně jako tolik dalších italských rodin té doby, i Gorettiovi emigrovali, aby našli lepší podmínky pro důstojnější život a možnosti méně tvrdé budoucnosti pro tolik dětí, které přicházeli na svět. Otec Luigi svým dětem jistě vyprávěl o Palianu, popsal jim krásu městečka, mírnost podnebí, a snad jim i slíbil nejkrásnější hračky, protože dobře víme, že dítě jen nerado opouští své kamarády, s nimiž si hrávalo. Pohnutí a zvědavost zmítaly onoho chladného rána dětskými dušemi sourozenců Gorettiových. Všichni si však byli jisti, že, s pomocí Boží Prozřetelnosti je čeká lepší život. Bracceschi, kterému se v Palianu poštěstilo, o tom se svým přítelem Luigim rozmlouval, a protože statek, kde žili byl zastavený, dlouho neváhal. Dostavník z Corinalda so Senigalli odjížděl brzy ráno. Při pohledu na osadu, mizející v ranní mlze, si dovedeme představit dva manžely, jak v paměti procházejí nejdůležitější okamžiky prvních deseti let svého společného života. Vlak, jedoucí z Ancony do Říma, dorazí v poledne do metropole. Jen trocha času na letmý pohled na město papežů a tu už přijíždí vůz senátora Scelsiho, aby je odvezl do Colle Gianturco, maličké osady poblíž Paliana. Netřeba mnoho času, aby pochopili, že sliby dané Bracceschim, jsou nereálné: podmínky, v nichž musí žít rolníci, jim nedovolují víc, než obživu. Nicméně, Colle Gianturco pro ně mohlo být pouhým přechodným obdobím, pokud by nedošlo k setkání se Serenellim, který tak zásadním způsobem poznamenal jejich život. Giovanni a Alessandro Serenelli, otec a syn, žijí v Colle Gianturco už rok. A senátor jim navrhne, aby se obě rodiny dali dohromady, což prospěje oběma: Serenelli potřebovali teplo skutečné rodiny, Gorettiovi pracovní sílu k obdělávání půdy. Život na Colle Gianturco probíhal skoro stejně jako v Corinaldu. Každou neděli mše svatá v Palianu, což se využívalo i k týdenním nákupům a k prodeji vajíček a holubů. Na svět přichází Ersilia a rodina Gorettiových i přes bídu, prožívá chvíle radosti. Jednoho dne

Giovanni Serenelli, který už byl Luigiho společníkem, se dostal do příkré rozepře se senátorem Scelsi, a ten bez váhání obě rodiny okamžitě vypověděl. Gorettiovi tak byli přinuceni k další emigraci.

Nedaleko od Colle Gianturco, v Conca, měl v Paludi Pontine v pronájmu pole Luigiho přítel Cimorelli. Majitelem polností byl hrabě Mazzoleni, který jim nabídl, aby šli pracovat k němu. Poctiví pracovníci byli na rozlehlých latifundiích v Paludi Pontine vždy vřele přijímáni, a to i proto, že metla malárie neustále „majitelům“ kosila pracovní sílu k obhospodařování jejich polí, a bylo vždy pohodlnější najít nové pracovníky, než shánět chinin k léčení nemocných. Tak se Gorettiovi v únoru 1899 znovu vydávají na cestu. „Bůh se vždy postará!“, je zvolání vyvěrající z Luigiho nezlomné víry. Mazzoleni jim přislíbil: dostanou zděný dům a pachtovní smlouvu. Luigi se rozhodl vzít i Serenelliovi – za toto rozhodnutí rodina zaplatí krutou daň. Jen 50 kilometrů je vzdálena Conca od Colle Gianturco. Přesto však močálovitá scenérie se jeví jako jiný svět. Cestujícím ve vlaku Roma- Neapol se radí, aby při průjezdu tímto územím nechali okna zavřená. Paludi Pontine, území 50x30 kilometrů mezi Nettunem, Cisternou, Terracinou a Circeem, patřilo mezi krajiny nejvíce zasažené malárií v celé tehdejší Evropě. Tak jednoho únorového večera roku 1899 obě rodiny dorazily do „Cascina Antica“. Pro zachování určitého soukromí byl dům rozdělen takto: Gorettiovi měli místnosti vlevo od vstupních dveří, Serenelli vlevo. První bohatá úroda a přátelství s Cimorellem přispěly k pozitivnímu zabydlení Gorettiových v tomto novém prostředí. Také zde v Conca, i přes vzdálenost a nepříznivé podmínky skoro znemožňovaly putování, pro Gorettiovi byla nedělní mše svatá neodmyslitelná. 2. února přichází na svět Teresa, poslední dcera Luigiho a Assunty. I Cascina Antica tak zažívá radost, provázející zázrak nového života.

Uplynulo něco přes měsíc po narození poslední dcerky, na konci března, kdy jaro začíná barvit svými květy traviny močálů, kdy otec Luigi začal pozorovat první příznaky divné nemoci. Muž, navyklý na tvrdou práci na polích, s 5 dětmi, které musel uživit, si pochopitelně nemohl dovolit oddech. Přesto je brzy přinucen polevit, protože nemoc, která jej postihla, patří k těm, co stěží nechají vyváznout: malárie. Agónie trvá krátce, necelých deset dní. V jednom z mála jasných okamžiků Luigi klade na srdce Assuntě, aby se po jeho smrti vrátili do Corinalda. Ve věku 41 let Luigi Goretti, 6. května 1900, umírá. Alessandro Serenelli, v hlubokém zármutku nad smrtí dobrého Luigiho, odváží rakev. Hrob se už nikdy nenajde. Zůstane jen zmíněný kámen vděčnosti amerického důstojníka.

Rok po smrti Luigiho zažívá Cascina Antica poprvé sváteční atmosféru. Všichni jsou připraveni k odchodu, Marietta je překrásná, připíná si náušnice, co měla maminka při své svatbě v Corinaldu, bílé šaty jí půjčili a na hlavě má korunku z polních květů. A právě při této příležitosti pronesla slova, která se hluboce vepsala do srdcí blízkých: bratr naříkal nad svými starými boty, a tu mu Marietta říká: „*Angelo, nebud' takový, Ježíš z toho nemá radost. On se nedívá na boty, zda jsou nebo nejsou nové. On vidí srdce*“. Proto ještě než se vydali na cestu, přede všemi poklekla a říká: „Maminko, prosím za odpuštění všeho, čím jsem tě kdy mohla urazit“. Je 16. červen roku 1901. Marii je 10 let a 8 měsíců. Její usebranost v kostele je tak hluboká, že přítomní jsou tím doslova zasaženi, zvláště pak v okamžiku, kdy přijímá poprvé Eucharistii. Silné pohnutí, které jí vyzařuje z tváře, zapůsobí i na samotného Alessandra.

Mariettě je teprve 10 let, ale už si uvědomuje, že nastává chvíle, kdy se stává ženou. Ona těší matku ve chvílích největší beznaděje, ona se ujímá péče o dům a sourozence, ona

se stará o Serenelliovi. I přes hojnou úrodu, zůstává Assunta při závěrečném účtování dlužna Mazzolenimu 15 lir. Největší starosti i však působí vztahy se Serenelliovými. Mezi oběma rodinami nikdy nepanovala zvláštní náklonnost, ale po smrti Luigiho se oba muži, zvláště pak starý Serenelli, který byl autoritářské povahy a holdoval vínu, začali vůči Gorettiům projevovat vyloženě nepřátelsky. Všemocný Giovanni Serenelli týral Assuntu a její děti hladem, takže jeho drsné jednání rozčílilo dokonce i syna Alessandra, který se jednou – ironií osudu – zastal Marietty. Postupem času však i on umlká a začíná vůči Mariettě zaujímat postoje zcela opačné. Assunta si vzpomíná, že asi měsíc před vraždou se Alessandro začal chovat k maličké velmi tvrdě, někdy jí dával obtížné rozkazy, to vše s jediným záměrem – ponižovat ji. Marietta platila za svůj odmítavý postoj vůči Alessandrovým sexuálním návrhům. Až ve chvíli smrti světice matce přiznala, že už dvakrát před vraždou se ji Alessandro pokusil podříditi svým choutkám, a že jí o tom neřekla jen kvůli hrozbě zabití, kterým jí hrozil v případě, že by o tom někomu pověděla. Proto se v této době Marietta snažila nezůstat sama, a stále více se nořila do modlitby. Vnitřní drama prožívala v naprosté samotě. Pouze jedna věta, sdělená Terese Cimarelli prozradila její úzkost: „Terezo, půjdeme zítra do Campomorta? Už se nemohu dočkat svatého přijímání“. Den nato, 5. července, začalo její utrpení.

Žhnoucí červencové slunce rozpaluje zemi. Nastal čas sklizně a mlácení obilí. V Cascina Antica panuje sváteční atmosféra, všude je slyšet radostné pokřiky dětí, které se sbíhají k mlátičce. Po krátké pauze na oběd požádal Alessandro Assuntu, aby mu zalátala košili. Matka se obrátila na Mariettu, aby se o to postarala. Alessandro Serenelli znenadání odchází, jen zamumlá nějakou omluvu a žádá matku Assuntu, aby ho na chvíli zastoupila. Vrací se do Cascina Antica, pozdraví otce, mívá Mariettu a míří po schodech ke skladišti. Hledá kovový bodec, kterým Luigi Goretti spravoval košťata. Jen co ho našel, vzal ho a schoval v kuchyni. Má jasno: pokud mě i po třetí odmítne, zaplatí životem. Přistoupil k Marii a požádal ji, aby šla do domu. Maličká však neodpovídá a bez hnutí pokračuje ve své práci. Uchopil ji za ruku a odvedl ji dovnitř. Když však se mu odmítla podvolit, popadl bodec a bezhlavě jí probodává tělo. Nejvíce ran dopadá do břišní oblasti. Poté, co vražedný čin dokonal, dobře si vědom toho, že zranění jsou smrtelná, Alessandro hodil bodec do almary, zavřel se v pokoji a čekal na příchod strážníků. Marietta prožívá smrtelnou agónii, nemá sil volat o pomoc. Rámus zvenčí přehlušuje její slabounké vzdechy. Až maličká Teresa, která se znenadání probudila, upoutá svým pláčem pozornost matky Assanty. Nevysvětlitelná nepřítomnost Marietty v ní začíná probouzet pochybnost. Posílá proto Mariana, aby se podíval, co se děje. První, kdo Mariettu spatřil byl Giovanni Serenelli, který ihned zavolal Assuntu a pak Maria Cimarelliho, který rovněž pracoval na poli. Mario byl prvním, kdo její bezvládné tělíčko vzal ze země. V první chvíli měli za to, že ji Alessandro znásilnil, ale, když ji matka rozepnula šaty, bylo jasné, že realita je mnohem horší. V tu chvíli matku jímá zoufalství. Marietta, která začíná nabývat vědomí prosí, aby ji nechaly o samotě jen s Terezou, která jí pomáhá s převlečením krví zbrocených šatů, a vypráví jí k čemu došlo. Během hodiny dorazili na místo četníci a doktor Bartolli, lékař, kterého přivezli z Nettuna, a doktor Baliva z Červeného kříže v Caranu. Jako blesk se zpráva roznesla v údolí a do Cascina Antica zamířily desítky lidí rozhodnutých zjednat konečnou spravedlnost. Mariettu vynášejí na nosítkách uprostřed hlubokého pohnutí rolníků, kteří okamžitě smekají. Jen co se četníci prolomili do pokoje, v němž se po celou tu dobu Alessandro zdržoval, mladík nekladl žádný odpor, nechal se spoutat a odvést. Jen stěží jej četníci dokázali uchránit před vřavou lidí. Byl odveden do

římské věznice Regina Coeli. Při výslechu se ke všemu doznal. Přiznal, že ji zabil, protože Před trestem smrti jej zachránil jen mladistvý věk. Onoho večera v Cascina Antica nikdo nezamhouřil oko. Sourozenci Marietty našly útočiště v domě Cimorelliových, zatímco matka Assunta doprovázela dceru do Nettuna. Giovanni Serenelli, jehož hrabě propustil, se vrátil zpátky do Paternó. Je už večer, když sanitka projíždí Nettunem do nemocnice Orsenigo. Od zločinu uběhlo pět hodin. Ještě předtím, než byla Marietta odvezena na urgentní operační sál, na radu lékařů ji kaplan P. Martino Guijro vyzpovídal, podal jí viaticum a udělil svátost nemocných. Na sále zůstala až do 22.00. Její stav byl natolik vážný, že nebylo možné použít anestezie. Přesto, jak vypověděli užaslí lékaři, z jejich úst neslyšeli jediný výkřik bolesti. Marietta byla zcela při vědomí. Jediné, co opakovala, bylo vzývání Panny Marie.

Když ji odváželi z operačního sálu, uviděla maminku, a hned se jí vyptávala, jak se daří sourozencům. Protože Assunta nemohla v nemocnici zůstat přes noc, nabídla jí pohostinství rodina Donati, jejíž dům byl hned u nemocnice. Jen co se rozbřesko spěchala hned zpátky do nemocnice k dceře, která byla ještě při vědomí a která ji ujistila, že se cítí dobře, a hned se znovu

EUCCHARISTIE VE SVATYNĚ SV. MARIE GORETTI,
Peregrinatio in Corde Ecclesiae, 1. července 2011, Nettuno, Itálie.

vyptávala na sourozence. V tu chvíli však už začala nesmlouvavě působit sepse, což potvrdila závratně stoupající horečka. I přesto měla Marietta ještě tolik síly, aby napsala nejkrásnější a nejpůsobivější stránku svého života: odpuštění vrahovi. Na výslovný dotaz faráře Temistocla Signoriho, světice takto odpovídá: „*Ano, z lásky k Ježíši mu odpouštím, a chci, aby se mnou přišel do ráje*“. Pak se její stav znenadání zhoršil. Poslední myšlenky patřily jejím nejdražším. Hodiny ukazují 15.45, 6. července 1902. Mariettě je 11 let, 8 měsíců a 21 dní. „Maličký polní kvítek je zralý pro zahrady nebes ... Příběh maličké Marie hluboce zasáhl veřejné mínění. Římský deník *Messaggero* mu věnoval rozsáhlou zprávu. Pohřbu Marie Goretti, jemuž v nemocniční kapli předsedal nettunský farář Temistocle Signori, se zúčastnil nespočetný zástup, který pak provázal rakev v triumfálním průvodu na nettunský hřbitov. Matka se pohřbu nemohla zúčastnit, protože se musela vrátit k dětem, ale hrabě Mazzoleni jí o něm dopodrobna vypověděl. Gorettiovi zůstali bydlet u Cimorelliů až do konce procesu proti Alessandru Serenellimu, v jehož závěru, na výslovnou otázku předsedy soudu, Assunta veřejně odpouští vrahovi své dcery. V roce 1903 se vrací spolu s dvěma malými synky do Corinalda mnohem chudší, než jej kdysi opouštěla. Dcerky našly útočiště v ženských řeholních institutech v Římě.

Z různých koutů světa přicházely zprávy o uzdraveních, k nimž došlo na přimluvu Marie Goretti. Ke kanonizaci byly vybrány dva zázraky nesporné věrohodnosti. Giuseppe

Cupe, dělník a otec čtyř dětí, jemuž v lomu dopadl na pravou nohu velký kvádr. Jeho stav byl velmi vážný a vypadalo to na velmi dlouhou terapii. Na přímmluvu svěťice se mu noha v okamžiku naprosto uzdravila (8. května 1947). Druhým okamžitým uzdravením, také v tomto případě okamžitým, se týkalo paní Anny Grossi Musumarry ze silného zánětu pohrudnice. Věrohodnost obou zázraků uznal papež Pius XII., 11. prosince 1949, a na 25. června 1950 stanovil den jejího svatořečení. Mauro Liberati vstupuje do dějin Marie Goretti mnoho let po smrti svěťice. Píše se rok 1931. Už jsou to dva roky, co bylo tělo Marietty přeneseno z nettunského hřbitova do svatyně Madonna delle Grazie. Liberati se rozhodl zabývat oslavou „maličkého polního kvítku“. Narodil se 31. ledna 1881 ve Villa S. Giovanni v Tuscii. V útlém mládí vstoupil do řeholní rodiny Passionistů, a v roce 1904 byl vysvěcen na kněze. Zemřel v Římě, 12. června 1969 a byl pohřben v Nettunu nedaleko hrobu, v němž v letech 1902-1929 spočívalo tělo Marietty. Jeho úloha nebyla snadná. Narážel na velký skepticizmus pramenící z útlého věku Marie Goretti. „Byla ještě dítětem. S tím se nedá nic dělat“, zněla odpověď Mons. Salottiho, sekretáře vatikánského dikastéria Popaganda Fide. V roce 1935 nastává zlom: diecézní biskup, kardinál Pignatelli di Belmonte, vydává kladné stanovisko a otevírá se kanonický proces, jemuž Mauro Liberati předsedá jako postulátor. Papež Pius XII. ji pak kanonizuje 27. června 1950 na náměstí svatého Petra v Římě. Berniniho kolonáda tehdy pojímá asi půl miliónu lidí. Přítomna je matka Assunta a sourozenci. Bylo to do té doby poprvé v dějinách Církve, že matka a tolik příbuzných mohlo být přítomno kanonizaci člena rodiny.

Vrah svěťice je složitou postavou. Hlubší zpětná analýza ukazuje, jak se zdá, že jeho život prošel dvěma opačnými a protichůdnými směry: viny a výkupného. Vskutku, onen dvacetiletý, který se dopustil hrůzného zločinu má velmi málo co do činění s mužem, který o vánocích roku 1934 pokleká před matkou Assuntou a vroucně na kolenu prosí za odpuštění. Důvody jeho viny a výkupného však mají daleké kořeny. Narodil se 2. června roku 1882 v Patrnó (An). Z manželství Giovannioho a Cecilie Serenelliových se narodilo osm dětí a všechny - až na Alessandra - zemřely za tragických okolností. Matku nepoznal. Zemřela totiž jen pár měsíců po jeho narození v domě pro mentálně nemocné. Sám Alessandro připisuje mnoho svých problémů právě této nepřítomnosti matky. V dětství se o něj ani o jeho výchovu nikdo nestaral. Neustálé stěhování s otcem z jednoho místa na druhé mu nikde nedovolí navázat trvalé vztahy s vrstevníky. Otec s ním nikdy nedokázal navázat citový vztah, proto zůstala vzdálenou postavou. Žádné povzbuzení či náboženská motivace. Jediné možné útěchy při neštěstích, jímž musel tak záhy čelit, se mu dostává zvenčí. Prožívá hluboká traumata, jakým byla smrt bratra v psychiatrické léčebně. Lidé, kteří ho znali, jej popisují jako mlčenlivou, introvertní osobu s psychopatickými rysy. Základní školu navštěvoval do druhé třídy, a i přesto, že u něj nelze mluvit o opravdových a v pravém slova smyslu kulturních zájmech, často nacházel útočiště od reality pro něj nepochopitelné v četbě novin a časopisů. Ve dvanácti letech opustil Paternó a vydal se do Torrette za prací. Nato se přestěhoval do Olevano Romano a nakonec do Paliana, kde se v roce 1896 setkal s Gorettiovými. Toto setkání s uspořádanou rodinou způsobí u dospívajícího Alessandra vnitřní konflikt: srovnání s vlastní realitou, neschopnost přiznat postavě ženy místo a citový vztah a to právě k ženám Gorettiovým, to vše bude hrát rozhodující roli jak v provinění, tak ve výkupném. Vztahy mezi dětmi se zdály být normální a důvěrné jen zpočátku. Předčasné úmrtí Lugiho Goretti však nastolila nerovnováhu mezi oběma rodinami. Serenelliovi, zvláště pak otec, nabývají na moci a svou nadvládu dávají pocítit. Marietta, která se už v dětském věku náhle ocitá před úlohou

ženy a matky, musela v Alessandrově mysli podnítit proces lásky-nenávisti, který jej přivedl až ke krutému zločinu. Je třeba uvést, že vražda nebyla výsledkem momentálního pomnutí mysli, nýbrž s chladnou hlavou promyšleného a plánovaného záměru: „Po druhém pokusu jsem byl více než kdy rozhodnut vzplanutí vášně dokonat, a také mě napadlo zabít ji, bude-li mým choutkám dále vzdorovat“. Vražda byla nejtemnějším dnem Alessandrova života. Přesto znamenala počátek vykoupení, v němž bude hrát zásadní úlohu právě Marietta spolu s matkou Assuntou. Příklad Alessandra by mohl sám o sobě položit na lopatky jakoukoli tezi o prospěšnosti trestu smrti. Lidské srdce je natolik neproniknutelné a cesty dobra tak nekonečné, že činí trest smrti úkonem domýšlivosti člověka tváří v tvář Bohu. Ve věznici v Notu, kde Alessandro pobýval v letech 1902-1918, došlo ke dvěma velmi významným událostem jeho života: tou první byl sen, v němž mu Marietta, oděná do bílého, podávala lilie, které se měnily v plamínky světla. Druhou událostí pak byl rozhovor s biskupem z Nota, Mons. Blandinim. V dopise s datem 10. listopadu 1910, který Serenelli poslal biskupu Blandinimu, uznává závažnost svého činu a prosí za odpuštění.

Po 27 letech vězení byl pro dobré chování propuštěn. Pěťadvacátého prosince 1934 klečí Alessandro Serenelli před Assuntou a veřejně ji žádá za odpuštění: „Assunto, odpusť mi“. „Jestliže vám odpustila ona, odpustil vám Bůh, pak i já vám odpouštím“. Alessandro se

nato uchýlil do kláštera: na jedné straně pro něj bylo těžké začlenit se do společnosti, která mu nikdy zcela neodpustila, na druhé straně chce od základů změnit svůj život. Prvními, kdo jej přijali, byli kapucíni kláštera sv. Serafina v Ascoli: „Nebyl frátrem – vypráví jeden řeholník, ale žil mezi námi jako pravý syn sv. Františka“. Zůstal v konventu až do smrti. Zemřel 6. května 1970. Ve stejný den zemřel před 70 lety Luigi Goretti, otec Marietty. Velmi zajímavou zvláštností jeho života je i to, že on, který jako devatenáctiletý zavraždil Marii Goretti, byl roku 1935 pozván do Říma za svědka v procesu blahorečení a svatořečení té, kterou chtěl mít za společníka v hříchu. Zanechal vlastnoručně psanou duchovní závěť, s datem 5. května 1961:

„Jsem starý a co nevidět skončí den mého žití. Když se dívám na minulost, uznávám, že ve svém mládí jsem se dal na křehkou cestu, cestu zla, která mě dovedla do záhuby. Sleduji v tisku, v divadle a špatných příkladech, že velká část mládeže jde dnes toutéž cestou a vůbec si to neuvědomuje, stejně jako na to nemyslel ani já. V mém okolí byly osoby věřící, které žily podle náboženství, ale já jsem o to nedbal, neboť jsem byl zaslepený nízkým pudem, který mě hnál na cesty zla. Ve dvacátém roce jsem spáchal zločin z vášně. Ale dnes se hrozím, když na to jen pomyslím. Marie Goretti, dnes svatá, byla jako dobrý anděl, kterého mi Prozřetelnost postavila do cesty, aby mě zachránil. Dosud v srdci uchovávám

její vyčítavá slova a slova odpuštění. Modlila se za mě, orodovala za svého vraha. Následovalo třicet roků vězení. Kdybych nebyl býval mladistvý, neminul by mne doživotní žalář. Přijal jsem zasloužený rozsudek – s odevzdaností jsem odčiňoval svůj hřích. Malá Marietta mi byla světlem i ochranou. S její pomocí jsem se dobře choval po dobu sedmadvaceti let vězení a usiloval o poctivý život., když mě pak společnost přijala do svých řad. Synové

svatého Františka, otcové kapucíni, mě přijali mezi sebe ne jako sluhu, ale jako bratra. S nimi žiji už čtyřicet let. A nyní klidně očekávám, kdy mě zavolá Bůh k sobě, abych ho spatřil, abych objal své drahé a abych byl v blízkosti mého anděla, který mě chránil a její drahé matky Assunty. Všichni, kdo budou číst tento můj list, ať z něj vyčtou šťastné poučení prchat před zlem a vždy usilovat o dobro. Už od dětství ať si jsou vědomi, že náboženství s jeho příkázáními není něčím, co lze opomíjet, nýbrž je opravdovou útěchou, jedinou jistou cestou za všech okolností života a to i těch nejbolestnějších. Pokoj a dobro“.

„Dívkenko Boží, která jsi tak záhy poznala tvrdost a námahu, bolest i krátké radosti života.

Ty, jenž jsi byla chudá a osiřelá,
která jsi neúnavně milovala bližního,
stává se jeho pokornou
a starostlivou služebnicí.

Ty, která jsi byla dobrá,
aniž by ses vynášela tím,
že jsi nade vše milovala Lásku.

Ty, která jsi prolila svou krev,
abys nezhradila svého Pána,
a odpustila svému vrahovi,

chtěje pro něj ráj:

přimlouvej se za nás a pros za nás
u Otce, abychom říkali své 'ano'
Božímu plánu, který s námi má.

Ty, která jsi byla Boží přítelkyní

a hledíš na něj tváří v tvář, vypros nám milost o kterou tě prosíme

Děkujeme ti, Marietto, za lásku k Bohu a k bližním, kterou jsi zasela do našich srdcí.

Amen.“ (Jan Pavel II.)

11. ČERVENEC - SV. BENEDIKT

Pustiměřští poutníci v jeskyni sv. Benedikta, Subiaco, Itálie, *Anni Paulini Peregrinatio*, 29. června 2009.

Začnu slovem svatého Řehoře Velikého, který o svatém Benediktovi napsal: „Muž Boží, který zazářil na této zemi tolika zázraky, neméně oslnil výmluvností, s níž uměl vyložit svou nauku“ (Dial. II,36). Velký papež napsal tato slova roku 592. Bylo to již 50 let po smrti svatého mnicha, který v paměti lidí stále žil a jeho dílo mělo zásadní vliv na rozvoj evropské civilizace a kultury. Nejdůležitější pramen o jeho životě představuje druhá kniha Dialogů svatého Řehoře Velikého. Není to životopis v klasickém smyslu. Snaží se v ní podle dobových měřítek ilustrovat pomocí příkladu konkrétního člověka - svatého Benedikta - výstup na vrcholky kontempace, který může uskutečnit ten, kdo se odevzdá Bohu. Podává nám tedy vzor lidského života jakožto výstupu na vrchol dokonalosti. Svatý Řehoř Veliký v této knize Dialogů také vypráví o mnoha zázracích, které tento světec vykonal, ale ani tehdy nechce jen vyprávět o nějakých podivnostech, ale dokázat jak Bůh, který varuje, pomáhá i trestá, zasahuje do konkrétních situací lidského života. Chce ukázat, že Bůh není vzdálenou hypotézou kladenou do počátku světa, ale je přítomen v životě člověka, každého člověka. Tuto perspektivu jeho „životopisce“ lze chápat také v obecném kontextu jeho doby: na přelomu V. a VI. století byl svět zmítán děsivou krizí hodnot a institucí, zapříčiněnou pádem Římské říše, invazí nových národů a úpadkem mravů. Řehoř chtěl prezentaci svatého Benedikta jakožto „zářivé hvězdy“ ukázat v této úděsné situaci, právě v tomto městě Římě, východisko z „temné noci dějin“ (srov. Jan Pavel II., *Insegnamenti*, II/1, 1979, str.1158). Světcovo dílo, zvláště jeho Řehole, se skutečně ukázalo nositelem autentického duchovního kvasu, který během staletí a v rozsahu daleko přesahujícím jeho vlast a jeho dobu proměnil tvář Evropy a po pádu politického celku vytvořeného římskou říší vzbudil novou duchovní a kulturní jednotu,

založenou na křesťanské víře, sdílené národy tohoto kontinentu. Právě tak vznikla realita, kterou nazýváme „Evropa“. Narození svatého Benedikta bývá kladeno do roku 480. Pocházel, jak říká sv. Řehoř, ex provincia Nursiae - z kraje Nursie. Jeho dobře postavení rodiče jej poslali studovat do Říma. Dlouho však ve Věčném městě nezůstal. Řehoř k tomu podává zcela věrohodné vysvětlení, když poukazuje na skutečnost, že mladý Benedikt byl znechucen životním stylem mnoha svých druhů ze studií, kteří žili nevázaným životem, a nechtěl upadnout do stejných chyb. Chtěl se líbit pouze Bohu; „*solī Deo placere desiderans*“ (II Dial. Prol 1). Ještě před ukončením svých studií proto Benedikt opustil Řím a odebral se do horské samoty na východ od Říma. Po první periodě strávené ve vesnici Effide (dnes Affile), kde určitou dobu žil spolu s „řeholní komunitou“ mnichů, stal se poustevníkem v nedalekém Subiaku. Celé tři roky tam žil v jeskyni, která je od vrcholného středověku „srdcem“ benediktinského kláštera zvaného „Sacro Speco“. Období v Subiaku bylo dobou samoty s Bohem, pro Benedikta to byla doba zrání. Tady musel snést a překonat tři základní pokušení každé lidské bytosti: pokušení sebeurčení a touhy stavět sebe samého do středu, pokušení smyslnosti a nakonec pokušení hněvu a pomsty. Benedikt byl totiž přesvědčen, že pouze po přemožení těchto pokušení bude moci druhým říci něco užitečného pro jejich situaci a potřeby. A tak bude jeho usmířená duše plně s to kontrolovat hnutí vlastního já a být tak tvůrcem pokoje kolem sebe. Teprve pak se rozhodl založit první své kláštery v údolí Anio, nedaleko Subiaka. Roku 529 Benedikt opustil Subiaco, aby se usadil na Montecassino. Někteří tento jeho přesun vysvětlovali jako útěk před intrikami závistivého místní církevního hodnostáře. Tento pokus o vysvětlení se však ukázal jako málo přesvědčivý, protože jeho náhlá smrt nepřivedla Benedikta k návratu (II Dial. 8). Ve skutečnosti je toto rozhodnutí projevem vstupu do nové fáze jeho vnitřního zrání a jeho mnišské zkušenosti. Odchod ze vzdáleného údolí Anio na Monte Cassino - výšinu, která ční nad rozsáhlou okolní rovinou a je už zdáli vidět - měl podle Řehoře Velikého symbolickou povahu: skrytý mnišský život má svůj důvod existence, ale klášter má v životě církve a společnosti také svůj veřejný účel: má zviditelňovat víru jako sílu života. A skutečně, když Benedikt 21. března 547 ukončil svůj pozemský život, zanechal ve své Řeholi a v jím založené benediktinské rodině odkaz, který během staletí až doposud v celém světě přináší plody. V celé své druhé knize Dialogů nám Řehoř ukazuje, jak byl život svatého Benedikta ponořen do ovzduší modlitby, nosného základu jeho existence. Bez modlitby neexistuje zkušenost Boha. Benediktova spiritualita však nebyla niternost kladená mimo realitu. V neklidu a zmatcích své doby Benedikt žil před Božím zrakem a právě tím nikdy neztratil ze zřetele povinnosti každodenního života i člověka s jeho konkrétními potřebami. Pohledem na Boha pochopil realitu člověka a jeho poslání. Ve své Řeholi označil mnišský život za „školu služby Pánu“ (Prol. 45) a žádal své mnichy, aby „nic nemělo přednost před božským oficiem“ (tedy liturgií hodin či breviářem) (43,3). Zdůrazňuje však, že modlitba je v první řadě úkonem naslouchání (Prol. 9-11), které se má potom vyjadřovat konkrétní činností. „Pán očekává, že každý den odpovíme skutky na jeho svaté učení“, říká Benedikt (Prol. 35). Život mnicha se tak stává plodnou symbiózou činnosti a kontemplace, „aby byl ve všem oslavován Bůh“ (57,9). Na rozdíl od snadné a egocentrické seberealizace, jež je dnes často vychvalována, je prvním a neodmyslitelným závazkem učedníka svatého Benedikta upřímné hledání Boha (58,7) na cestě vyšlapané pokorným a poslušným Kristem (5,13) k lásce, před níž nesmí ničemu dát přednost (4,21; 72,11) a právě tak - ve službě druhému - stane se člověkem služby a pokoje. Uplatňováním poslušnosti, kterou uskutečňuje víra,

oživovaná láskou (5,2) dosahuje mnich pokory (5,1), již Řehole věnuje celou kapitolu (7). Takto se člověk stává stále podobnějším Kristu a dosahuje pravé seberealizace jakožto stvoření k obrazu a podobě Boha. Poslušnosti učedníka musí korespondovat moudrost opata, který v klášteře zaujímá „postavení Krista? (2,2; 63,13). Jeho postavu, vykreslenou zvláště ve druhé kapitole Řehole profilem duchovní krásy a náročného závazku, lze pokládat za Benediktův autoportrét, protože - jak píše sv. Řehoř Veliký – „Světce nemohl učit jinak než jak sám žil“ (Dial. II,36). Opat musí být zároveň něžným otcem a přísným učitelem (2,24), pravým vychovatelem. Je nepoddajný k neřestem, ale především je povolán napodobovat něhu Dobrého Pastýře (27,8), a „spíše pomáhat než dominovat“ (64,8), „zdůrazňovat spíše skutky než slovy všechno, co je dobré a svaté“ a „ilustrovat božská přikázání vlastním příkladem“ (2,12). Aby byl schopen rozhodovat se zodpovědně, musí být také opat tím, kdo naslouchá „radám bratří“ (3,2), protože „Bůh často zjevuje tomu nejmladšímu to nejlepší řešení“. Tato dispozice činí Benediktovu Řeholi, napsanou před patnácti stoletími, až překvapivě novou! Veřejně činný člověk má být i v těch nejmenších oblastech vždycky také člověkem, který umí naslouchat a dovede se učit od toho, komu naslouchá. Benedikt označuje Řeholi za „minimum, načrtnuté jen pro začátek“ (73,8), ale ve skutečnosti nabízí užitečné ukazatele nejen mnichům, ale také všem těm, kteří hledají vedení na své pouti k Bohu. Svou uměřeností, lidskostí a střízlivým rozlišováním mezi tím, co je v duchovním životě podstatné a co je druhotné, si uchovala svou osvěcující sílu až dodnes. Pavel VI., který prohlásil 24. října 1964 svatého Benedikta patronem Evropy, tím chtěl vyslovit uznání podivuhodnému dílu Světce, které mělo prostřednictvím Řehole vliv na formaci evropské civilizace a kultury. Dnes, po století hluboce zraněném dvěma světovými válkami a po pádu velkých ideologií, jež se ukázaly být tragickými utopiemi, Evropa hledá vlastní identitu. K vytvoření nového a trvalého celku je zajisté třeba politických, ekonomických a právních nástrojů, ale je také třeba etické a duchovní obnovy, která čerpá z křesťanských kořenů kontinentu, jinak Evropu zrekonstruovat nepůjde. Bez této životní mízy je člověk vystaven nebezpečí, že podlehně starému pokušení chtít zachraňovat sebe samého - utopii, která různými způsoby přivodila v Evropě dvacátého století, jak na to poukázal papež Jan Pavel II., „bezprecedentní úpadek bolestných dějin lidstva“ (*Insegnamenti*, XIII/1, 1990, str. 58). Hledejme i dnes pravý pokrok nasloucháním Řeholi svatého Benedikta jako světlu na naší cestě. Tento velký mnich zůstává pravým mistrem, v jehož škole se můžeme učit umění žít pravý humanismus. (*Benedikt XVI.*)

„Zatímco se hroutilo již zcela vyčerpané římské impérium, a zdálo se, že některé kraje Evropy padnou do temnot, a jiné dosud byly bez civilizace a duchovních hodnot, to byl on, kdo vytrvalým a zaníceným úsilím dal na tomto našem kontinentu vzejít jitřence nové éry. On a jeho synové přinesl křížem, knihou a pluhem křesťanský pokrok národům rozptýleným od Středozeří po Skandinávii, od Irska po polské pláň...“.

Pavel VI., apoštolský list *Pacis nuntius*, kterým vyhlásil sv. Benedikta patronem Evropy, 24. října 1964

Arnošt z Pardubic

první pražský arcibiskup

+30. června 1344

Ve stínu císaře Karla IV. stojí skromně muž, který si právem zasluhuje zvláštní pozornosti, nejen proto, že byl prvním pražským arcibiskupem, ale také, že byl jeho spolupracovníkem, rádce a někdy i původcem kulturních a politických činů císařových.

Bylo to někdy v letech 1332-1333 (přesná data se nezachovala), když se v Itálii poprvé setkal mladý princ Karel, syn krále Jana Lucemburského s právě hotovým absolventem studia práv, Arnoštem z Pardubic. Karlovi bylo tehdy sedmnáct či snad osmnáct let - Arnoštovi nebylo ještě pětatřicet. Karel byl tak oslněn zjevem, výmluvností a inteligencí svého nového partnera, že ho bez váhání přijal za svého učitele, ba svého důvěrníka. Díky přízni královského dvora Arnošt nejen dostal pevné místo v Karlově blízkosti, ale byl i výrazně favorizován: brzy se stal kanovníkem, a už za další rok děkanem pražské kapituly... Tak vznikla

dílem náhody nerozlučná dvojice dvou státníků, bez jejichž díla si nelze představit nejen tvářnost českého království období vrcholné gotiky, ale ani podobu tehdejší Evropy.

Polovina 14. století patří k vrcholným epochám českých dějin všech dob. Je to epocha, v níž panuje moudrý vládce Karel IV., syn poslední dcery z rodu Přemyslova, Elišky, a lucemburského krále Jana. Karel se sice narodil ještě v Praze, ale dětství a mládí prožil v cizině, u lucemburského a pařížského dvora. Když jeho otec padne v r. 1346 v bitvě u Kreščaku, vrací se tedy dauphin do Prahy, aby se dal korunovat českým králem. A tu dojde k druhému významnému setkání s Arnoštem z Pardubic, mezitím už arcibiskupem: je to Arnošt, který korunovaci provede...

Počínaje Karlovou vládou nabývají Čechy stále více mezinárodního významu - a začíná být v zemi pravidlem, že vedoucí místa ve správě státu mohou zastávat jen osobnosti s výrazně mezinárodním profilem. Tak je tomu i s klerikem Arnoštem, proti jehož volbě českým biskupem protestovala značná část domácího církevního aparátu, a žádala o zrušení volby. Došlo k tomu, že papež vyhověl oběma stranám - volbu zrušil, ale vzápětí

jmenoval Arnošta biskupem z vlastního rozhodnutí... Proti tomu už protest nebyl možný. Můžeme v tom vidět nejen císařovu režii, ale snad i skrytou moudrost dějin: Čechám se vrchnostenský akt Klementa VI. jistě vyplatil.

Arnošt z Hostinného, později zvaný «z Pardubic», pocházel z drobné zemanské rodiny z okolí Českého Brodu. Narodil se dne 25. března 1297. Místo narození není jisté: historici soudí, že jím bylo Kladsko, kde byl jeho otec královským purkrabím. Tam navštěvoval také svou první školu, farní školu P. Marie řádu Johanitů. Tam také, jak sám vzpomíná, se udál výjev, který hluboce ovlivnil celý jeho další život: během nešpor se ve ztemnělém chrámu od něho odvrátila mariánská socha na hlavním oltáři. Záchvěv hrůzy, který jím otrásl, se mu tak živě vtiskl do paměti, že si událost připamatovává těsně před smrtí.

Nepobyl tam dlouho a přešel na klášterní školu benediktinů v Broumově - tam také strávil svá gymnaziální léta. Už brzy ho dal otec studovat takzvaná svobodná umění - tedy jakousi přípravu skutečného vysokoškolského studia - na škole při pražské katedrále. Není jisto, zda už v Praze přijal nižší svěcení, je však zřejmé, že už tady se rozhodl zasvětit svůj život duchovnímu povolání. Vždy tak trochu předčasně; tak odešel ještě mladistvý Arnošt na studia práv do Itálie, pokládané tehdy zejména v oboru církevního práva za první zemi tohoto oboru. Během bolognských studií byl Arnošt žákem kanonisty a Petrarkova učitele, kterým byl Ioannes Andreae a mezi oběma se vyvinul přátelský vztah. K němu se později s prosbou o radu obrací Arnošt krátce poté, co se stal pražským arcibiskupem. V Bologni tehdy studoval s Arnoštem i jeden z nejvýznamnějších právníků doby, Bartolo de Sassoferrato, jehož vědomosti a zkušenosti používal během své korunovační cesty do Říma císař Karel IV., který jej pak zahrnul milostmi a tituly. Snad se projevil vliv Arnošta, opírající se o dávnou známost z mládí. Jiná známost s bolognským a padovským kanonistou Bonsignore de' Bonsignori mohla ovlivnit Karla IV., který jej povolal do Prahy pro založení univerzity přednášet církevní právo. Z Itálie si Arnošt přivezl licenciát církevního práva - svá studia v Padově a Bologni doplnil ještě tím, že nějaký čas praktikoval u papežského dvora v Avignonu: což jistě prospělo i rozšíření jeho styků s významnými muži kurie. Do Prahy se tak vrátil s nejlepším právním vzděláním, jaké bylo v tehdejší světě k dispozici. Když 5. ledna 1343 zemřel staříčkový pražský biskup Jan IV. z Dražic, byl už 14. ledna zvolen jeho nástupcem Arnošt. Již v říjnu 1343 slavil Arnošt první diecézní synodu a 30. dubna 1344, rozhodnutím papeže Klementa VI., se stává z Prahy církevní metropole, k níž byly připojeny olomoucká a nově zřízená litomyšlská diecéze. Dosavadní pražský biskup se tak stal arcibiskupem. Je jistě příznačné, že Karel i Arnošt z Pardubic úzce spolupracují. Oběma je společný jeden rys: nic neponechávat náhodě. V uskutečňování svých velkorysých plánů postupují oba promyšleně, systematicky, krok za krokem. Založení pražského arcibiskupství provází logicky i založení nové katedrály položením základního kamene, 21. listopadu 1344, hned poté, kdy byl Arnošt přijetím arcibiskupského pallia uveden do nové hodnosti. I on spolu s králem Janem Lucemburským a jeho syny klade k ní základní kámen.

Karlův předchůdce a protivník, německý císař Ludvík Bavor, panoval velmi dlouho, císařem byl už od roku 1328, a německým králem už o 14 let dříve - jeho politika měla však spíše nacionálně-německý charakter, a nesledovala právě obecné zájmy všech křesťanských národů Evropy.

Karel IV. chápal naopak Evropu jako duchovní celost, jejímiž jednotlivými údy jsou národy, bez ohledu na svůj jazyk - národy usilující společně o věc křesťanství,

mimochodem, v situaci stálého dvojnásobného ohrožení: na jihozápadě od Arabů, na Východě od stepních kavalkád, valících se znovu v každé generaci do Evropy, a zanechávajících po sobě jen spálenou zemi. Karel IV. pokračuje vědomě v linii svého vzoru, Karla Velikého, s tím rozdílem, že střed říše není ve vzdálených Cáchách, ale v Praze. Karel IV. podřizuje otázku jednoho národa - kteréhokoli národa - smyslu dějin křesťanské Evropy, neboť jen na tomto předpokladu se lze ubránit. To nemluví proti Karlově českému vlastenectví, naopak - to neobyčejně zvyšuje cenu jeho pojetí českého státu jako jádra Svaté říše římské.

Kromě geografické polohy pražské diecéze prospěla Čechám zřejmě i šťastná okolnost, že papež Klement VI., když byl ještě obyčejným klerikem, občanským jménem Pierre de Roziers, byl v Paříži francouzským vychovatelem českého prince Karla. Tak se stala z pražské arcidiecéze přes noc přední administrativní jednotka církevní správy v Evropě.

Svatovítský chrám se stal nejcennějším darem lucemburské dynastie českým dějinám - a dobrý lid, pohnutý k slzám, byl na chvíli připraven odpustit vojáckému, drsnému králi Janovi, že království ekonomicky zničil, zemi zbídačil, hrady zastavil za peníze nutné k jeho nekonečným válkám kdesi daleko od českých hranic...

Nezapomínáme přitom, že za slavnostním aktem položení základního kamene české katedrály se skrývá diplomatický genius kohosi, kdo se drží skromně stranou, a vystoupí do popředí teprve tehdy, když je vyzván, aby českou stavbu věku konsekroval - tedy Arnošta, arcibiskupa, svou vlastní rolí však spíše architekta lucemburského státu...

Řekli bychom, že tento výjimečný biskup musel ve své osobě překonat největší státnické protiklady, jaké vůbec byly - nemohl se odpoutat od svých církevních úkolů, jak je přinášela doba a vyžadoval papež - ale současně přitom musel v zemi zastupovat Karla, od r. 1357 už císaře, v dobách jeho časté nepřítomnosti v zemi. A to znamenalo, že se na ten čas stával faktickým regentem českého království.

Arnošt je charakteristickým případem široce mezinárodně orientovaného církevního diplomata, navíc však má bezpečný smysl pro potřeby české církve, a zasadí se o to, aby dostala svá přesná statuta, svůj řád a kritéria. Arnoštovi odpůrci, členové pražské kapituly - kde intrikuje každý proti každému - reprezentují naopak typ byrokratických hierarchů, trávících svůj život mezi badatelnou a kaplí, a sotva kdy překročí hranici, dělící církevní úřad od skutečného života společnosti. Tak narůstá už za doby Karlovy vlády vzdálenost mezi církevní hierarchií a lidskou situací křesťanské obce - a tak už dávno před vystoupením Jana z Husi se utváří předpoklady pro hlubokou hodnotovou krizi české společnosti.

Státník Arnošt z Pardubic má bezpečný cit pro sociální i národnostní rovnováhu. Uvědomuje si specifčnost pražského císaře Svaté říše národa německého: a spolu s císařem klade důraz na po-sílení českého vlivu v evropské politice. Na druhé straně musí brát ohled i na pestré mezinárodní společenství, která se mezitím shromáždila především v klášterech. Zdá se, že Arnošt z Pardubic pochopil tuto svou roli tak dobře, že si bez jeho spolupráce stěží můžeme představit cokoli významného z Karlovy vlády a přece nakonec dovedl ještě zůstat skryt v císařově stínu, ač měl bezpočet příležitostí, jak demonstrovat pompu byl Karlovým zástupcem na říšských sněmech v Norimberku, neméně jako u papežského dvora, byl Karlovým vyslancem ve Vídni, v Braniborsku, v Itálii a Francii, a také až na druhém konci tehdejšího světa, v Litvě - a přece přitom dovedl rezignovat byt' i

jen na stín světské slávy. Zůstal věrný svému úřadu, který zastával se skromností dobrého biskupa, jenž o sobě říká, se špetkou nadsazení, že je «nehodný služebník». Ba, setkáváme se i s Arnoštovou prosbou adresovanou císaři, aby mu dovolil složit svůj úřad a stát se prostým mnichem v kladském klášteře. Císař odmítl, a my to snad můžeme dobře pochopit. - Vždyť bez jeho prvního ministra by bylo i velkého císaře Karla jen půl. Neboť osud kterékoli doby závisí na morálních a intelektuálních kvalitách vedoucích lidí ve státě...

Arnošt z Pardubic umírá 30. června 1364 v Roudnici a je pochován v Kladsku, jak si přál, v místním chrámu, před oltářem Madonny, která prý kdysi od něho odvrátila tvář, v době jeho nevázaného mládí, a tím ho přiměla k obratu k duchovnímu životu... I ve svém posledním příbytku jako by ztělesňoval své poslání smířovat, překlénovat rozpory — na hranici s mocným severovýchodním sousedem... Arnošt zůstal i ve své smrti osobností mezinárodního porozumění, a zůstává neméně uctíván svými krajany jako obyvateli Dolního Slezska, dnes polského. Tento životní příběh byl prožit před téměř sedmi sty lety, a přece má pro nás aktuální a povzbuzující smysl. Neboť naše existence ve světě potřebuje i dnes čestné a spravedlivé lidi, silné hlavou a velké srdcem, kteří dokáží vést národ v neklidných dobách...

HRY MÍRU, DUŠE OLYMPIÁDY A PARALYMPIÁDY

(předmluva papeže Františka
ke stejnojmenné knize, prezentované
na olympijském stadionu v Římě, 17.6.2024)

Ve zvláště temném historickém okamžiku, který prožíváme, jsou olympijské a paralympijské hry v Paříži příležitostí k míru. Při

pomyšlení na hodnotu olympijského příměří, navrženého Organizací spojených národů, doufám, že sport může konkrétně stavět mosty, bořit bariéry a podporovat mírové vztahy. Organizace spojených národů navrhla dobu trvání olympijského příměří: od jednoho týdne před zahájením pařížských her do jednoho týdne po skončení paralympiády. Autentický olympijský a paralympijský duch je protilékem, který umožňuje nepropadnout válečné tragédii a napravit situaci ukončením násilí. Ano, dnes doufám, že výzva k příměří vyvolaná společným olympijským lidovým jazykem, srozumitelným všem, na všech zeměpisných šířkách, může být přijata. Doufám, že olympijský a paralympijský sport - se svými vzrušujícími lidskými příběhy o nápravě a bratrství, o oběti a věrnosti, o týmovém duchu a začlenění - může být originálním diplomatickým kanálem pro překonávání zdánlivě nepřekonatelných překážek. Olympijská charta uvádí zásadu ústředního postavení člověka v jeho důstojnosti a zavazuje se přispívat k budování lepšího světa bez válek výchovou mladých lidí prostřednictvím sportu provozovaného bez diskriminace, v duchu přátelství a solidarity. Duší sportovní činnosti je sjednocovat, nikoli rozdělovat, a pět propojených kruhů, symbol a vlajka olympijských her, představuje právě ducha bratrství, který musí charakterizovat olympijské dění a sportovní soutěže obecně. Zvláště oceňuji, že se Mezinárodní olympijský výbor v roce 2021 rozhodl přidat slovo

„Communiter“, tedy „Společně“, jako čtvrté slovo slavného olympijského hesla: „Citius, altius, fortius“ („Rychleji, výše, silněji“), které vymyslel francouzský dominikánský kazatel Henri Didon. Communiter! Sport je od všech a pro všechny: je to právo. Sport je stále novým hymnem stvoření, který jsem zaznamenal ve svých encyklikách *Laudato si'* a *Fratelli tutti*. Skutečný sport - utkaný z bezplatnosti, amatérismu - je velkou „štafetou“ v „maratonu života“, kdy si předáváme štafetový kolík z ruky do ruky a dbáme na to, aby nikdo nezůstal sám. Přitom své tempo přizpůsobujeme tempu toho posledního. Osobně mám zkušenost z dětství, kdy jsem se na ulici potýkal s „hadrovým míčem“ - pelota de trapo - a věřím, že sport nikdy nesmí ztratit tento styl jednoduchosti, který brzdí přemrštěnou honbu za penězi a úspěchem „za každou cenu“. Riskujeme, že ve jménu zisku sportovce zcela zahltneme a oni ztratí radost, která je od dětství přitahovala. Olympijské a paralympijské hry tedy ve stylu „Communiter“: z tohoto pohledu je dnes pro sport více než kdy jindy klíčové slovo „blízkost“. To je první návrh, který jako „trenér srdce“ vždy navrhuji sdružení *Athletica Vaticana*, aby vymezilo podstatu své sdílené přítomnosti: běhat nebo jezdit na kole či hrát společně se všemi sportovci. Spojení různých talentů také buduje lepší a spravedlivější společnost. Když sportujeme společně, nezáleží na tom, odkud člověk pochází, jaký má jazyk, kulturu nebo náboženství. Je to také poučení pro náš život a připomíná nám to bratrství mezi lidmi bez ohledu na jejich fyzické, ekonomické nebo sociální schopnosti. Olympijské a paralympijské hry jsou také příležitostí k tomu, abychom přijali životní příběhy žen a mužů s různými lidskými, kulturními a náboženskými zkušenostmi. Zejména podporuji úsilí o zajištění toho, aby všem sportovkyním a sportovcům byla přiznána stejná důstojnost bez ohledu na počet medailí a umístění v soutěži. Myslím na sportovkyně a sportovce se zdravotním postižením. Vždycky žasnu, když sleduji jejich výkony a poslouchám jejich slova. Cílem paralympijského hnutí není jen oslavit velkou událost, ale ukázat, čeho mohou dosáhnout lidé - byť v životě těžce zranění -, když se jim to umožní. A pokud to platí pro sport, tím spíše to musí platit pro život. Když člověk vidí schopnosti špičkového paralympionika, nutně ho to vede k zamyšlení. Sportem lze – a je třeba to činit - pěstovat povědomí o změně vnímání postižení v každodenním životě rodiny, školy, pracoviště. Mám na mysli sportovce z řad uprchlíků, kteří vyprávějí příběhy o vykoupení, naději, začlenění: syrskou olympijskou plavkyni, která tlačí svůj člun přes otevřené moře na ostrov Lesbos - kde jsem dvakrát osobně navštívil uprchlický tábor, v letech 2016 a 2021 - a zachránil tak 18 lidí, a afghánského plavce, který se narodil bez rukou a stal se paralympijským šampionem. Nejsou to „jen“ ženy a muži sportu. Jsou to ženy a muži míru, protagonisté houževnaté naděje a schopnosti znovu se pozvednout po „zlé chvíli“. Olympijské a paralympijské hry jsou příležitostí k míru: navazuji na myšlenku, kterou jsem navrhl na začátku své úvahy a která tvoří její hlavní nit. Papež osobně a Svatý stolec povzbuzují a podporují olympijské a paralympijské hnutí. Je tomu tak již od dob mého předchůdce svatého Pia X., který přijal Pierra de Coubertina v letech 1905-1913, dal ve Vatikánu prostor k realizaci mezinárodních sportovních akcí za účasti mladých lidí s postižením, amputovanými končetinami a nevidomých. Stejný styl uplatňují v mezinárodním kontextu také Dikasterium pro kulturu a vzdělávání, kterému jsem v apoštolské konstituci *Praedicate Evangelium* svěřil péči o sport, a *Athletica Vaticana*, když navrhuje bratrskou, inkluzivní a podpůrnou vizi sportu. Jde o zkušenost „blízkosti“, která svým živým amatérismem může živě přispět k udržení plamene olympijské a paralympijské duše, který bude v nadcházejících ročnících olympiád sycen sportovci z celého světa.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Na mistrovství Československa v atletice hází kladivem Čech, Slovák a Cikán. První hází Čech a hodí 50 metrů. Ptají se ho, kde vzal takovou sílu. On odpovídá: „Inu, pracuji na poli, tak potřebuji hodně síly.“ Potom hází Slovák a hodí 60 metrů... „Kde jste sebral takovou sílu?“ – „To víte, pracuji jako dřevorubec, a tam potřebuji hodně síly na kácení stromů!“ Pak hází Cikán, ten hodí 90 metrů. Hned se ho ptají, kde vzal tolik síly. „Doma mi vždycky říkali: jakmile dostaneš do ruky náradí, tak ho zahod' co nejdál!“

II.

„Co byste dělal, kdybyste vydělal deset miliónů korun za rok?“, ptá se reportér fotbalisty. „No... co bych dělal? Musel bych se trochu uskromnit...“

III.

Chlubí se tři manželky schopnostmi svých manželů: „Můj muž hraje fotbal a je tak rychlý, že když se utrhne, tak ho žádný obránce nedohoní,“ říká první. „To není nic,“ nedá se druhá, „můj manžel když vypálí na bránu a brankář to chytí, tak se i s balónem svalí za brankovou čáru.“ – „To když vypálí můj Alois,“ triumfuje třetí, „tak se svalí celá jedenáctka i s rozhodčím!“ – „A za koho hraje?“ – „Za nikoho, on má pálenici.“

IV.

K psychiatrovi přichází jeden z čerstvě zvolených poslanců: „Pane doktore,“ stěžuje si, „mluvím sám se sebou.“ „Ale to není nic neobvyklého a škodlivého,“ soudí lékař. „To si myslíte vy, ale kdo má ty hlouposti celý den poslouchat?“

V.

Víte proč skončila fiaskem celosvětová anketa na téma: Jaký je váš názor na nedostatek jídla v ostatních zemích? - Číňan nevěděl, co je to vlastní názor. Belgičan nevěděl, co je to nedostatek. Somálec nevěděl, co je to jídlo. Američan nevěděl, co jsou to ostatní země.

VI.

Jeden poslanec navštívil věznici, aby zjistil, jaké jsou tam poměry. Při odchodu chtěl k muklům pronést krátkou řeč. Začal: „Milí spoluobčané...“ Pak si uvědomil, že většina trestanců byla občanských práv zbavena, a tak začal znova: „Milí spoluvězni.“ To bylo ovšem ještě horší. Zcela vyveden z rovnováhy, začal svou řeč potřetí, tak jak byl zvyklý: „Milí přátelé, jsem rád, že jste se zde shromáždili v tak hojném počtu...“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 30. června - 7. července 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 30. června	13. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za +manžele Zdeňku a Rudolfa ŠTOLFOVY, zetě Ing. Josefa STRAŇÁNKA, s prosbou o Boží požehnání a dar zdraví pro živou rodinu	
		DRYSICE 9.30	za živé a + farníky a dobrodince farnosti
		PODIVICE 11.00: za +Hedviku KRATOCHVÍLOVOU, manžela, dceru, zetě a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 1. července	PONDĚLÍ 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ		
ÚTERÝ 2. července	ÚTERÝ 13. TÝDNE V MEZIDOBÍ		
STŘEDA 3. července	SVÁTEK SV. TOMÁŠ, APOŠTOL	DRYSICE 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU
ČTVRTEK 4. července	SV. PROKOP, OPAT	PODIVICE 8.00	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
PÁTEK 5. července	SLAVNOST SV. CYRIL A METODĚJ, APOŠTOLOVÉ SLOVANŮ, PATRONI EVROPY A HLAVNÍ PATRONI MORAVY	DRYSICE 16.00	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PUSTIMĚŘ 18.00	za +Alenu ŠKOLAŘOVOU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
SOBOTA 6. července	SV. MARIE GORETTI, PANNA A MUČEDNICE	PODIVICE 8.00	za mír ve světě
NEDĚLE 7. července	14. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Benedikta KOUTNÉHO, manželku, syna, snachu a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30: za +Milana RYŠÁNKU, Františka a Marii SVOBODNÍKOVY, švagra Josefa a rodiče z obou stran	
		PODIVICE 11.00: za + Marii a Antonína KOLAŘÍKOVY, rodiče z obou stran s prosbou o Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 18.00	za uzdravení nemocné osoby, dary Ducha Svatého pro naše rodiny a za duše v očistci
	HODY V PODIVICÍCH: SV. CYRIL A METODĚJ		
	PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA		

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POŘAD BOHOSLUŽEB: 7. - 14. července 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 7. července	14. NEDEĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Benedikta KOUTNÉHO, manželku, syna, snachu a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30:	za + Milana RYŠÁNKU, Františka a Marii SVOBODNÍKOVY, švagra Josefa a rodiče z obou stran
		PODIVICE 11.00:	za + Marii a Antonína KOLARÍKOVY, rodiče z obou stran s prosbou o Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za uzdravení nemocné osoby, dary Ducha Svatého pro naše rodiny a za duše v očistci
PONDĚLÍ 8. července	PONDĚLÍ 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu KUDRMANNOVU
ÚTERÝ 9. července	SV. AUGUSTIN ŽAO RONG A DRUHOVÉ, MUČEDNÍCI	PODIVICE 8.00	za + S. M. Augustinu BENÍČKOVOU a řeholnice III. řádu sv. Františka
STŘEDA 10. července	STŘEDA 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 18.00	za + Ing. Jana POLÁCHA a + příbuzné
ČTVRTEK 11. července	SVÁTEK SV. BENEDIKT, OPAT, PATRON EVROPY	PODIVICE 8.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodíní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele
PÁTEK 12. července	PÁTEK 14. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
SOBOTA 13. července	SV. JINDŘICH		
NEDĚLE 14. července	15. NEDEĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana ŘÍHU, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PODIVICE 11.00	za + Pavlu MARÁKOVOU, manžela, syna, zetě, s prosbou o ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za + Ludmilu DRMOLOVOU, manžela a rodiče z obou stran

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POŘAD BOHOSLUŽEB: 14. - 21. července 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 14. července	15. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Jana ŘÍHU, živou a zemřelou rodinu
		DRYSICE 9.30	za farnosti Drysice, Pustiměř, Podivice a Topolany
		PODIVICE 11.00	za + Pavlu MARÁKOVOU, manžela, syna, zetě, s prosbou o ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za + Ludmilu DRMOLOVOU, manžela a rodiče z obou stran
PONDĚLÍ 15. července	SV. BONAVENTURA, BISKUP A UČITEL CÍRKVE	PUSTIMĚŘ 18.00	za nová kněžská a řeholní povolání
ÚTERÝ 16. července	PANNA MARIA KARMELSKÁ	PODIVICE 8.00	za + rodinu ŠÉNOVU a DRAGONOVU
STŘEDA 17. července	BL. ČESLAV A SV. HYACINT, KNĚŽÍ	DRYSICE 18.00	za + Jana KREJČÍHO, rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
ČTVRTEK 18. července	ČTVRTEK 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za pronásledované křesťany
PÁTEK 19. července	PÁTEK 15. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Annu KOUTNOU, rodiče, sourozence a + rodinu
SOBOTA 20. července	SV. APOLINÁŘ, BISKUP A MUČEDNÍK		
NEDĚLE 21. července	16. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za farnosti Pustiměř Drysice, Podivice a Topolany
		DRYSICE 9.30	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
		PODIVICE 11.00	za + Annu MARÁKOVOU, manžela, dceru, syna, dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za + Stanislava ŠRÁMKA a živou rodinu

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

POŘAD BOHOSLUŽEB: 21. - 28. července 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 21. července	16. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za farnosti Pustiměř Drysice, Podivice a Topolany
		DRYSICE 9.30	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
		PODIVICE 11.00	za + Annu MARÁKOVOU, manžela, dceru, syna, dar zdraví, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za + Stanislava ŠRÁMKA a živou rodinu
PONDĚLÍ 22. července	SVÁTEK SV. MARIE MAGDALÉNA	PUSTIMĚŘ 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu HÁJKOVU
ÚTERÝ 23. července	SVÁTEK SV. BRIGITA, ŘEHOLNICE, PATRONKA EVROPY	PODIVICE 8.00	za +P. Bernarda PŘEROVSKÉHO, P. Vladimíra KREJSU, P. Karla VÍTKA a duše v očistci
STŘEDA 24. července	SV. ŠARBEL MACHLÚF, KNĚZ	DRYSICE 18.00	za + Vojtěcha NAVRÁTILA, + rodiče a příbuzné
ČTVRTEK 25. července	SVÁTEK SV. JAKUB, APOŠTOL	PODIVICE 8.00	za + dominikánky a kněze, kteří působili ve farnosti a za nová kněžská a řeholní povolání
MŠE SVATÁ V KAPLI SV. ANNY			
PÁTEK 26. července	SV. JÁCHYM A ANNA, RODIČE PANNY MARIE	PUSTIMĚŘ 18.00	ke cti sv. Jáchyma a Anny za Boží požehnání pro farnost a obec Pustiměř
SOBOTA 27. července	POUŤ U SV. ANNY V PUSTIMĚŘI	PUSTIMĚŘ 17.00	ke cti sv. Jáchyma a Anny za Boží požehnání pro rodiny a za nová kněžská povolání
NEDĚLE 28. července		8.00	za živé a + pustiměřské farníky a dobrodince farnosti
4. SVĚTOVÝ DEN PRARODIČŮ A SENIORŮ		10.30	za svatoanenské poutníky a na jejich úmysly
15.30: TE DEUM, SVÁTOSTNÉ POŽEHNÁNÍ A ROZLOUČENÍ S POUTNÍKY			

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>

O 4. SVĚTOVÉM DNI PRARODIČŮ A SENIORŮ PŘIJMĚTE POZVÁNÍ NA POUŤ U SV. ANNY V PUSTIMĚŘI

CHRÁM SV. BENEDIKTA

SOBOTA, 27. ČERVENCE 2024

17.00 - mše svatá
s udílením novokněžského požehnání
P. Mgr. DANIEL MARTINEK
novokněž z farnosti Brno-Husovice

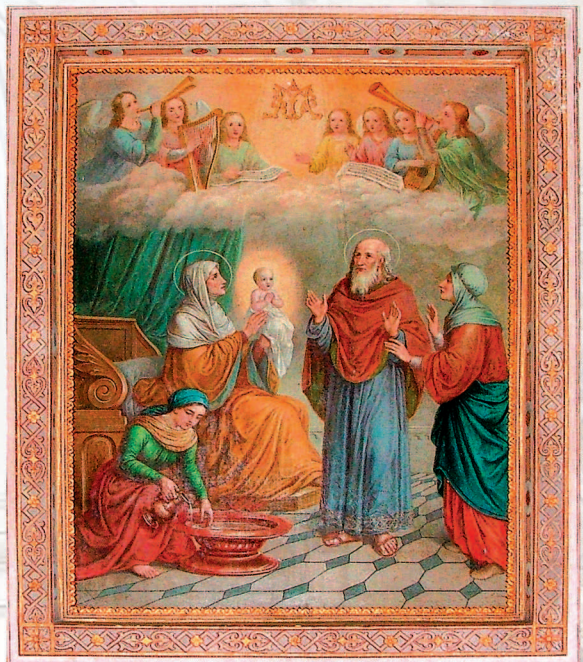
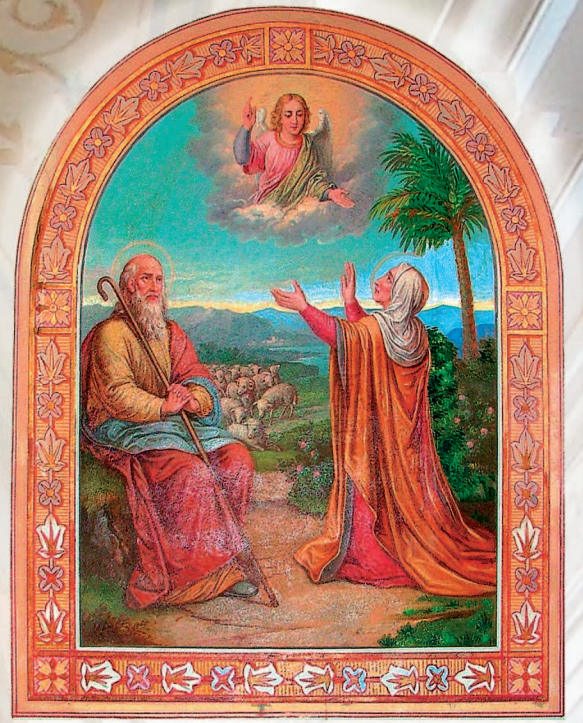
NEDĚLE, 28. ČERVENCE 2024

8.00 - poutní mše svatá
P. Dr. JOSEF BENÍČEK
farář pustiměřský

10.30 - hlavní mše svatá
P. PhDr. JAN KORNEK, ThLic., Lic.SL
*probošt poutního chrámu
Očišťování Panny Marie
v Dubu nad Moravou*

KAPLE SV. ANNY

15.30 - Te Deum,
svátostné požehnání

„Kristus je cíl vesmíru a historie,
k němuž touha civilizací se vine,
střed lidského pokolení,
radost všech srdcí
a tužeb jejich naplnění“

GAUDIUM ET SPES, 45

